

маску барои Маску

Шубон Ричард Вурмбранд

Tortured For Christ

Tajik Edition

Copyright 2015 Voice Media

info@VM1.global

Web home: www.VM1.global

All rights reserved. No part of the publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic, or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law. For permission requests, email the publisher, addressed "Attention: Permission Coordinator," at the address above.

This publication may not be sold, and is for free distribution only.

A30EX

Каме дар бораи муаллиф

Ин китоб барои шумо дар бораи одами зиндаи начиб ва таассуроти бенихояти ў дар муддати чахордах сол дар махбаси коммунистии Румыния накл мекунад. Китоби мазкур саргузашти хаёлие нест, ки аз гуфти мардум гирифта шудааст ва дар он сухан дар бораи андешахои касе намеравад, ки коммунизмро аз берун, аз тарафи дигари пардаи оханин мебинад. Муаллифи китоб бо он чолиб аст, ки худро мухолифи коммунизм не, балки тарафдори масехият мебинад. У ба кулли ва пурра хатари коммунизмро эътироф мекунад, вале сухани ў бештар мухаббати Масехро, ки У ба коммунистон низ дорад, баён мекунад ва барои хамин муаллиф моро даъват мекунад, ки аввалан мо дар чустучуй ру овардани коммунистон ба Масех бошем.

Дар як махбаси ифлоси пур аз калламуш, якчанд қадам аз марг ва девонаги буда, ин одами азобдида боре лабони хушкшудаи худро ба суи Худо бардошт ва хохиш кард, то ки Худо ба у гап занад. Ва Худо гап зад... на бо суханон, балки бо он нидохои дахшатноки Масех, ки дар руи салиб мурда буд. У фарёди чисми азобдидаи Начотдихандаро шунид, ки дар асри бист хам дар паси Пардаи Оханин азоб мекашад ва ба он қахрамонона тоқат мекунад.

Калисои Масех — Чисми У мебошад

Акнун ин одам, ки дар хучраи якканишини хабсхона фарёди чисми азобдидаи Масехро шунид, ба таври муъчизави озод шуд ва дар олами озод аст.

Ин китоб факат қисми якуми сухани ў аст, ки барои Гарб оварда буд, сухане ки бешубҳа олами озодро бо калисоҳои гарми он то худи таҳкурсияшон ба ҳаячон меоварад, ҳамин ки он ба ҳадри кифоя паҳн шавад. То ҳол ҳеч одам бо дарди руҳии аз ин вазнинтар ва дар бораи кори таъчилитаре суҳан нагуфтааст. Падари Осмонии мо дар бораи у чунин гуфта метавонист, чй тавре ки як ваҳтҳо дар бораи Писари Худ гуфта буд: "У ҳисми маҳбуби чисми Писари Ман аст, ҳисме ки аз баъзе чиҳатҳо бисёр азоб дид... уро гуш кунед".

Хақиқатҳои илоҳиёт, ки бевосита аз тарафи Худо ба ӯ кушода шудаанд, мӯъчизаи ба худ хос ҳастанд. Дар ин чо ҳақиқатан чизи гӯш карданй ҳаст. Комилан маълум аст, ки ҳабси дарозмуддат ва шиканчаҳо фақат барои он ки ӯ масеҳй буд, кори ғамангези худро карданд. Дар муддати кӯтоҳ шодии озодй ва ҳиссиёти пуршавии рӯҳ қувват ва рӯҳбаландии ӯро дастгирй мекарданд, вале оқибатҳои шиканчаҳо ва вояҳои калони нашъа, ки дар вақтҳои "тозакунии майна" дода шудаанд, намоён ҳастанд. Ҳамаи ин ба чисм ва шуури бе ин ҳам азобкашида ҳуҷуми нав карда истодааст.

Шояд ба наздики шунавандагони бисёр дар тамоми олами озод навиштахои оличаноби ин одамро дастрас кунанд.

Инак, мо онхоро на ба забони китобати, балки бо забони пурэхсос ва суханваронаи муаллиф ба шумо пешниход мекунем, бо умеди он ки шумо ҳам гарми, муҳаббат ва самимиятеро ҳис мекунед, ки аллакай ба бисёр ҳазор шунавандагони мафтуншуда маълум ҳастанд.

Ричард Вурмбранд, башоратдихандаи хаваскор, чанде пеш аз махбаси румыни озод шуд, ки дар он чо 14 сол монда, азобу шиканчахои дахшатнокро аз сар гузаронд.

У дар Румыния хамчун яке аз башоратдихандагони пешкадам маълум аст. Уро хамчун рохбар, нависанда ва муаллим мешиносанд. У таърихи Ахди Чадидро дар семинарияи баптисти, дар Бухарест таълим медод ва бисёр китобхои ачоибро навиштааст.

Дар соли 1945, вакте ки коммунистон Румынияро гирифтанд ва кушиш мекарданд, ки калисоро барои максадхои худ истифода баранд, Ричард Вурмбранд хамон лахза байни асирони румыни ва аскарони рус, ки Румынияро гирифтанд, хизматгузории "пинхонй"-ро сар кард. Хазорон одамон тарғиботхои уро дар анборхо, чердакхо, таххонахо ва сахрохои Румыния гуш мекарданд. Барои аз полиси махфй пинхон шудан ў дар дехахои гуногун бо номхои гуногун пайдо мешуд. Касоне ки имони худро дар он айёми сахт нигох доштанд, ўро ёд доранд, ва ўро "одаме ки дар бораи Худо гап мезанад" меноманд. Барои тез-тез пайдо шудан ва ғайб задани у дар ҳар ҷо уро "шабахи инчили" меномиданд. У дар каторахо бо бисёр аскарони шурави хамрох шуда, ба онхо башорат медод. Дар каторахо у ба онхо Каломи Худоро медод ва бо ёрии шахсони ба Масех руоварда метавонист хамчун коргар ба лагери Аскарони Сурх дарояд. У дар сарбозхонахо хамон вакт башорат медод, ки "чанговарони Масех" аз байни худи аскарони Армияи Сурх посбони мекарданд ва бехатарии ўро мухофизат мекарданд.

Дар муддати чанд сол ў калисои пинхониро рохбарй мекард. У хазорон Инчилро дар дастгоххои чопии пинхонкардашуда чоп кард. Дар руи мукова акси Карл Маркс буда, китоб "Дин — афюн барои халк" ном дошт. Дах сахифаи аввал иктибосхо аз асархои рохбарони коммунистй буда, дар сахифаи ёздахум гуфта мешуд, ки он чизе, ки холо хонда будед, бемаънй ва нодуруст аст... ва акнун ба хакикат гузаштан мумкин аст. Тамоми бокимондаи китоб Каломи Худо буд. Цензураи коммунистй аз нигохи аввал ин китобро тахсин мекард ва дар чамъомадхои калон ва съездхои коммунистй онхоро таксим мекарданд.

Дар соли 1948 кори Ричард чунон бузург шуд, ки ўро хамрохи занаш Сабина, ки се солро дар лагерхои корй гузаронд, хабс карданд. Шубон Вурмбранд се сол ба хучраи якканишин шинонда шуд ва ба ғайр аз азобдихандахои худ дигар ягон касро надид.

Бо гузаштани ин мухлат уро ба муддати панч сол ба хучраи умуми гузаронданд ва шиканчахо бо кордхо ва охани тафсоншуда мунтазам кор фармуда мешуданд.

Ба туфайли номдор буданаш ва он макоме ки ў хамчун рохбари рўхонй, нависанда ва муаллим дошт, дипломатхои хоричй ба хабси тўлкашидай ў диккат доданд ва ўро аз хукумати коммунистй талаб мекарданд. Дар чавоб хабар омад, ки Вурмбранд аз Румыния гурехтааст. Барой занаш шаходати расми дар борай марги ў фиристонда шуд. Полис пинхонй дар намунай дустони озодшудай Вурмбранд марги шубонро бо шаходати иштироки шахсиашон дар дафкунй дар гўристони хабсхона тасдик карданд. Ба хешовандонаш дар Румыния ва дўстони берун аз сархад пешниход шуд, ки ўро фаромуш кунанд, азбаски ў дигар дар қайди хаёт нест.

В БОБИ ЯКУМ

Беимон Масехро меёбад

Ман дар оилае тарбия ёфтаам, ки дар он ягон хел дин ба назар гирифта намешуд. Дар хурдсолй ба ман маърифати динй дода нашуд ва дар синни 14-солагй ман атеисти ислохнашаванда будам. Ин натичаи сангдилии кудакии ман буд. Ман аз рузхои аввали зиндагиям ятим будам ва бо кашшокй ва мушкилихои давраи Чанги якуми чахонй шинос будам. То синни 14-солагй ман чун коммунистони давраи худ атеисти катъй будам. Дар ин синну сол ман хар гуна китобхои бедиёнатро мехондам ва на танхо ба Худо ва Масех бовар намекардам, балки инчунин хар гуна зикри динро бад медидам, онро барои одам пурхатар ва зарарнок хисоб мекардам. Ман бо сангдилй ба мукобили дин ба воя расидам. Баъдтар ман фахмидам Худо бо файзи худ маро ба катори интихобшудагони худ кабул кардааст, ки сабаби онро то холо хам намефахмам. Ин сабабхо ба хислати ман, ки тамоман бад буд, ягон муносибате надоштанд.

Агарчи ман атеист будам, чизи нофахмое маро ба калисо мекашид. Барои ман аз пахлуи калисо гузашта ва ба даруни он надаромадан мушкил буд. Ба рости ман намефахмидам, ки чи руй медод. Ман мавъизахоро гуш мекардам, вале онхо ба дили ман намерасиданд. Ман комилан бовари доштам, ки Худо нест. Ман аз он фикр нафрат доштам, ки Худо хукмрон аст ва ман бояд ва у итоат кунам.

Ман аз он тасаввуроти нодуруст дар бораи Худо, ки дар шуури ман буд, нафрат доштам. Ман бисёр мехостам, ки дар кучое дили дустдоштае вучуд дошта бошад... дар ягон чое дар маркази олам. Барои ман хурсандихои кудаки ва чавони кам шинос буданд.

Бисёр мехостам, ки дар кучое барои ман хам дили д \overline{y} стдоштае зада истода бошад.

Ман медонистам, ки Худо нест, вале афсус мехурдам, ки ин гуна Худои дустдоштае ки ман мехостам дошта бошам, вучуд надошт.

Боре ман пур аз мухолифатхои дарунии рухи ба калисои католики даромадам ва дидам, ки одамон ба зону нишаста, чизе худ ба худ гуфта истодаанд. Ман фикр мекардам, ки ман хам дар катори онхо истода, дуохои онхоро такрор кунам ва бисанчам, ки аз ин чи

бармеояд. Онхо ба Бокираи Мукаддас дуо мекарданд: "Шодй кун, эй Пурфайз". Ман аз паси онхо боз ва боз такрор мекардам ва ба хайкали Марям менигаристам, вале ягон чиз руй намедод ва ман сахт гамгин шуда рафтам.

Боре, гарчанде ман атеисти қатъй будам, ман ба Худо дуо мекардам: "Худоё, ман боварии комил дорам, ки Ту нестй, вале агар Ту тасодуфан вучуд дошта бошй, ки ба ин ман шубҳа дорам, ман мачбур нестам, ки ба Ту бовар кунам, вале Ту мачбур ҳастй ба ман кушода шавй".

Ман атеист будам, вале атеизм ба дили ман осоиштаги надод.

Рузе дуредгари пир китоберо ба ман дод.

Китоби Муқаддасе ки \overline{y} ба ман дод, на бо сухан, балки бо алангаи мухаббат ва дуои \overline{y} навишта шуда буд. Ман бо душвор \overline{u} онро мехондам, Ман намехондам, балки дар сари хар сахифа мегиристам, зиндагии нуксондори худро бо зиндагии Исо, нопокии худро бо покии \overline{y} , нафрати худро бо мухаббати \overline{y} муқоиса мекардам ва \overline{y} маро ба қатори мансубони Худ қабул кард. Ман ба \overline{y} мутааллиқ шудам.

Баъдтар зани ман ҳам ба Масеҳ ру оварда, дигар чонҳоро ба назди У овард ва онҳо дар навбати худ дигаронро меоварданд ва ҳамин тавр дар Румыния чамоати масеҳии нав пайдо шуд.

Давраи миллатчигй расид ва мо дар Румыния аз барои онхо сахт азоб мекашидем. Миллатчигй шакли хукмфармони қатъй ва таъқибкуниро гирифт.

Даврахои хукумати миллатчиги ба мо баъзе чизхоро ёд доданд. Онхо ба мо нишон доданд, ки ба зарбу латхо токат кардан мумкин аст ва рухи одам бо ёрии Худо метавонад ба шиканчахои дахшатнок тоб оварад. Мо корхои Худоро пинхони карданро ёд гирифтем ва ин моро ба даврахо ва азиятхое тайёр кард, ки акнун дар пеши мо истода буданд.

Хизмат ба русхо

Аз гузаштаи бехудаи худ афсус хурда, аз рузи аввали имон оварданам ман дар бораи имконияти ба одамони совети шаходат доданро орзу мекардам. Онхо одамоне буданд, ки аз хурдсоли дар атеизм тарбия ёфтаанд. Орзуи ман амали шуд ва амали гаштани он хануз дар давраи миллатчиён сар шуда буд, вакте ки дар Румыния хазорон низомиёни совети буданд. Мо дар байни онхо кори масехиро пахн кардем ва ин кор таъсирбахш ва чидди буд.

Ман хеч гох вох \overline{y} рии аввалини худро бо асири рус фаром \overline{y} ш намекунам. \overline{y} ба ман гуфт, ки \overline{y} мухандис аст ва ман аз \overline{y} пурсидам,

ки оё \overline{y} ба Худо бовар мекунад? Агар \overline{y} дар чавоб ба ман "ха" ё "не" мегуфт, ман \overline{y} ро мазаммат намекардам, чунки бовар кардан ва накардан ҳаққи \overline{y} аст, вале \overline{y} ба ман бо чашмони нофаҳмо нигоҳ карда гуфт: "Барои ман чунин фармон нест, ки бовар кунам ва агар ба ман фармон диҳанд, ман бовар мекунам".

Бар рухсорахои ман ашкхо равон шуданд. Ман хис мекардам, ки $ч\bar{u}$ хел дар синаам дилам пора мешавад. Дар назди ман одам бо шуури мурда меистод, ки киматтарин т \bar{y} хфаи Худоро гум кардааст: хакки шахсият будан. У олати чангие дар дасти коммунистон буд, одами майнааш тозакардашуда, ки бо фармон тайёр буд бовар кунад ё не. У дигар кобилияти тафаккури шахс \bar{u} надошт ва баъди бисёр солхои хукумати коммунист \bar{u} одами руси тип \bar{u} буд.

Баъд аз садамоти аввалин аз таассуроте ки ин мухандис ба ман овард, ба худ омада, ман ба Худо ваъда додам, ки зиндагии худро ба хамин одамон мебахшам, то ки шахсияти онхоро баргардонам ва ба онхо барои пайдо кардани имон ба Худо ва Масех ёрдам кунам. Ба ман зарур нашуд, ки ба Русия равам, то ки русхоро дарёбам.

Аз 23 августи соли 1944 сар карда як миллион аскарони шурави ба Румыния омаданд. Дере нагузашта коммунистон дар мамлакати мо ба сари хокимият омаданд. Чунин дахшате сар шуд, ки террори миллатчиёнро ба як чизи хурд ва сабуке табдил дод. Дар Румыния, ки он гох 18 миллион ахоли дошт, дар партия факат дах хазор кас аъзо буд. Вале вазири корхои хоричии Иттиходи Шурави Вышинский ба утоки подшохи мо Михаили Якум зада даромад ва бо мушт ба руи миз зада гуфт: "Шумо бояд дар макомхои хукумати коммунистонро таъин кунед!"

Армия ва полиси мо беярок карда шуда буданд ва он гох коммунистони қариб барои ҳама манфур з \overline{y} ран ҳокимиятро ба дасти худ гирифтанд.

Забони мухаббат ва забони гумрохкунй якхела хастанд

Вақте ки коммунистон дар Румыния ба сари хокимият омаданд, онхо моҳирона дар навбати аввал ба назди калисо омаданд, то ки онро аз роҳ зананд ва ба тарафи худ гардонанд.

Касе ки мехохад духтарро ба зан \overline{u} гирад ва касе ки мехохад фақат як шаб бо вай бошад ва вайро биронад, ҳар ду мег \overline{y} янд: "Ман туро д \overline{y} ст медорам!"

Исо моро ёд дод, ки забони мухаббатро аз забони гумрохшав ва гургони дар пусти гусфандро аз гусфандони хакик фарк кунем.

Коммунистон конгресси хамаи калисохои масехиро дар бинои Парлумон даъват карданд. Онхо мехостанд, ки масехиён ба тарафи онхо гузаранд, вале мо рохи дигарро интихоб кардем.

Дар он чо 4000 шубонон, рухониён ва мавъизакунандагони хаман мазхабхо буданд ва хамаи ин 4000 хизматчиёни рухони Иосиф Сталинро раиси фахрии конгресс интихоб карданд. Сталин он вакт раиси харакати байналхалкии беимонон ва котили оммавии имондорон буд.

Дар бинои Парлумон ускуфхо ва шубонхо яке аз паси дигаре хеста, мегуфтанд, ки коммунизм ва масехият асосан якхела хастанд ва комилан метавонанд хамзистй кунанд. Яке аз паси дигаре башоратдихандагон ба коммунизм хамду сано меоварданд ва хукумати навро ба боварии калисо анчом медоданд.

Ман бо занам дар ин конгресс иштирок кардам. Занам дар пахлуям нишаст ва ба ман пичиррос зад: "Ричард, бархез ва ин бадномиро аз руи Масех бишуй! Онхо ба руи мукаддаси У туф мекунанд!" Ман ба у чавоб додам: "Агар ман ин корро кунам, ту шавхари худро гум мекунй". Вай гуфт: "Ман намехохам, ки шавхари тарсончак дошта бошам". Он гох ман хеста дар ин конгресс гап задам ва на котилони масехиён, балки Худо ва Масехро таъриф мекардам ва гуфтам, ки садокати мо дар навбати аввал ба Худо тааллук дорад. Хамаи суханон дар ин конгресс ба воситаи радио шунавонида мешуданд ва тамоми мамлакат мешунид, ки ман аз манбари парлумони коммунистй чй мегуфтам. Ман Масехро баланд мебардоштам ва ин бахри ман кимат меафтод, вале фикр мекунам, ки бояд чунин рафтор мекардам.

Калисохон православи ва протестанти дар гузашт кардан ба коммунизм мусобика мебурданд.

Як ускуфи православи ба тайласони худ дос ва болгаро баст ва аз зердастони худ хохиш намуд, ки \overline{y} ро дигар бо унвони одд \overline{u} не, балки "рафик ускуф" номанд.

Ман дар конгресси баптистон дар шахрчаи Ресит иштирок кардам. Анчуман дар зери байрақи сурх мегузашт ва вақте ки суруди миллии Иттиходи Шуравиро менавохтанд, ҳама аз чойҳон худ барҳестанд ва раиси анчуман изҳор кард, ки Сталин ба ғайр аз ичро кардани аҳкоми Худо дигар ягон корро намекунад. У Сталинро ҳамчун устоди бузурги Китоби Муқаддас таъриф мекард!

Чунин рухониён ба монанди Патрасиу ва Росиану боз хам дуртар мерафтанд: онхо офисерони полиси пинхонй шуданд. Ёрдамчии ускуфи калисои лютерании Румыния Рапп дар семинарияи динй таълим медод, ки Худо се вахйиро ба воситаи Мусо, Исои Масех ва Сталин додааст ва хар як вахйи нав аз пештара бехтар буд.

Бифахмед, ки масехиёни хакикй ба Масех содик монданд ва бисёр азоб кашиданд, вале коммунистон барои онхо рохбаронро "интихоб" карданд ва онхо ба гайр аз кабул намудани ин рохбарон чораи дигаре надоштанд. Ин шароит дар замони мо дар мавриди "рохбарон"-и баланди динй бокй мондааст. Онхое ки на гуломони Масех, балки гуломони коммунистон шуданд, бародарони худро рад мекарданд ва намехостанд, ки бо онхо бошанд.

Имондорони рус баъд аз Инкилоб дар Русия Калисои Пинхониро ташкил карданд. Мо дар мамлакати худамон аз руи амали онхо рафтор кардем, зеро медидем, ки чй хел хокимияти коммунистон боз хам мустахкамтар мешавад ва чй хел баъзе рохбарони расмии калисо бародарони худро мефурушанд. Мо Калисоро бино кардем, ки тайёр буд ба мардум башорат дихад ва хатто ба кудакон Инчилро мавъиза кунад. Коммунистон хамаи инро манъ карданд ва рохбарони расмии Калисо ба ин шарт розй шуданд.

Хамрохи дигарон ман кори Калисои ба қайд нагирифтаро кушодам. Зохиран ман вазъияти сазовори эхтироми чамъиятро ишгол намудам, ки ба кори махфии ман хеч дахл надошт ва хамчун пардапуш хизмат мекард. Ман шубони Миссияи Лютерии норвеги будам ва дар худи хамон вақт намояндаи Шурои Умумичахонии Калисохо будам. Ин ду мақом барои ман дар пеши коммунистон намои шоистаро медоданд ва онхо дар бораи кори пинхонии ман ягон чизро намефахмиданд, ки он ду шуъба дошт: хизмат ба миллионхо аскарони шурави ва хизмат ба халқи асири Румыния.

Одамони шурави чонхои мухточ доранд

Башорати Инчил барои одамони шурави ба ман чун осмон дар замин менамуд. Ман Инчилро барои бисёр миллатхо мавъиза мекардам, вале ягон бор надидам, ки касе Инчилро мисли одамони шурави кабул кунад. Онхо чунин чонхои мухточро доранд!

Як шиноси р \overline{y} хонии православ \overline{u} бо телефон ба ман занг зада гуфт, ки офитсери рус ба назди \overline{y} барои омурзиш омадааст. Шиноси ман бо забони рус \overline{u} гап намезад, вале чун фахмид, ки ман бо забони рус \overline{u} гап мезанам, ба \overline{y} сурогаи маро додааст. Дар р \overline{y} зи дигар ин одам ба назди ман омад. \overline{y} Худоро д \overline{y} ст дошта, мехост \overline{y} ро бештар бифахмад, вале ягон бор Китоби Мукаддасро надидааст, ягон бор дар ибодати Худо набудааст (калисохо дар Русия хеле каманд) ва ягон тай \overline{u} рои дин \overline{u} надошт. \overline{y} Худоро д \overline{y} ст медошт, вале дар бораи \overline{y} ягон тасаввуроте надошт.

Ман ба \bar{y} хондани Мавъизаи Болои К \bar{y} х ва масалхои Исоро сар кардам. Хамаи инро г \bar{y} ш карда, \bar{y} дар р \bar{y} и хона ба рақс кардан сар кард

ва хурсандона хитоб мекард: "Ин чй зебой! Чй тавр ман ин Масехро надониста, зиндагй карда метавонистам!"

Ман бори аввал одамеро дидам, ки барои Масех бо чунин чидду чахд ва шавк хурсандй мекунад.

Вале дар ин чо ман ба хатоие рох додам, таърихи азобхо ва таслиби Исоро бе тайёрии пешаки ба у хондам. У инро интизор набуд ва вакте шунид, ки Масехро заданд, маслуб карданд ва чи хел У дар охир бо азобхои дахшатнок чон дод, вай ба руи курси афтод ва гиряро сар кард. У ба Начотдиханда бовар кард ва акнун ин Начотдиханда чон дод. Ман ба у нигох карда, шарм мекардам, ки ман муаллим ва шубони дигарон номида мешудам, вале ягон бор ба азобхои Масех шарик нашудаам, чунон ки ин офитсери русе ки холо нав дар бораи онхо фахмида буд.

Ба ў нигох карда, ман чун аз нав Марями Мачдалиро, ки дар пояи салиб мегирист ва баъд Исоро, ки факат чисми бечоне дар даруни кабр буд, медидам. Ман ба ў хондани хикоятро дар бораи эхё шудани Масех сар кардам. У намедонист, ки Начотдихандаи ў аз байни мурдагон эхё шуд ва вакте ки ин хабари хушро шунид, ба зонухои худ мезад ва дашноми бадро такрор мекард, ки онро хамон замон "мукаддас" номидан мумкин буд. Сухани ў дагал буд, чунки ў дигар хел гап заданро ёд нагирифта буд. У боз аз нав шодй мекард ва фарёд мезад: "У зинда аст! У зинда аст!" Хурсандй боз аз нав дар ў чўш мезад ва ў боз дар рўн хона ракс мекард.

Ман ба ў гуфтам: "Биёед дуо кунем". У дуоро намедонист ва суханони мукаддаси мо ба ў ношинос буданд. У дар пахлўи ман ба зону нишаст ва суханони дуои ў чунин буданд: "Худоё, Ту ачаб хуб хастй! Агар Ту ба чойи ман мебудй, ва ман ба чойи Ту мебудам, ман хеч гох гуноххои Туро ба Ту намебахшидам, вале Ту хакикатан мехрубон хастй ва ман аз тахти дил Туро дўст медорам!"

Ба ман чунин менамояд, ки хамаи фариштахо дар осмон корхои худро монда ба ин дуои бузурги офитсери рус гуш медоданд. Ин одам аз тарафи Масех қабул шуд.

Дар магоза ман офитсери дигари рус ва офисерзанеро вохурдам. Онхо мехостанд хариди бисёре кунанд ва барои онхо бо фурушандае ки ягон сухан бо русй намегуфт, маслихат кардан мушкил буд. Ман хизмати худро пешниход кардам. Мо шинос шудем ва ман онхоро ба хуроки нисфирузи ба назди худ даъват кардам. Пеш аз он ки ба хурдан сар кунем, ман ба онхо гуфтам: "Шумо дар хонаи масехиён хастед ва мо одат кардаем, ки пеш аз хурок дуо кунем". Ман бо забони русй дуо мекардам. Онхо чангакхо ва кордхоро монданд ва дигар ба хурок ахамият намедоданд. Дар бораи Масех, дар бораи Худо ва дар бораи

Китоби Мукаддас саволхо сар шуданд. Онхо хакикатан ягон чизро намедонистанд. Бо онхо гап задан барои ман душвор буд.

Ман ба онхо масалеро дар бораи хучаине ки садто гусфанд дошт ва яке аз онхо гум шуд, накл кардам, вале чизе ки ман гуфтам, онхо намефахмиданд ва пурсиданд: "Ин чи хел, ки у сад гусфанд дошт? Наход ки колхоз онхоро аз у нагирифтааст?"

Баъд ман ба онхо гуфтам, ки Масех Подшох аст ва онхо ба ман чавоб доданд, ки хамаи подшохон одамони бад буданд ва мардумро ситам мекарданд ва барои хамин мумкин Исо хам ситамгар будааст.

Вакте ки ман ба онхо масал дар бораи коркунони токзорро нақл кардам, онхо чавоб доданд: "Онхо хуб карданд, ки ба муқобили сохиби токзор шуриш бардоштанд. Токзор бояд ба коллектив тааллуқ дошта бошад!"

Барои онхо хама нав буд.

Вақте ки ман ба онҳо дар бораи таваллуди Исои Масеҳ нақл кардам, онҳо бо суҳаноне ҷавоб доданд, ки барои ҳар як одами бомаданият таҳқиромез менамуданд: "Оё Марям зани Худо буд?" Он гоҳ ман фаҳмидам, ки барои Инчилро мавъиза кардан ба мардуме ки бисёр солҳоро дар зери коммунизм гузарондаанд, бояд тамоман забони дигарро, забонеро, ки ба онҳо фаҳмо аст, кор фармудан даркор аст.

Миссионероне ки ба Африкои Марказй мерафтанд, хеч наметавонистанд суханони Ишаъёи Набиро тарчума кунанд: "Агар гуноххои шумо мисли кирмиз бошанд, мисли барф сафед хохам кард". Сокинони махаллй ягон бор барфро надидаанд ва тарчумонхо мачбур буданд, ки гунохи сафедшударо бо чормагзи норчилй мукоиса кунанд.

Инак, мо мачбур шудем, ки Инчилро ба забони марксистй тарчума кунем, то ки барои ин мардум макбул шавад. Мо худамон ин корро наметавонистем, вале Рухи Мукаддас кори Худро ба воситаи мо кард. Офитсери рус ва рафикааш худи хамон руз ба Масех ру оварданд ва баъдтар ба кори пинхонии мо дар байни одамони шурави бисёр ёрдам карданд.

Мо дар байни онхо Ахди Чадид ва дигар адабиётхои диниро чоп карда таксим мекардем. Бо ёрии аскарони сурх, ки ба Масех ру оварданд, мо тавонистем кисмхои Китоби Мукаддас ва Китоби Мукаддаси пурраро ба СССР равон кунем.

Барои пахн кардани Инчил байни аскарони шурави мо аз усулхои хархела истифода мебурдем. Онхо аллакай бисёр мечангиданд ва бисёрии аз онхо дар хонахо фарзанд доштанд ва барои онхо бисёр зик мешуданд.

БОБИ ЯКУМ

Писарчаи мо Мнхай ва дигар бачахои то синни дахсола бо Китобхои Мукаддас ва дигар адабиётхо дар киса, ба назди иморатхои аскарони шурави меомаданд. Аскарони сурх сари онхоро сила мекарданд ва фарзандони азизи худро, ки солхо надида буданд, ёд карда, ба фарзандони мо шоколад, кандхо ва бачахо ба онхо китобхои Китоби Мукаддас ва дигар китобхоро медоданд, ки аскарони рус кабул мекарданд. Аксар вакт чизе ки барои мо хатарнок буд, фарзандонамон мекарданд, ки барои онхо бехатар буд. Онхо "миссионерони чавон" буданд ва натичахои корхои онхо бисёр хуб буданд. Бисёрии аскарон Инчилро хамин тавр кабул мекарданд, вакте ки дигар ягон илочи додани он набуд.

Мавъиза дар иморатхои харбй

Мо дар байни аскарони сурхи рус кор мекардем ва на танхо бо шаходатхои шахсй ба онхо хизмат мекардем. Мо имконият доштем, ки бо онхо мачлисхои начандон калон гузаронем. Одамони шуравй соатхои дастиро бисёр дуст медоранд. Аскарон аз хама соатхоро медуздиданд. Онхо одамонро дар кучахо бозмедоштанд ва ин одамон бояд хомушона соатхои худро медоданд. Аскареро вохурдан мумкин буд, ки дар хар даст якчанд соат дошт ва ман хатто офисерзанеро вохурдам, ки соати руимизии зангдорро дар гардан дошт.

Агар ба румынй соат даркор мешуд, ў бояд ба иморатхои русхо мерафт ва соати дуздидашударо мехарид, ки баъзан соати шахсиашон буд. Даромад ба иморатхои русхо барои румынхо кушода буд ва мо хизматгорони Калисои Пинхонй дар намуди харидорон ба он чо медаромадем.

Кушиши аввали мавъизаи худро ман бо иди православии Петрус ва Павлуси мукаддас мувофик овардам. Ман ба истикоматгохи аскарон бо бахонаи хариди соат омадам ва онхоро рад мекардам, чунки соатхо хеле калон ё хеле хурд, ё барои ман кимат буданд. Дар гирди ман аскарон чамъ шуда, хар яке ягон чизро барои харид пешниход мекард ва ман бо шухй чавоб медодам: "Ягон кас аз шумоён Павлус ё Петрус ном дорад?" Якчанд кас чунин номхо доштанд ва ман пурсидам: "Оё шумо медонед, ки имруз иди Павлус ва Петрус аст?" Чанд нафар аз калонсолон дар бораи ин медонистанд. Он гох ман пурсидам: "Шумо медонед, ки Павлус ва Петрус кихо буданд?" Хеч кас намедонист ва ман ба онхо дар бораи хаввориён наклро сар кардам, вале як аскар маро боздошт ва гуфт: "Ман мебинам, ки шумо ба ин чо на барои хариди соат, балки барои гуфтан дар бораи имон омадаед. Бишинед ва гап занед, вале факат эхтиёткорона. Мо медонем, аз кй эхтиёт шудан даркор.

Ин одамон дар ин чо бехатаранд, вале вакте ки ман дастамро ба зонуи шумо мегузорам, шумо бояд факат дар бораи соат гап занед ва вакте ки мебардорам, шумо метавонед сухани худро давом дихед".

Издихоми нисбатан калоне чамъ шуд ва ман ба онхо дар бораи Петрус, Павлус ва Масех, ки онхо барои \overline{y} чони худро доданд, накл мекардам. Баъзе вактхо касе меомад, ки онхо ба \overline{y} бовар \overline{u} надоштанд ва он гох аскар дасти худро ба р \overline{y} и зонуи ман мегузошт ва ман хамон дам дар бораи соат гап мезадам. Вакте ки ин одам мерафт, ман сухани худро дар бораи Масех давом медодам.

Чунин зиёратхо бо ёрии аскарони имоновардаи рус бисёр такрор мешуданд. Он гох бисёр аз рафикони онхо ба Исо имон оварданд ва

хазорон Инчилхо пинхонй таксим шуданд.

Бисёр бародарон ва хохарони мо барои ин кор ба даст афтоданд ва зада ва азоб дода мешуданд, вале ягон кас ба ташкилоти мо хиёнат накард.

Дар вақтҳои хизматгузориамон мо бо аъзоёни Калисои Пинҳонии Русия шинос шудем ва имконият доштем дар бораи таассуротҳои онҳо бештар бифаҳмем. Мо дар онҳо аломатҳои муҳаддасони бузургро медидем. Онҳо солҳои дарози тарбияи коммунистиро гузаштанд ва баъзеяшон дар донишгоҳҳои коммунистй меҳонданд, вале чй тавре ки моҳй дар оби шури баҳр зиндагй карда, метавонад тани худро бенамак нигоҳ дорад, онҳо ҳам аз мактабҳои шуравй гузашта, худро дар Масеҳ тоза нигоҳ доштанд.

Ин одамони рус чунин чонхои зебо доштанд! Онхо мегуфтанд: "Мо медонем, ки ситора, дос ва болғае ки мо дар кулоххои худ дорем, — аломати зилди Масех аст".

Онхо инро бо садои ғамгинона мегуфтанд ва барои пахн кардани Инчил дар байни аскарони рус ба мо ёрдам мекарданд.

Ман бояд бигуям, ки онхо дорои хамаи сифатхои хуби масехи буданд, ба ғайр аз хурсандие ки онхо фақат дар вақти имон овардани худ доштанд. Баъд ин хурсанди ғайб зад ва ман ҳар гоҳ дар бораи ин фикр мекардам.

Рузе ман як масехиро пурсидам: "Барои чй шумо хурсандй намекунед?" У чавоб дод: "Ман чй тавр метавонам хурсандй кунам, агар ман бояд аз шубони калисои худ пинхон дорам, ки ман масехии хакикй хастам ва бо дуо зиндагй карда, кушиш мекунам, ки чонро барои Масех ба даст орам? Шубони Калисо хабаркаши полиси махфй мебошад ва моро яке аз паси дигаре дастгир мекунанд.

Шубонон бо қавми калисо хиёнат мекунанд! Дар қалбҳои худ мо хурсандии начотро дорем, вале мо мисли шумо ошкоро хурсанди карда наметавонем. Масеҳият барои мо фочиа аст. Вақте ки шумо,

15 варед, шумо

имондорони озод, чонеро барои Масех ба даст меоваред, шумо аъзоро барои Калисои худ ба даст меоваред, вале вакте ки мо ин корро мекунем, руоварандаи нави мо метавонад ба хабс афтад ва фарзандони у абадан бепарастор мемонанд. Хурсандй аз овардани касе ба назди Масех хамеша бо ин хиссиёти пурдард ва фахмиши кимате ки онро пардохтан даркор аст, якчоя мебошад".

Мо бо имондорони шакли тамоман нав шинос шудем: масехиёни Калисои Пинхонй. Мо бо бисёр ходисахои ғайричашмдошт дучор шудем.

Худи ҳамин тавре ки бисёр имондорон ҳастанд, ки дар ҳақиқат чунин нестанд, дар байни беимонони рус мо чунин одамонро ёфтем, ки дар ҳақиқат имондор буданд,

Ман бо чуфти бомаърифат шинос шудам. Хардуяшон хайкалтарошанд. Вакте ки ман бо онхо дар боран Худо гап задам, шавхар гуфт: "Худо нест. Мо беимон хастем, вале мо ба шумо чизи ачоиберо накл мекунем, ки бо мо руй дода буд. Боре мо дар болои хайкали Сталин кор мекардем ва дар вакти кор хамсарам пурсид: «Дар хусуси ангушти калони чи хел?» Агар мо ангушти калониро дар муқобили дигар ангуштон намедоштем ва дастони мо мисли пойхои мо мебуданд, мо болға, асбобхо, китоб, порчаи нонро гирифтан наметавонистем. Ангуштони калониро кй сохтааст? Мо хардуямон марксизмро дар мактаб омухтем ва медонем, ки замин ва осмонро Худо наофаридааст, балки худ ба худ пайдо шуданд. Моро хамин тавр ёд додаанд ва чунин бовар мекунем, вале агар Худо заминро хам наофаридааст ва факат хамин ангушти калониро, мо аллакай барои ин қисми хурди чисми худ хурсанд мебудем. Мо Эдисон ва Стивенсонро таъриф мекунем, барои он ки онхо чароги электрики, телефон, рохи охан ва бисёр дигар чизхоро ихтироъ кардаанд, вале барои чи касеро, ки ангушти калонии моро ихтироъ кардааст, таъриф накунем? Агар Эдисон ангушти калони намедошт, у ягон чизро ихтироъ намекард ва барои хамин Худоро таъриф кардан хак аст, ки ангушти калониро офаридааст".

Шавхараш хеле хашмгин шуд, чуноне ки ин ходиса хар бор бо мардон руй медихад, вакте ки зан ягон чизи окилона мегуяд ва фарёд зад: "Гапхои бемаъниро назан! Ту медонй, ки Худо нест. Инро ба ту дар мактаб таълим медоданд ва ба ғайр аз ин ту боварй надорй, ки касе моро гуш намекунад. Мо метавонем ба фалокати чиддй афтем ва ман ба ту маслихат медихам, то дар сари худ дошта бошй, ки Худо нест. Дар осмон "ХЕЧ КАС" нест!"

Вай чавоб дод: "Пас ин муъчизан бузург аст. Агар дар осмон Худое мебуд, ки ачдодони мо аз чохилии худ ба У бовар мекарданд, пас ин комилан табиист, ки мо ангуштони калон дорем. Худои тавоно метавонад хама корро кунад ва метавонист ангушти калонро низ офарад, вале агар дар осмон ягон кас нест, ман аз тарафи худ карор мекунам, ки ин ХЕЧ КАСРО аз самими калб таъриф кунам, ки ангушти калонии маро офаридааст!"

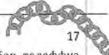
Онхо ибодаткунандагони "ХЕЧ КАС" шуданд ва ин имон бо мурури замон меафзуд. Онхо Уро на танхо Офарандаи ангушти калон, балки ситорахо, гулхо, фарзандон ва тамоми зебоихои чахон хисоб мекарданд. Ин айнан мисли он буд, ки дар Афина хавворй Павлус ибодаткунандагони "Худои ношинос"-ро ёфта буд.

Онхо ба Худо бовар карда, номи Уро намедонистанд ва ман сабукие хис мекардам, агар онхоро факат як кадам ба пеш, ба суи дидани начот ва омурзиш ба воситаи Масех равон кунам.

Боре ман офисерзани русро дар куча вохурдам ва ба назди у омада узр пурсидам. "Ман медонам, ки ба хонуми ношинос дар куча мурочиат кардан аз руи одоб нест, вале ман масехи хастам ва ниятхои ман нек ва чидди хастанд. Ман мехохам бо шумо дар бораи Масех гап занам". Вай маро пурсид: "Шумо Масехро дуст медоред?" Ман чавоб додам: "Ха, аз самими қалб!" Вай маро ба оғуш кашид ва буса кард.

Ин барои шубон нисбатан холати нокулай буд ва ман хам вайро буса кардам, бо умеди он ки одамон дар куча моро хамчун хешон хисоб кунанд. Вай хитоб кард: "Ман хам Масехро дуст медорам!" Ва ман вайро ба хонаи худамон даъват кардам ва бо тааччуб фахмидам, ки вай ба ғайр аз номи Масех дигар дар бораи У ягон чизро намедонад. Ва ба хар хол вай Уро дуст медошт. Вай намедонист, ки У Начотдиханда аст, ё ин ки начот чист. Вай намедонист, ки У дар кучо ва чй тавр зиндагй карда чон додааст, дар зиндагй чиро таълим медод ва чй тавр хизмат мекард. Барои ман ин зан ачоиботи психологи менамуд. Чй хел касеро, ба ғайр аз номи ў дигар дар бораи ў ягон чизро нафахмида, дуст доштан мумкин аст?

Вакте ки ман вайро пурсидам, вай чунин фахмонд: "Вакте ки хурд будам, хонданро ба ман ба воситаи расмхо ёд медоданд. Барои хар як харф ашёе буд. Вакте ки ман ба мактаб рафтам ва ба синфхои болой расидам, маро насихат мекарданд, ки вазифаи мукаддаси ман — хифзи Ватан аст. Ба ман ахлоки коммунистиро дарс медоданд, вале ман намедонистам, ба худ тасаввур кардан наметавонистам, ки «вазифаи мукаддас» ва «ахлок» чй намуде доранд. Барои ин фахмишхо ба ман расмхо лозим буданд. Ман медонам, ки ачдодони ман барои хамаи зебоихо, мукаддасот, арзишхо ва хакикатхои зиндагй расмхо доштанд. Модаркалони ман дар назди чунин сурат таъзим мекард ва номи «Масех»-ро талаффуз мекард ва ман ин номро худ ба худ дуст

медоштам. Он барои ман ҳақиқй шуд! Фақат бо як бор талаффуз шудани ин ном маро хурсандй пур мекард".

Вайро гуш карда, ман Навиштахои Мукаддасро ба хотир овардам, ки дар он чо навишта шуда буд: "Дар назди номи Исо хар зонуе хам хохад шуд".

Мумкин ба зиддимасех муяссар мешавад, ки муваккатан аз шуури одамон фахмишро дар бораи Худо тоза кунад, вале дар худи номи Исо куввае мемонад, ки одамонро ба суи равшани меоварад.

Вай дар хонаи ман бо хурсандй Масехро қабул кард ва акнун номи КАСЕ, ки вай аз хурдсолй дуст медошт, дар дили вай маскан гирифт.

Хамаи он чизе, ки ман дар вакти муомила бо одамони шурави аз

сар мегузарондам, барои ман маънии махсусе дошт.

Як хохар, ки дар стансияхои рохи охан адабиётхоро таксим мекард, сурогаи маро ба офитсери хавасманде додааст. Боре, бегохирузй у ба хонаи ман даромад. Ин лейтенанти босалобат, кадбаланд ва хушандом буд. Ман ўро пурсидам: "Чй хизмат?" У чавоб дод: "Ман барои маслихат омадам". Он гох ман барои ў чойхои мухими Навиштахоро хонда сар кардам. У дасти худро ба дасти ман монда гуфт: "Ман аз самими калб аз шумо хохиш мекунам, ки маро ба иштибох наандозед. Ман ба халке тааллук дорам, ки онро бисёр солхо дар торикй нигох доштанд. Бигўед, ин Каломи Худо хакикй аст?"

Ман ўро бовар кунондам, ки ин хамин тавр аст ва баъди бо диккат гўш кардани он чизе ки ман хонда будам, ў Масехро қабул кард.

Одамони шуравй хеч гох дар корхои динй бедиккат ё беахамият намешаванд. Дар мубориза барои дин ё ба мукобили он, онхо чони худро дарег намедоранд. Ана барои чй дар Русия хамаи имондорон миссионер буда, чонхоро ба Масех меоваранд. Ва барои хамин дар чахон мамлакате нест, ки барои башорати Инчил бештар тайёр бошад.

Халқи рус яке аз халқҳои табиатан диндори чаҳон мебошад ва агар ба он Инчилро диҳанд, тамоми чаҳон метавонад чараёни худро дигар кунад.

Афсус ки Иттиходи Шурави бо чунин мардуми хакикатчуй барои

кори миссионери қариб ягон касро надорад.

Боре дар қатора дар муқобили ман офитсери русе менишаст. Ман ба у дар бораи Масех нақл сар кардам ва якчанд ибораро ҳам нагуфта, у бо иқтибосҳои атеисти аз навиштаҳои Маркс, Сталин, Волтер, Дарвин ва дигарон маро ҳомуш кард. У ба ман имконияти гуфтан надод ва қариб як соат гап зада, маро дар он бовар мекунонд, ки Худо нест.

Вакте ки ў тамом кард, ман ўро пурсидам: "Агар Худо нест, барои чй шумо вакте ки ба фалокат меафтед, дуо мекунед?" Мисли дузде ки дар вакти дуздй дастгир мешавад, ў пурсид: "Шумо аз кучо медонед, ки ман дуо мекунам?" Ба ў имконияти рафтан надода, ман гуфтам: "Ман ба шумо пештар савол додам ва акнун шумо бояд ба он чавоб дихед".

У сарашро хам карда икрор шуд: "Дар фронт, дар вакти дар мухосира буданамон, мо хама дуо мекардем ва чи гуфтанро намефахмидем ва мегуфтем: «Худо ва рухи материя». Ман карор додам, ки ин дуо дар чашмони Касе ки ба дил нигох мекунад, бад нест".

Хизматгузории мо барои русхо басе самаранок буд. Ман Пётрро дар хотир дорам. Хеч кас намедонад, ки у дар кадом зиндон мурд. У чунон чавон буд! У бистсола буд! У бо лашкари шурави ба Румыния омад ва дар мачлиси пинхони ба Масех ру оварда хохиш намуд, ки уро таъмид диханд. Ман уро таъмид додам ва баъд аз таъмид пурсидам, ки кадом ояти Китоби Мукаддас ба у бештар таъсир кард ва уро водор кард, ки ба Масех ру оварад? У гуфт, ки дар яке аз мачлисхо ў бо диккати калон гуш кардааст, вакте ман аз боби 24-уми Инчили Луко мехондам, ки дар он чо дар бораи ду шогирд дар рох ба Аммоус гуфта мешавад. Вакте ки онхо ба деха наздик шуданд, "Исо чунин намуд кард, ки мехохад рохро давом дихад". Ман фикр мекардам, — мегуфт ў, — барои чй Исо чунин рафтор кард. Охир, шояд ў мехост бо Шогирдони Худ бимонад. Пас барои чй он вакт ў вонамуд мекард, ки рафтан мехохад? Ва ман инро чунин фахмондам, ки Исо Одами хеле хушмуомила буд ва мехост комилан бовари дошта бошад, ки У Мехмони азиз аст. Вакте У дид, ки хакикатан дар ин хона будани Уро мехоханд, У бо хурсандй даромада, бо онхо хурок хурд.

Коммунистон хушмуомила нестанд. Онхо ба шуур ва дили мардум бо зури медароянд. Онхо моро мачбур мекунанд, то ки онхоро аз сахар то бегох ва хатто шабона хам гуш кунем. Онхо инро бо ёрии мактабхои худ, радио, рузномахо, кино, мачлисхои дахри дар хар кадам мекунанд. Ба шумо хох маъкул бошад, хох не, шумо бояд таргиботхои онхоро мунтазам гуш кунед. Исо барои озодии мо нархро дод. У мехрубонона дарро так-так кард ва бо хушмуомилагии Худ маро мафтун кард. Ин зиддияти сахт байни Масех ва коммунистон уро бовар кунонд.

У ягона одами русе набуд, ки аз мехрубонии Масех мутаассир шуда буд (Ман хамчун шубон хеч гох ба ин чихати иродаи Начотдиханда ахамият надодаам).

Баъди ру овардани худ Пётр хаёташро дар хатар гузошта, адабиётхоро таксим мекард ва бо тамоми кувваташ кушиш мекард, БОБИ ЯКУМ

19

ки бо рохи ғайриқонунй адабиётхоро ба Русия фиристонад. \overline{y} ба Калисохои Махфии Румыния ва Русия ёрдам мекард. Дар охир \overline{y} ба даст афтод ва ман медонам, ки дар соли 1959 \overline{y} хан \overline{y} з дар хабсхона буд. Оё \overline{y} мурд? Намедонам. Фақат Худо медонад, ки \overline{y} акнун дар кучост.

Ба монанди ў бисёрихо ба Масех на факат рў оварданд. Мо бояд хеч гох бо рў овардани чонхо ба Масех наистем, чунки бо хамин мо факат ними корро кардаем. Хар чоне ки ба Масех рў меоварад, дар навбати худ бояд дигаронро ба рў оварондан сар кунад. Русхо на танхо худашон рў меоварданд, балки дар байни худихо аз Калисои Махфй миссионерон буданд. Онхо барои Масех фидокор ва шучоъ буда, хама вакт мегуфтанд, ки барои Масех, ки барои онхо чон дод, ин кадар кам хизмат мекунанд.

Хизмати пинхонии мо

Мо инчунин ба халқи асири Румыния хизмат мекардем.

Ба зудй коммунистон никобхои худро партофтанд ва баъди илтифоти риёкоронаи рохбарони калисо террори дахшатнок сар шуд. Хазорхо нафар ба хабс гирифта шуданд ва ба даст овардани як чон барои Масех, чунон ки барои мо мушкил шуд, барои русхо хам дар мамлакати онхо чунин шуд.

Баъдтар ман дар зиндон одамонеро вохурдам, ки худам онхоро ба назди Масех оварда будам. Дар як хучра хамрохи ман одаме буд, ки у шаш фарзанд дошт ва у барои имон ба Масех хабс шуда буд. Зан ва кудакони у гурусна буданд ва у умед надошт, ки бо онхо вохурад. Ман уро пурсидам: "Барои он ки ман шуморо ба назди Масех овардам ва акнун шумо ва оилаи шумо дар чунин холати бад хастед, ба мукобили ман ягон чиз доред?"

У чавоб дод: "Ман сухане надорам, ки миннатдориро барои он ки шумо маро ба назди чунин Начотдихандаи муъчизакор овардаед, баён кунам. Ман намехостам ягон чизро дар зиндаги дигар кунам".

Башорати Инчил дар шароити нав осон набуд, Ба мо муяссар шуд, ки чанд китобчаи диниро чоп кунем, ки онхоро ба воситаи сензураи катъии коммунистй гузарондем. Мо барои онхо китобчаеро пешниход кардем, ки дар муковаи он акси асосгузори коммунизм, Карл Маркс буд ва номаш чунин буд: "Дин — тарёк барои халк". Мо хамеша китобчахои худро чунин номгузорй мекардем, то ки диккати сензураро аз мундаричаи онхо ба тарафи дигар чалб кунем. Онхо китобчахои моро чун коммунистй пиндошта, мухри худро дар онхо мегузоштанд. Дар ин китобхо баъди якчанд сахифаи иктибосхои

Маркс, Ленин ва Сталин, ки махсус барои сензура чоп шуда буданд, Хабари Хуши Исои Масех сар мешуд.

Калисои Махфй монанди пиряхи обй аст. Қисми хурди он дар боло намудор аст. Бо китобчаҳои худ, ки ба коммунистй монанд буданд, мо ба мачлисҳо ва намоишҳои онҳо рафта, ошкоро онҳоро тақсим мекардем. Коммунистон, ки ба аксҳои роҳбарони худ чалб шуда буданд, китобчаҳоро талошкунон мегирифтанд. Вақте ки онҳо то саҳифаи даҳум расида, медиданд, ки дар он чй гуфта мешавад, мо аллакай дур будем.

Халқ бисёр руҳафтода буд. Хукуматдорон ҳама чизро аз ҳалқ мегирифтанд: аз деҳқонон онҳо киштзорҳо ва гуҳсфандон, аз ҳартарош ва дуҳанда кори ҳурди онҳоро, ки бо он руҳ мегузаронданд, мегирифтанд. На фақат капиталистон аз ҳама маҳрум монданд, балки камбағалон ҳам ҳахт азоб диданд. Қариб ҳар оила ягон каҳро дар зиндон дошт ва дар ҳама чо қашшоқии тоқатнопазир ҳукмрон буд. Одамон мепурсиданд: "Барои чи Худои муҳаббат ба чунин бади роҳ медиҳад?"

Барои ҳаввориён дар рузи Ҷумъаи Даҳшатнок башорати Масеҳият мушкил буд, вақте ки Масеҳ дар руи салиб овезон буд ва хитоб мекард: "Худоё, Худоё, барои чи Ту Маро тарк карди?" Он далеле ки кор ба ҳар ҳол ичро мешуд, ба мо дар бораи он мегуяд, ки он на аз мо, балки аз Худо буд.

Имони масехй барои чунин саволхо чавоб дорад. Исо ба мо дар бораи Лаъзори бечора накл кард, ки ў тахкиршуда ва рўхафтода буд, чй тавре ки мо дар он замон будем: ў мемурд, гурусна мемонд, захмхои ўро сагон мелесиданд, вале вакте ки ў мурд, Фариштахо часади ўро ба оғўши Иброхим бурданд.

Калисои Махфй чй тавр кор мекард

Калисои Махфй дар хонахои шахсй, чангалхо, таххонахо, дар хама чое ки имкон буд, чамъ мешуд. Дар он чо кори худро пинхонй тайёр мекард. Дар зери хокимияти коммунистон мо накшаи ибодатхои кучагиро тартиб медодем, ки бо мурури замон басе хатарнок мешуданд, вале хамин тавр чонхоеро ба даст меовардем, ки бо ягон рохи дигар дастрас набуданд. Хусусан зани ман дар ин кор пешкадам буд. Якчанд нафар имондорон дар як кунч чамъ шуда, касе сурудхониро сар мекард. Ин диккати мардумро чалб мекард ва он гох зани ман дар бораи Худованд сухан мегуфт. Пеш аз он ки полис пайдо шавад, мо мерафтем.

Боре, ҳангоми набуданам, занам дар назди издиҳоми ҳазорнафараи коргарон дар даромадгоҳи фабрикаи калон, дар Буҳарест баромад

21 т мезад. Дар

мекард. Вай барои онхо дар бораи Худо ва начот гап мезад. Дар рузи дигар баъзе коргарони ин фабрика барои эътироз ба мукобили нохакихои коммунизм ба катл расонда шуданд. Онхо Хабари Хушро махз дар вакташ шуниданд!

Мо Калисои Махфії будем, вале ба монанди Яхёи Таъмиддиханда, мо дар назди мардум ва хокимони он ошкоро дар бораи Масех гап мезадем.

Боре ду бародари имондор аз зинапояи бинои хукуматй ба утоки сарвазири Румыния Георгиу Деж даромада, дар муддати якчанд дакикае ки дар ихтиёри онхо буданд, ба ў дар бораи Масех шаходат дода, ўро ба он водор карданй шуданд, то тавба кунад ва гуноххои худ ва таъкибкунии мардумро тарк кунад. Вай фармон дод, ки онхоро барои нотарсона шаходат доданашон ба зиндон партоянд.

Баъди бисёр солхо, вакте ки ин одам бемори сахт шуд, сухани Инчил, ки аз тарафи бародарони барои нотарсиашон азобдида дар калби ў кошта шуда буд, ба ёди ў омад ва самараи хубе овард. Дар вакти зарурй сарвазир суханеро ба ёд овард, ки "зинда, амалкунанда ва аз шамшери дутега хам тезтар" аст. Он сахтии дили ўро бурид ва ў ба Масех дода шуд. У ханўз касал буда, гуноххои худро эътироф намуд барои онхо тавба кард ва Начотдихандаро кабул карда, ба У хизмат карданро сар кард. Дере нагузашта ў вафот кард, вале факат барои хамин ба сўи Худованди худ рафт, ки ду бародари масехй тайёр буданд кимати баландро бипардозанд. Онхо дар даврони мо, дар мамлакатхои коммунистй байни масехиёни шучоъ типй хастанд.

Калисои Махфй на танхо дар мачлисхои пинхонй кор карда, бо корхои махфй машғул мешуд, инчунин ошкоро, далерона Инчилро дар кучахо ва дар назди хукуматдорон эълон мекард. Ин барои мо кимат меафтод, вале мо барои пардохтани нарх тайёр будем. Дар рузхои мо ҳам Калисои Махфй тайёр аст, ки Инчилро бо ҳар рох пахн намояд.

Полиси пинхони Калисои Махфиро сахт таъкиб мекард, чунки дар он ягона имконияти мондагии эътирозро медид, ки он хамчун рухони, метавонист ба кувваи атеизм зарар расонад. Онхо медиданд, чуноне ки факат худи шайтон дида метавонад, ки ба онхо хатари калон тахдид мекунад.

Онхо медонистанд, ки вакте одам ба Масех имон меоварад, ў дигар аз рўи акида коммунист намешавад. Онхо медонистанд, ки метавонанд одамонро ба махбас партоянд, аммо имон ба Худоро хабс кардан наметавонанд. Барои хамин онхо бо мо чунин сахт мубориза мебурданд. Вале Калисои Махфй хатто дар байни полиси пинхонй ва дар хукумат хам дўстони хайрхох дошт. Мо ба баъзе бародарони

худ маслихат додем, ки ба полиси пинхонй даромада, либоси аз хама нафратангез дар мамлакатро бипушанд, то ки тавонанд дар бораи амалхо ва накшахои полиси пинхонй ба мо хабар диханд. Баъзе бародарони мо хамин тавр рафтор карданд... Нафрати хешон ва наздикон ва пушидани либосе ки барои хама бад буд ва инчунин пинхон доштани вазифаи хакикии худ барои онхо осон набуд.

22

Вале онхо ин корро барои он мекарданд, ки мухаббати онхо ба Масех аз хама бештар буд.

Маро дар к \overline{y} ча дастгир карда, якчанд сол қат \overline{w} пинхон доштанд ва барои фахмидани он ки ман дар кучо хастам, як духтури имондор ба полиси пинхон \overline{w} даромад. Хамаи д \overline{y} стони \overline{y} қарор доданд, ки \overline{y} коммунист шуд ва аз \overline{y} р \overline{y} гардонданд. Охир, дар либоси азобдиханда гаштан нисбат ба гаштан дар либоси зиндон \overline{w} боз хам фидокории калонтар аст.

Ин духтур маро дар таххонаи торик, дар камераи якканишин ёфт ва ба хама касоне ки даркор буд, хабар дод, ки ман зинда хастам. Бо шарофати \overline{y} хабар дар бораи ман байни имондорон пахн шуд ва дар давраи "нармшав \overline{u} "-и соли 1956, вакте ки дар сари хокимият Хрущёв ва Айзенхауер буданд, бародарон озодшавии маро талаб карданд ва ман боз озодиро дидам. Бе фидокории ин бародари духтур ман хеч гох аз зиндон намебаромадам ва шояд кайхо боз зинда хам намебудам.

Аз макоми худ дар полиси пинхонй истифода бурда, ин бародарони Калисои Махфй моро борхо аз хатар огох мекарданд ва бо хамин барои мо мадади калон мерасонданд. Холо хам дар полиси пинхонй аъзоёни Калисои Махфй хастанд, ки ба бародарони худ ёрй дода, онхоро аз хатархо огох мекунанд. Баъзе аз онхо дар доирахои олии коммунистон чойгир хастанд. Имон дар Масехро дар пинхонй нигох дошта, онхо ба мо бисёр ёрдам мекунанд.. Рузе мерасад, ки онхо метавонанд дар осмон Масехро ошкоро таъриф кунанд, ки барояшон дар ин чо пинхонй хизмат мекарданд.

Вале дар байни мо "Яхудохо" ҳам буданд. Ба бисёр бародарон хиёнат карда шуд ва онҳо ба зиндон меафтоданд. Бо тамоми воситаҳо коммунистон хоинонро аз қатори шубонон ва имондорони қаторӣ ба даст меоварданд, ки тайёр буданд ба бародарон хиёнат кунанд. Баъзан ба онҳо зарбу лат, таҳдид, маводи муҳаддир даркор мешуд, вале онҳо ба мақсади ҳуд мерасиданд.

боби дуюм Б

То 29-уми феврали соли 1948 ман расми ва пинхони кор мекардам. Бисту нухуми феврал рузи якшанбе буд. Якшанбеи хубе буд! Дар рох ба суи калисо маро полиси пинхони дуздид.

Ман пештар бисёр вакт ба худ савол медодам, ки дар Китоби Мукаддас дуздидани одам чй маъно дорад, ки якчанд бор такрор шудааст? Коммунистон чашмони маро ба маънои ин калима кушоданд.

Он вактхо бисёр касонро, ба монанди ман, медуздиданд. Дар пеши ман мошини боркаши пушондашудаи полис истод, чор нафар баромада, маро дастгир карда ба мошин тела доданд.

Дар муддати хаштуним сол ягон кас намедонист, ки ман зиндаям ё не?

Ба назди занам чосусони полис дар намуди зиндонихои озодшуда меомаданд. Онхо ба вай накл мекарданд, ки дар дафнкунии ман дар хабсхона иштирок карданд. Вай аз ғам пур буд.

Хазорхо имондорони динхои гуногун он вакт дар зиндон менишастанд. На танхо рухониён, балки дехконони одди, духтарон ва писарони наврас барои он менишастанд, ки дар борай имони худ шаходат медоданд. Хабсхонахо пур буданд.

Дар ҳабсҳонаи коммунисти дар Румыния ё дар ҳар давлати дигари иттифок будан ҳама вақт маънои азобҳоро дорад, ки даҳшатноки беназир буданд ва ман беҳтар мешуморам, ки дар бораи он чи ман ҳудам аз сар гузарондам, гап назанам. Ин ҳотираҳо чунин вазнинанд, ки вақти онҳоро ба ёд овардан ман ҳоб рафтан наметавонам.

Шиканчахои тасвирнопазир

Шубоне бо насаби Флореску шиканчахоро бо охани тафсонидашуда ва кордхо аз сар гузаронд. Уро ба таври дахшатовар заданд ва ба камера партофтанд. Ба воситаи кубурхо ба назди \bar{y} калламушхои гуруснаро сар медоданд ва \bar{y} наметавонист хоб равад, балки мачбур буд, ки тамоми шаб аз онхо рахо ёбад. Агар \bar{y} лахзае ором менишаст, ё хоб мерафт, калламушхо ба \bar{y} хучум мекарданд. Уро мачбур мекарданд, ки дар муддати ду хафта, шаб ва р \bar{y} з биистад, то мачбур шавад,

ки ба бародарони имондори худ хиёнат кунад, вале ў устуворона мукобилият мекард. Нихоят онхо писари 14-солаи ўро оварда, дар пеши чашмони падараш мезаданд ва мегуфтанд, ки то даме шубон номхои бародарони худро нагўяд, онхо азоби кўдакро бас намекунанд. Одами бечора кариб девона шуд. У харчанд тавонист токат мекард ва вакте ки дигар токати вокеаи рўйдодаро надошт, ба писараш фарёд зад: "Александр, чизе ки онхо мехоханд, ман бояд бигўям! Ман ба он нигох карда наметавонам, ки чй хел туро азоб медиханд!" Писар чавоб дод: "Падарам, маро ин тавр озор надех. Бигзор дар оилаамон хоин набошад. Токат кун. Агар онхо маро кушанд, ман бо суханони «Исо ва ватан» мемирам!"

Коммунистон чунон ба газаб омаданд, ки ба писарбача хамла оварда, \overline{y} ро куштанд. Хун ба $p\overline{y}$ и деворхо ва шифт пошида шуд. \overline{y} Худоро чалол дода мемурд, бародари мо Флореску бошад дигар мисли пештара набуд.

Ба дастони мо дастбандхои бо меххои тези ба дарун баровардашуда меандохтанд. Агар мо тамоман ҳаракат намекардем, мехҳо моро ноором намекарданд, вале вақте ки мо дар камераҳои гармношуда аз ҳунукӣ меларзидем, мехҳо пусти моро медаронданд.

Имондоронро аз пойхояшон бо арғамчинхо овезон карда, чунон сахт мезаданд, ки аз зарба задан тани онхо ба пеш ва қафо харакат мекард. Имондоронро дар камерахо-яхдонхо монда, онхоро ях мекунонданд. Об мекарданд ва қариб то мурдан ях мекунонданд ва баъд боз об мекарданд. Ман худам дар чунин камера будам, ки дар деворхо ва шифти он ях буд. Моро дар он чо қариб ки бе либос мемонданд. Духтурони зиндон аз сурохихо назорат мекарданд ва вақте ки аломатхои яхкуниро медиданд, ба назоратчиён бонг мезаданд ва онхо моро бароварда гарм мекарданд, барои он ки боз аз нав ба яхдон тела кунанд.

Имондоронро ба куттихои танг меандохтанд, ки каме аз чисми онхо васеътар буданд. Ба пахлу гаштан хеч мумкин набуд. Он гох аз хар тараф ба кутти меххои тез мезаданд ва то он даме ки мо бехаракат мехобидем, хама хуб буд, вале чун андак пахлу мегаштем, меххо ба тани мо медаромаданд. Моро мачбур мекарданд, ки дар ин куттихо соатхои бехисоб биистем ва вакте ки мо монда шуда ба пахлу хам мешудем, меххо ба танамон мехалиданд.

Он коре ки коммунистон бо имондорон мекарданд, аз хар гуна тасаввурот берун аст. Вакте ки онхо имондоронро азоб ва шиканча медоданд, ман дар руйи азобдихандагон хурсандии номафхумеро медидам. Онхо дар вакти азобдих фарёд мекарданд: "Мо худи иблис хастем!"

Оре, "муборизаи мо на ба мукобили тан ва хун аст, балки ба мукобили рохбарият, ба мукобили хукуматдорон, ба мукобили хокимони чахони ин аср, ба мукобили руххои хашмгини зери осмон аст". Мо бо кувваи рухй — кувваи бадй кор дорем, ки факат бо кувваи тавонотари Рухи Худо ба он мукобилат кардан мумкин аст.

Ман хар бор аз азобдихандагони худ мепурсидам: "Наход шумо дар дил хиссиёти рахмдилй надоред?" Онхо одатан бо иктибосе аз навиштаи Ленин чавоб медоданд: "Тухмро нашикаста, тухмбирён кардан номумкин аст ва чангалро чунин буридан номумкин аст, ки парахахо напаранд". Ман гуфтам, ки ин иктибосро аз навиштахои Ленин медонам, вале байни дарахт ва одам фарк аст. Дарахт дардро хис намекунад, вакте ки онро мебуранд, вале шумо бо одамони зинда сару кор доред. Зарбу лат ашки модаронро меоваранд ва ба касе ки мезананд, дард мерасонанд. Насихатдихии ман бефоида буд. Ин одамон материалисон буданд, ки барои онхо хама моддй буд ва одам ба онхо чун чуб ё пучоки тухм менамуд. Бо чунин имон онхо берахмии бенихоятро ноил шуданд. Берахмии онхо ба чизи аз хакикат дур монанд аст.

Вакте ки одам ба мукофот барои некй ва чазо барои бадй бовар намекунад, \bar{y} барои одамгарй асос надорад. Ягон чиз бадии беандозаеро, ки дар одам зиндагй мекунад, нигох дошта наметавонад.

Коммунистон хар гох такрор мекарданд: "Худо нест, зиндагии абадй нест. Хар кореро, ки хохем, метавонем бикунем". Ман хатто шунидам, ки як чаллод мегуфт: "Ман ба Худое ки боварй надорам, сипосгузорам, ки то ба хамин рузе расидам, ки тамоми ин бадиро, ки дар калби ман нишастааст, озодона нишон додан мумкин аст". У бадии худро дар берахмии дахшатнок, ки бо он зиндониёнро азоб медод, нишон медод.

Ман афсус мехурам, вакте ки тимсох одамро мехурад, вале ман барои ин тимсохро гунахкор кардан наметавонам. Чунки он факат тимсох аст, на мавчуди маънави. Худи хамин тавр, коммунистонро хам гунахкор кардан мумкин нест, зеро онхо дар худ хиссиёти маънавиро куштаанд. Онхо бо он худситой мекарданд, ки дилсузи надоштанд.

Ман аз онхо бисёр чизхоро омухтам: онхо дар дилхои худ барои Исо чой намемонданд ва ман қарор додам, ки барои шайтон як зарра чой намонам. Ман дар назди Кумитаи бехатарии дохилии ИМА дар Сенат шаходат додам ва дар бораи азобхои дахшатноке ки имондорон тоқат мекарданд, нақл кардам. Ман нақл кардам, ки чи тавр имондоронро ба салибҳо баста, якчанд руз ва шаб мемонданд. Баъд салибҳоро дар руйи фарш мемонданд ва садҳо зиндониён бояд

омада, ба руйи имондорони азобдида қазои хочат мекарданд. Баъд аз ин салибхоро боз бардошта, коммунистон механдиданд ва масхара мекарданд ва фарёд мезаданд: "Ба Масехи худ нигох кунед! \overline{y} ч \overline{u} хел зебо аст! Ч \overline{u} хел буйи хушро \overline{y} аз осмон меоварад!"

Ман дар бораи он нақл кардам, ки чи тавр ба кохинон табақхои бо начосат ва пешоб дода, онхоро мачбур мекарданд, ки аз ин табақхо "Табарруки" диханд.

Ин фақат қисми он воқеахоест, ки дар як якшанбе ва бисёр якшанбехои дигар дар зиндони Питести руй медод. Дигар чизхоро ман тасвир кардан наметавонам, чунки дили ман такрори гузаштаро тоқат намекунад, он чунон ношоиста буд, ки онро такрор кардан шармовар аст ва хусусан дар руйи коғаз.

Қахрамони ҳақиқии имон шубон Милан Хаймович буд. Ҳабсхонаҳо пур буданд ва посбонон ҳамаи моро ном ба ном намедонистанд.

Онхо касонеро чеғ мезаданд, ки барои онхо бисту панч зарбаи камчин барои вайрон кардани ягон қоидаи зиндон мукаррар шуда буд. Шубон Хаймович дафъахои бешумор ба чои дигарон ба зери тозиёна мерафт. Зиндониён барои хамин ўро ва хамрохи ў Масехро, ки барои У вай чунин рафтор мекард ва Уро намояндагй мекард, хурмат мекарданд.

Агар ман ба шумо дар бораи хамаи азобхои имондорон накл карданро давом дихам, мумкин ман хеч гох тамом намекунам. На танхо шиканчахо, балки рафторхои кахрамонона дар зиндон низ ба хама маълум буданд ва барои бародароне ки хануз дар озоди буданд, хамчун дастгирии маънави хизмат мекарданд.

Яке аз миссионерони мо духтаре аз Калисои Махфй буд. Полис фахмид, ки вай адабиётхои динй ва Инчилро таксим мекард ва ба бачахо дар бораи Масех накл мекард. Онхо карор доданд, ки ўро хабс кунанд, вале барои он ки хабс барояш боз хам пурдардтар бошад, онхо карор доданд, ки онро ба якчанд хафта, то рузи туйи вай, мавкуф гузоранд. Дар он руз ў дар бар куртаи арусй дошт ва ин рузи аз хама хурсандй дар зиндагии вай буд! Ногахон дар кушода шуд ва ба хона чосусони полиси пинхонй зада даромаданд... Вакте ки вай онхоро дид, дастонашро дароз кард, то ки тавонанд ба онхо дастбандхо андозанд. Ба чашмони домод нигох карда, вай ўро бусид ва гуфт: "Ман аз Домоди Осмонии худ барои ин ороишхо миннатдорам, ки У барои туй ба ман тухфа кард. Ман аз У сипосгузорам, барои он ки У маро ба азобхо барои У мушарраф гардонд".

Вайро дар зери гиряи дустони имондоронаш гирифта бурданд. Домод бо андух аз пайи у нигох мекард. Хама медонистанд, ки духтари чавонро дар дасти зиндонбонони коммунисти чи интизор аст.

боби дуюм

Баъди панч сол вайро озод карданд, вале ин аллакай ў набуд, балки зани харобшуда ва ба сй сол пиршуда буд. Домод вайро интизор шуд. Вай гуфт, ки барои Масехи худ факат чизи нихоят каме кардааст.

Ана хамин хел имондорони хуб дар Калисои Махфй хастанд!

Тозакунии мағзҳо чиро мефаҳмонад?

Шумо, шояд, дар бораи тозакунии магэхо дар давраи чанги Корея ва акнун дар Вьетнам, шунидаед. Ман худам аз тозакунии магэхо гузаштаам ва фахмидам, ки ин азоби аз хама дахшатнок аст. Дар муддату якчанд сол мо бояд менишастем ва рузе 17 соат факат хамон як суханонро гуш мекардем: "Коммунизм — хуб аст! Коммунизм — хуб аст! Коммунизм — хуб аст! Коммунизм — хуб аст! Масехият — ахмакист! Таслим шавед! Таслим шавед! Таслим шавед! Ва хамин тавр рузе 17 соат дар муддати якчанд соли пайихам!

Баъзе имондорон маро мепурсиданд, чи тавр ба тозакунии магзхо мукобилият кардан мумкин хаст. Факат як рохи халоси аз тозакунии

магзхо аст: тозакунии дил.

Вакте ки дил мухаббати Масехро тоза мекунад ва Уро дуст медорад, аз хамаи азобхо гузаштан мумкин аст. Аруси дустдошта барои домоди худ чй корхоеро намекард! Модари дустдошта барои кудаки худ чй кореро намекард! Агар мо Масехро ба монанди Маряме ки Уро дар вакти кудакиаш дар дастонаш нигох дошта буд, дуст дорем, мо метавонем хар азобро аз сар гузаронем. Худо на барои он ки мо чй кадар аз сар гузарондем, балки барои он ки чй тавр дуст дошта метавонистем, моро доварй мекунад. Онхо метавонистанд Худо ва одамонро дуст доранд.

Шиканчахо ва берахми тамом намешуданд. Агар ман бехуш мешудам, ё чунон суст мебудам, ки азобдихандахои ман умеди гирифтани "икроршави"-ро аз ман меканданд, маро ба хучраи махбас партофта, дар он чо беназорат, нимчон мемонданд, то даме ки ман кувва чамъ кунам, то ки онхо тавонанд боз маро азоб диханд. Бисёрихо дар ин холат мемуранд, вале куввати ман хамеша ким-чи хел боз ба ман бармегашт. Дар байни бисёр солхо дар зиндонхои гуногун, ба азобдихандахои ман муяссар шуд, ки чор мухраи гардан ва бисёр устухонхои дигари маро бишкананд. Онхо тани маро дар бисёр чойхо мебуриданд. Онхо 18 захмро дар тани ман сузонданд ва буриданд, ки пайи онхо дар тамоми зиндагии ман боки мондаанд.

Духтурон дар Осло, баъди озодшавй маро аз назар гузаронда, хаман инро ва пайхон чарохатро аз касалин сил дар шуши ман диданд. Онхо карор доданд, ки саломатин ман ва умуман, он ки ман хануз

зинда ҳастам, мӯъҷизаи бузурге аст! Аз рӯйи китобҳои тиббии онҳо, ман бояд кайҳо мемурдам. Ман худам медонам, ки ин мӯъҷиза аст. Худо Худои мӯъҷиза ҳаст!

Ман боварй дорам, ки Худо ин муъчизаро барои он кард, то ки шумо садои маро шунавед, ки он барои химояи Калисои Махфй аз паси Пардаи Оханин фарёд мезанад. У ба ман имконият дод, ки зиндагй кунам ва озодиро ба даст оварам, то ки тавонам дар бораи бародарони содики азобдида дар Калисои Махфй ба шумо хабар дихам.

Озодии кутохмуддат ва боз хабс

Соли 1956 фаро расид. Ман хаштуним сол дар зиндон будам. Ман бисёр хароб шудам, бо захмхои безеб пушонда шудам, тез-тез берахмона азоб медидам, масхара ва тахкир мешудам. Ман гурусна мемондам, фишор ва пурсишхоро то бехузуршавии дил аз сар мегузарондам, ба ман тахдид ва беэхтироми мекарданд, вале ягон чиз ба он натичае наовард, ки азобдихандахои ман интизор буданд. Бо тамоми ноумеди маро озод карданд ва боз ба сабаби он ки ба онхо хануз талабномахо дар бораи озодкунии ман меомаданд.

Ба ман ичозат доданд, ки ба калисои кухнаи худ ба мудати як хафта баргардам ва дар он чо ман ду мавъиза кардам. Маро даъват карда гуфтанд, ки ман дигар хак надорам мавъиза кунам, ё бо ягон тарзи дигар хизмати рухони гузаронам. Ман дар бораи чи мавъиза кардам? Ман ба шунавандагони худ гуфтам, ки барои хамаи мо токат, токат ва токат даркор аст.

"Ин чунин маъно дорад, ки ту ба онхо гуфт \bar{u} , ки онхо токат кунанд, то вакте ки америкоихо омада онхоро озод мекунанд!" — фарёд зад полис.

Ман инчунин гуфтам, ки дар зиндагй хама чиз дигар мешавад, чарххо тоб мехуранд ва замона дигар мешавад. "Ту ба онхо мегуй, ки коммунистон дар сари хокимият абадан намеистанд! Ин хама дуруги аксулинкилоби аст!" — дод мезаданд онхо. Инак хизматгузории ман дар назди омма ба охир расид.

Шояд хукуматдорон умед доштанд, ки ман аз мукобилият ба онхо метарсам ва дигар пинхонй кор намекунам, вале махз дар хамин чо онхо хато карданд. Ман пинхонй ба кори худ, ки пештар карда будам, боз баргаштам. Оилаи ман маро дастгирй мекард. Ман боз ба гуруххои имондорони пинхоншуда мавъизаро сар карда, мисли шабах дар зери назорати одамони боэътимод меомадам ва мерафтам. Ин дафъа ман асар аз захмхое доштам, ки бо онхо метавонистам дар бораи дахшатхои

29 асдик кунам.

чахонбинии атеистй ва зиндонхо шаходати худро тасдик кунам. Ман руххои ноустуворро мустахкам карда, онхоро даъват кардам, ки ба Худо содик бошанд ва бебок бошанд. Ман шабакаи пинхонии башоратдихандагонро рохбарй мекардам, ки тайёр буданд хар замон ба якдигар ёрй диханд, то дар пеши чашмони коммунистон, ки онхоро Худо кур кардааст, Хабари Инчилро пахн кунанд. Охир, агар одам чунон нобино мешавад, ки амалхои дасти Худоро дар гирди худ намебинад, пас у кори башоратдихандагонро хам намебинад.

Дар охир маро боз ёфтанд ва хабс карданд.

Ман ҳаштуним солро дар зиндон гузарондам ва баъди се сол ҳуқуқи озодии нисби доштам ва акнун маро боз ба 25 соли машаққатгоҳ маҳкум карданд.

Хабси дуюми ман нисбат ба якум аз бисёр чихатхо бадтар буд. Ман донистам, ки маро чй интизор аст. Холати чисмонии ман кариб якбора хеле бад шуд. Бо вучуди ин мо кори башоратдихии худро дар зиндон давом медодем. Мо чунин ахд кардем: мо мавъиза мекардем ва онхо моро мезаданд.

Дар зиндон мавъиза кардан қатъиян манъ буд ва хама медонистанд, ки барои мавъиза бераҳмона мезаданд, вале баъзеҳо аз байни мо тайёранд, ки барои имтиёзи башоратдиҳии Каломи Худо нарҳро бидиҳанд ва мо ин шартҳоро қабул кардем. Ин созиш буд: Мо ҳурсанд будем, ки мавъиза мекардем ва онҳо ҳурсанд буданд, ки моро мезаданд ва ҳаман тавр ҳама ҳурсанд буданд.

Он чи ман дар бораи он акнун накл мекунам, чунон тез-тез руй медод, ки хисобашро гум кардам. Бародари имондор ба зиндониён мавъиза мекард. Ногахон посбонон даромада, мавъизаи уро дар ними сухан буриданд. Онхо уро аз рохрав кашола карда, ба "хучраи зарбу лат" бурданд. Баъди чанд фосилаи вакт, ки барои мо беохир менамуд, уро, ки шаллокхурда ва пури хун буд, оварда, дар руйи фарши хучра мепартофтанд. Охиста-охиста, бо душвори вай ба оринч мехест ва баъд тамоман ба по хеста, либосхои худро даст мезад ва охиста мегуфт: "Хайр бародарон, мо дар кучо истодем? Дар кучо суханони моро буриданд?" Бародарон барои риштаи суханро ёфтан ба у ёрдам медоданд ва у бе мамоният онро тамом мекард. Оре, ман корхои хуберо дида будам!

Бисёр вакт башоратдихандагон имондорони катори буданд ва ин одамони оддии бо Рухи Мукаддас илхомбахшшуда хеле хуб мавъиза мекарданд! Онхо аз тахти дил гап мезаданд. Чунки дар чунин шароит мавъиза кардан кори осон набуд.

Дар зиндон, дар Герла, имондоре бо номи Греку буд, ки ўро ба воситаи зарбу лат ба марг хукм карда буданд. Уро хеле охиста азоб

медоданд. Уро бо чубдасти резинй ба кафи пояш мезаданд ва факат баъди як дакика боз аз нав мезаданд, баъди чанд дакика боз, баъд боз... Баъд духтур уро сузан мезад, ки баъди он у бехтар мешуд ва ба у хуроки хуб мехуронданд, то ки кувватро факат барои он баркарор кунад, ки азобдихии охистаро аз нав сар кунанд, ки баъди он, у дар охир мурд. Ин азобдихиро аъзои Кумитаи Марказии Хизб бо насаби Рек рохбарй мекард. Дар вакти маълум ин одам ба азобдида он чизеро мегуфт, ки хар гох коммунистон ба имондорон мегуфтанд: "Ту медонй, ки ман худо хастам? Дар дасти ман хокимият барои зиндагй ва марги ту хаст. Оне ки дар осмон аст, наметавонад карор кунад, ки ту зиндагй мекунй ё мемурй. Хама ба ман вобаста аст. Ман мехохам ва ту зиндагй мекунй, мехохам ва ту мемурй. Ман худо хастам!"

Хамин тавр онхо имондоронро масхара мекарданд.

Бародар дар омади гап ба ин одами бад чавоби хеле хубе дода буд: "Ту намедонй, ки ту чй хел сухани бомаъниро талаффуз кардй. Ту хакикатан худо хастй. Хар як кирм метавонад шапалак шавад, факат агар дуруст инкишоф ёбад. Ту азобдихандаи котил офарида нашудай. Ту барои он офарида шудй, ки мавчуди худомонанд шавй. Боре Исо ба хамзамонони Худ гуфт: «Шумо худоён хастед». Зиндагии Худо дар дили ту чойгир аст. Бисёр одамон ба монанди ту масехиёнро таъкиб мекарданд, ба монанди Хавворй Павлус, ва як вакт боздошта шуданд ва фахмиданд, ки бадй кардан барои одам айб аст ва ў метавонад кори басе бехтареро кунад. Ин одамон алокадорони сиришти Худованд шуданд. Чаноб, ба ман бовар кунед...

Рек, шумо даъват шудед, то ки одами нек, худомонанд бошед, вале на азобдиханда".

Дар он вақт Рек ба суханони ин одам, ки қурбонии ў буд, кам диққат медод. Чй тавре ки Шоул аз Тарс ба шаҳодати Истефанус диққат надод ва ўро дар ҳузури ў куштанд, Рек суханони бародари накўкорро гўш накард, вале онҳо амали худро дар дили ў ичро карданд ва баъдтар Рек фаҳмид, ки ин даъвати ў аст.

Як дарси бузургро мо дар вакти шиканчахо, азобхо ва тахкир аз тарафи коммунистон аз худ кардем: рух бар тан хукмрон аст! Хар гох баъди зарбу лат ва шиканчахо мо дардро хис мекардем, аммо на дар хакикат, мисли чизи хеле дур ва чудо аз рух, ки ба шухрати Масех дахлдор буд ва хузур доштани Уро дар байни мо хис мекард.

Вакте ки ба мо дар як руз як пораи нон ва шурбои ифлос медоданд, мо карор додем, ки аз ин озука дахякро дихем. Хар хафтаи дахум мо аз ин хуроки худ ба бародарони нисбатан камкувват чун курбони медодем, мисли "дахяке", ки барои Худо медихем.

БОБИ ДУЮМ

Як имондорро ба хукми қатл маҳкум карданд, вале пеш аз марг ичозат доданд, ки бо занаш вохурад. Ман суханони охирини уро, ки ба занаш гуфта буд, меоварам: "Бидон, ки ман мурда истода, онхоеро дуст медорам, ки маро мекушанд. Онҳо намефаҳманд, ки чй кор мекунанд ва хоҳиши охирини ман аз ту ин аст, ки ту ҳам онҳоро мисли ман дуст бидор. Дар дил андуҳро нигоҳ надор, ки онҳо одами дустдоштаи туро куштанд. Мо дар осмон вомехурем".

Ин суханон ба офисери полиси пинхони, ки дар ин вохури иштирок мекард, таассуроти калон оварданд. Баъдтар у ин вокеаро дар зиндон, ки ба он чо барои имон овардан ба Масех афтод, ба ман накл кард.

Дар зиндон, дар Тиргу-Окна як махбуси чавон бо номи Матскевич буд. Вакте ки ў ханўз 18 сола буд, ўро ба зиндон андохтанд. Баъд аз шиканчахо ў ба касалии сил гирифтор шуд ва тамоман кувваашро гум кард. Хешони ў бо кадом рохе дар бораи холати бади ў фахмида, барои ў сад шиша доруи стрептомисин фиристоданд. Офитсери сиёсии зиндон ўро баровард ва халтаро бо дорухо нишон дода, гуфт: "Ана доруе ки метавонад туро начот дихад, вале ба ту мумкин нест, ки аз хешон амонатхо гирй. Ман мехостам ба ту ёрй дихам, ту ин қадар чавон хастй, ман барои ту маргро дар зиндон намехостам. Ба ман ёрдам кун, то ки ба ту ёрй дода тавонам! Ба ман дар бораи бародарони худ, ки дар озодй хастанд, хабари даркорй бидех ва ин маро дар назди рохбарият маъзур медорад, агар ман ба ту халтаро бидихам". Одами чавон хамон дам чавоб дод: "Ман намехохам зиндагй кунам ва баъд бо нанг ба оина нигох кунам, ки дар он чо рўйи хоин акс меёбад. Ман чунин шартхоро қабул кардан наметавонам. Ман маргро афзалтар мешуморам".

Офитсери политсияи пинхонй дасти ўро фишурд ва гуфт: "Туро табрик мекунам. Ман аз ту чавоби дигарро интизор набудам, вале мехохам як пешниходи дигар ба ту кунам. Баъзе зиндониён чосусон ва хабаркашхои мо шуданд. Онхо изхори боварй мекунанд, ки коммунист шуданд ва туро инкор мекунанд. Онхо накши дутарафаро мебозанд ва мо ба онхо боварй надорем. Мо мехостем бифахмем, ки то кадом дарача онхо рост мегуянд. Барои ту онхо хоин хастанд ва ба ту бо хабаркашихои худ дар бораи хама чизе ки ту мегуй ва мекунй, бисёр зарар мерасонанд. Ман мефахмам, ки барои чй ту наметавонй ва намехохи дустони худро ошкор кунй, вале дар бораи душманони худ ба мо ягон хабар бидех ва ин метавонад зиндагии

туро начот дихад".

Матскевич чун бори аввал боз тез чавоб дод: "Ман шогирди Масех хастам, ки ба мо фармуд, то ки душманонро хам дуст дорем. Одамоне ки ба мо хиёнат мекунанд, хакикатан ба мо бисёр зарар мерасонанд,

вале ман наметавонам бадиро бо бадӣ подош диҳам. Ман наметавонам ба муқобили онҳо шаҳодат диҳам. Маро аз онҳо раҳмам меояд. Ман барои онҳо дуо мекунам".

Одами чавон ба хучра баргашта, дар он чо мурд. Ман хам дар он хучра будам ва дар вакти мурдани \overline{y} хозир будам: \overline{y} Худо хамд мекард. Мухаббат хатто бар ташнагии табиии зистан ғалаба кард.

Агар одами камбағал мусиқиро д \overline{y} ст медорад, \overline{y} доллари охиринро медихад, то ки ба консерт равад. \overline{y} пул надорад, вале \overline{y} худро ғамгини бадбахт ҳис намекунад. \overline{y} чизи хуберо шунид ва ин ба \overline{y} қаноатмандии тасвирнашаванда дод.

Ман худро барои он ки бисёр солхо дар зиндонхо гузарондам, бадбахт хисоб намекунам. Ман хам чизхои зеборо медидам ва мешунидам. Ман худам дар зиндон нотавон ва суст будам, вале бартари доштам, ки қахрамонони бузурги имонро бинам, ки ба масехиёни асри якум баробар буданд. Онхо бо шавку хавас барои Масех чон медоданд ва зебоии рухии чунин қахрамонон ва муқаддасхо дар хақиқат тасвирнопазир аст.

Хама чизе ки ман дар ин чо мегуям, истисно набуд. Ходисахои ғайриодді дар байни масехиёни пинхонкор муқаррарі мешуданд. Калисои Махфі — ҳамон калисоест, ки ба муҳаббати аввал баргашт.

Пеш аз ҳабс ман кушиш мекардам, ки Исои Масехро дуст дорам ва акнун "Аруси Масех", чисми Руҳонии Уро бо чашмони худам дида, ман метавонам бигуям, ки Калисоро мисли Худи Худованд дуст медорам.

Бо зан ва писари ман чй вокеа руй дод

Маро аз пеши занам гирифтанд ва ман намефахмидам, ки вай дар кучост ва бо вай чй шуд ва факат баъди якчанд сол фахмидаи, ки ўро ба зиндон андохтанд. Занони имондор нисбат ба мардон дар хабсхона бештар азоб мебинанд. Ба духтарон посбонони дағал ва берахм тачовуз мекарданд. Таҳқир ва беодобй даҳшатнок буданд.

Занони имондорро мачбур мекарданд дар зиндон дар сохтмони канал кор кунанд. Онхо бояд хамон қадар кор мекарданд, ки мардон кор мекарданд. Онхо заминро дар зимистон побел мекарданд.

Фохишахоро хамчун назоратчй аз болои занони зиндонй мемонданд. Онхо берахмона имондоронро тахкир мекарданд. Зани ман алаф мехурд, то ки аз гуруснаги намурад. Зиндониёне ки дар сохтмони канал кор мекарданд, морхо ва мушхоро, ки дошта метавонистанд, мехурданд. Назоратчиён дар рузхои якшанбе занонро ба Дунай

33 HXO

мепартофтанд ва онхоро баъд дошта мегирифтанд, то ки ба холи онхо хуб биханданд, вакте ки тани онхо тар буд ва либосашон ба онхо чафс мешуд. Зани маро хам хамин тавр ба Дунай мепартофтанд.

Писари ман ба зиндаги дар куча махкум шуда буд, вакте ки волидайни у дар зиндон буданд. Михай аз хурдсоли хеле диндор буд ва ба корхои дини шавк дошт. Вакте ки у нухсола буд ва маро хамрохи занам аз у гирифтанд, дар зиндагии маънавии у бухрон сар шуд. У сангдил шуд ва аз дин шубха мекард. У мушкилихое дошт, ки бояд бачагони синни у надошта бошанд. Ба у лозим буд, ки дар бораи бозёфт барои зиндаги фикр кунад. Ёрдам ба оилахои хабсшуда манъ буд. Ин чиноят хисоб мешуд. Ду зане ки ба у ёрдам мекарданд, хабс шуда, чунон сахт лату куб карда шуданд, ки хатто то ба ин руз маъюб мондаанд — баъди 15 сол. Зани дигаре ки ба зиндагии худ хатар оварда, Михайро ба назди худ гирифт, ба хашт соли хабси зиндон махкум карда шуд, барои он ки ба оилаи хабсшудагон ёрдам мекард. Хамаи дандонхо ва устухонхои уро шикастанд ва вай дигар хеч вакт кор кардан наметавонад. Вай дар тамоми зиндаги маъюб аст.

"Михай, ба Исо бовар кун!"

Дар ёзадхсолаги Михай барои руз гузарондан кор карданро сар кард. Азобхо имони уро ноустувор гардонданд. Баъди ду соли хабс кардани мо, ба Михай ичозат доданд, ки аз паси панчараи зиндони коммунисти модарашро бубинад. Вай дар пеши у ифлос, хароб ва бо дастони бо обила пушондашуда, дар либоси зиндони меистод. У бо мушкили вайро шинохт, вале ибораи аввали вай чунин буд: "Михай, ба Исо бовар кун!"

Назоратчи бо ғазаби сахт зани маро аз Михай кашида, вайро берун баровард ва писарбача ба ин нигох карда гиря кард. Ин лахза — лахзаи ру овардани у ба Худованд буд, лахзаи зиндадил

шудани ў.

У фахмид, ки агар Масехро дар чуни шароитхо дуст доштан

мумкин аст, У бояд Начотдихандаи хакики бошад.

Баъдтар ў гуфт: "Агар масехият дигар ягон исботи хакикй буданро намедошт, ба гайр аз он ки модари ман ба он боварй дорад, ин барои ман басанда мебуд". Дар мактаб ў доимо барои хаёт мубориза мебурд. У хуб мехонд ва тухфа барои ин галстуки сурх — аломати мансубият ба ташкилоти коммунистии чавонон-пионерон буд. Михай гуфт: "Ман хеч гох галстуки онхоеро намебандам, ки падари маро ба зиндон андохтанд". Барои ин ўро аз мактаб пеш карданд. Як соли

пурраро гум карда, у боз ба мактаб дохил шуд ва ин дафъа у нагуфт, ки писари имондорони хабсшуда аст.

Баъдтар у бояд ба мукобили Китоби Мукаддас иншо менавишт, вале у далерона менавишт: "Далелхо ба мукобили Китоби Мукаддас асос надоранд ва иктибосхо ба мукобили он ба хакикат мувофикат намекунанд. Ман боварй дорам, ки профессор Китоби Мукаддасро нахондааст. Китоби Мукаддас ба илм мухолифат намекунад". Уро боз аз мактаб хорич карданд ва ин дафъа у ду солро гум кард.

Нихоят ба ў ичозат доданд, ки дар "семинария" тахсил кунанд, ки дар он чо илохиёти марксистй таълим дода мешуд. Хама мувофики таълимоти Карл Маркс фахмонда мешуд. Михай ошкоро эътироз баён мекард ва дигар донишчўён ба ў хамрох мешуданд. Дар натича ў хорич шуд ва натавонист маълумоти рўхонии худро тамом кунад.

Боре, дар синф хангоми лексияи атеистй Михай хеста муаллимро ошкоро дар бораи масъулият ёдовар кард, ки ў онро ба зиммаи худ мегирад ва вакте ки ба чавонон бедиёнатиро таълим дода, бо хамин онхоро ба иштибох меоварад. Тамоми синф тарафи Михайро гирифт. Мухимаш он аст, ки касе чуръат карда, аввал гап занад. Барои гирифтани маълумот ў доимо пинхон медошт, ки ў писари шубон Вурмбранд, имондори хабсшуда аст. Ин тез-тез ошкор мешуд ва ба даъват шудан ба пеши директор ва хорич шудан аз мактаб меовард.

Михай бисёр вакт гурусна буд. Оилахои имондорони ҳабсшуда дар мамлакатҳои коммунисти аз чиҳати модди дар ҳолати бад буданд. Ёрдам ба онҳо чиноят ҳисоб мешавад.

Рохбарони деноминатсияи худро бипурсед, ки кадом қисми садақаи чамъшуда барои ёрй ба оилахои имондорони хабсшуда дар давлатхои коммунисти меравад? Роххои махфии ёрдам барои ин бадбахтон вучуд доранд. Ман метавонам шуморо бовар кунонам, ки оилахои махбусони католикй, православй ва протестантии румынй хеч гох ягон ёрдамро аз берун нагирифтаанд.

Ман ба шумо факат дар бораи як оилаи азобдида, ки онро шахсан медонистам, накл мекунам. Бародар барои кор дар Калисои Махфй ба зиндон афтод. Дар хона зан ва шаш фарзанд монданд. Духтарони калонии 17 ва 19-сола кор ёфтан наметавонистанд, чунки дар давлатхои коммунистй корро факат аз хукумат гирифтан мумкин аст, вале он ба фарзандони "масехиёни чинояткор" кор намедихад.

Илтимос, барои ин ходиса аз нуктаи назари стандарти маънави бахо надихед! Танхо далелхоро кабул кунед!

Ду духтари масехии азобдида, ки худашон хам масех \overline{u} хастанд, барои он фохиша шуданд, ки бародарон ва хохарони хурд \overline{u} ва модари касалашонро х \overline{y} ронданд. Бародари 14-сола онхо дар бораи ин фахмида

девона шуд ва дар хона барои девонахо чойгир карда шуд. Вакте ки баъди бисёр солхо падар ба хона баргашт, дуои ў ин буд: "Худовандо, бигзор бехтараш ман боз дар зиндон бошам, то чизеро, ки дар ин чо руй медихад, набинам!" Дуои ў мустачоб шуд ва ў барои он ки ба кудакон мавъиза мекард, боз дар зиндон аст. Духтарони ў мисли пештара он корро намекунанд. Онхо кор ёфтанд, баъд аз он ки ба шартхои полиси пинхонй розй шуда, дар бораи имондорон хабаркашй мекарданд. Одамон мефахмиданд, ки онхо духтарони масехии азобдида хастанд ва онхоро бо чону дил кабул мекарданд, вале онхо дар бораи хама ба полис хабаркашй мекарданд.

Нагуед, ки ин қабех ва бадахлоқона аст. Албатта, ин ҳамин тавр аст, вале ба худ савол диҳед, ки оё на бо айби шумо, қисман чунин чизҳо руй медиҳанд? Оё шумо ҳам ба дарачае ба он айбдор нестед, ки оилаҳои имондорони ҳабсшуда бе дастгирӣ ба таҳқир ҳавола шуда, бе ягон ёрӣ аз тарафи чаҳони озод мондаанд?

430 Боби СЕЮМ

Чордах соли махбас гузашт, ки дар онхо ман на Китоби Мукаддас ва на ягон Китоби дигарро дидам. Баъди гуруснагии дарозмуддат, вояхои нашъа ва шиканчахо ман навиштанро фаромуш кардам. Ман Навиштаи Мукаддасро фаромуш кардам, вале дар рузи озодшавии ман аз кучои номаълум ба назди ман ояте аз Ахди Чадид омад: "Ва Яъкуб барои Рохел 14 сол хизмат кард ва онхо ба назараш мисли якчанд руз намуданд, чунки вайро дуст медошт".

Дере нагузашта ман мувофики афви умумй, ки он дар тамоми мамлакати мо дар зери таъсири афкори умумии амрикой эълон шуда буд, озод шудам.

Ман боз зани худро дидам, ки хамаи ин вакт маро содикона интизор буд. Мо зиндагии навро дар эхтиёчмандии бисёр сар кардем, чунки аз хабсшудагон хама чизеро, ки доштанд, мегирифтанд.

Рухониён ва шубононе ки ба озоди баромаданд, метавонистанд боз чамоатхо ва калисохои начандон калон кушоянд. Барои ман калисоро дар шахраки Орсова доданд. Департаменти Коммунистии Парастишхо ба ман хабар дод, ки дар ин калисо 35 аъзо хастанд ва ман барои он чавобгар хастам, то дар он хеч гох 36 аъзо нашавад! Дар айни замон ба ман гуфта шуда буд, ки ман бояд чосуси онхо бошам ва дар бораи хар як аъзо хабар дихам ва ба мачлисхо чавононро рох надихам.

Ана чи тавр коммунистон калисоро дар зери назорати худ нигох медоранд.

Ман медонистам, ки агар мавъиза кунам, бисёрихо барои гуш кардан меоянд ва барои хамин карор додам, ки дар калисои расми кор карданро хам сар намекунам. Ман боз дар Калисои Махфи корро сар карда, ба зебой ва хатари хизмати он шарик мешудам.

Дар байни солхое ки ман набудам, Худо кори бузургеро дар Калисои Махфй ба амал овард. Он дигар холй ва фаромушшуда набуд. Имондорон аз Гарб барои мо дуо мекарданд ва аз руи хадди имконият ёрдам мекарданд.

Боре ман дар хонаи бародари имондор дар музофот истирохат мекардам. У маро бедор карда, хабар дод: "Бародарон аз хорича омаданд". Дар Ғарб бародароне буданд, ки моро фаромуш накардаанд.

БОБИ СЕЮМ

Имондорони каторй кори ёриро ташкил дода, адабиётхо ва ёрии моддиро барои оилахои азобдидагон пинхонй мегузаронданд. Онхо бо ман бисёр гап заданд ва дар сўхбат аён шуд, ки онхо ким-чй тавр фахмидаанд, ки дар ин чо одаме зиндагй мекунад, ки 14 солро дар зиндон гузарондааст ва онхо омаданд, то ки бо ў гап зананд. Ман ба онхо гуфтам, ки ин ман хастам. Онхо гуфтанд, ки одами ғамгинро интизор буданд, вале ман пури шодй хастам. Ман онхоро бовар кунондам, ки ман хамон одам хастам ва барои он хурсандй мекунам, ки онхо омаданд ва мебинам, ки мо фаромўш нашудаем. Ба Калисои Махфй омадани ёрии мунтазам сар шуд. Мо бо роххои пинхонй бисёр Китобхои Мукаддас ва дигар адабиётхои динй ва ёрй барои оилахои азобдидагон мегирифтем.

Бо хамин ёрй мо метавонистем басе хубтар кор кунем. Онхо барои мо на факат Каломи Худо, балки мухаббати худро низ оварданд. Онхо барои мо сухани тасаллоро оварданд.

Дар рузхои тозакунии магэхо мо хар гох мешунидем: "Шуморо дигар хеч кас дуст намедорад, шуморо дигар хеч кас дуст намедорад, шуморо дигар хеч кас дуст намедорад..." Акнун мо дидем, ки чи тавр имондорони гарби ба чони худ хатар меоварданд, то ки мухаббати худро ба мо нишон диханд.

Нархи Китоби Мукаддас, ки бо рохи ғайриқонуни ба назди мо оварда мешуд, наметавонад барои имондорони мамлакатхои озод, ки бо Китобхои Муқаддас пур шудаанд, фахмо бошад.

Ман бо оилаи худам бе ёрии имондорони хоричи зинда намемондам. Хамчунин дар бораи бисёр шубонони пинхони ва имондорони катори дар зиндонхои коммунисти гуфтан мумкин аст.

Фиристодагони хоричй ба мо мисли фариштахо менамуданд.

Вакте ки кор дар Калисои Махфй ба таври васеъ кушода шуд, ман ба хатари хабс дучор шудам. Ду ташкилоти масехй: миссиян яхудии Норвегй ва Иттиходи Яхудиёни Масехй барои ман 10 000 долларро пардохтанд ва ман тавонистам Румынияро тарк кунам.

Барои чй ман Румынияи коммунистиро тарк кардам

Бо вучуди хатарнокй ман кишварро тарк намекардам, вале рохбарони Калисои Махфй ба он исрор карданд, то ман мамлакатро барои он тарк кунам, ки "овози" Калисои Махфй барои чахони озод шавам. Онхо маро вазифадор карданд, ки аз номи Калисои Махфй дар бораи азобхо ва эхтиёчхои он гап занам. Ман ба Гарб омадам, вале дили ман бо онхо монд. Агар ман зарурияти калонро дар он намедидам, ки шумо дар бораи азобхои Калисои Махфй бифахмед, ман хеч гох Румынияро тарк намекардам. Ин миссияи ман аст.

38

Пеш аз он ки ман Румынияро тарк кунам, маро ду бор ба полиси пинхонй даъват карданд. Ба ман хабар доданд, ки фидия гирифта шуд (Румыния шахрвандони худро аз боиси мухточии сахти иктисоди ба ивази пул мефурушад). Ба ман гуфтанд: "Ба Гарб рафта, чй кадар ки мехохи мавъиза кун, вале моро ташвиш надех! Ба мукобили мо сухане нагуй! Мо росташро ба ту мегуем, ки бо ту чи кор мекунем, агар ту ин шартро кабул накуни. Бо хазор доллар мо метавонем рохзанеро ёбем, ки бо майли тамом туро нест мекунад, ё мо метавонем худамон туро бидуздем". Хамрохи ман дар зиндон ускуфи православи Василий Леул буд, ки ўро дар Австралия дуздида, ба Румыния оварданд. Хамаи нохунхои ўро канданд. Хамрохи ман дигар дуздидашудагон дар Берлин хам буданд ва чанде пеш румынхо дар Италия ва Париж дуздида шуда буданд.

Ба ман гуфта шуда буд: "Мо метавонем некномии туро бо вокеаи алоқаи ишқй, дуздй ё ягон гунохи дигари чавонй нест кунем. Сокинони Ғарб ва хусусан амеркоихо ба чунин вокеахо харис хастанд ва онхоро фиреб додан осон аст".

Бо хамин тарик ба ман тахдид карда, онхо маро ба Ғарб рох доданд ва ба тозашавии майна, ки дар зиндон маро бо он чазо медоданд, умед мебастанд.

(Он чизеро, ки ман аз сар гузарондам, дар Ғарб ҳам бисёр касоне ҳастанд, ки аз он гузаштаанд, вале онҳо хомуш ҳастанд. Баъд аз он ки коммунистон онҳоро азоб медоданд, баъзе аз онҳо ҳатто онҳоро таъриф мекунанд. Коммунистон бовари доштанд, ки ман хомуш мешавам).

Инак, мохи декабри соли 1965 ба ман ичозат доданд, ки хамрохи оилаам Румынияро тарк кунам. Барои хайрбод ман ба қабри полковнике рафтам, ки бо фармони у ман хабс шуда, муддати бисёр солхо азоб дидам. Ман дар қабри у гул мондам. Ман ба Ғарб омадам, то ки аз номи Калисои Махфии азобдида, мазлум, таъқибшуда, вале содик, ки ба дуохо ва ёрии амалии шумо мухточ аст, салом бирасонам.

боби чорум БХ

Пеш аз хама ман бояд бигуям, ки дар дил ягон озурдаги ва талхи ба мукобили коммунистон ва чаллодони онхо надорам. Ба замми он, ман коммунистонро бо тамоми дили худ дуст медорам. Ман ба гунох нафрат дорам, вале гунахкорро дуст медорам. Коммунистон метавонистанд имондоронро бикушанд, вале мухаббати онхоро, ки хатто ба котилони худ доштанд, куштан наметавонистанд.

Яхудиён ривояте доранд, ки дар он дар бораи баромадани ачдодони онхо аз Миср гуфта мешавад. Вакте ки мисриён дар Бахри Сиёх ғарк шуданд, фариштахо гуё ба хурсандии исроилиён хамрох шуданд, вале Худо ба фариштахо гуфт: "Исроилиён одамонанд ва барои хамин аз марги душманони худ хурсандй мекунанд, вале аз шумо Ман фахмиши басе чукури чизхоро интизор хастам. Оё мисриён хам офаридаи Ман нестанд? Оё Ман онхоро хам дуст намедорам? Пас барои чй шумо аз окибати фочиавии онхо ғамгин нестед?"

Ва хангоме Ехушаъ назди Ериху буд, у чашмонашро боло бардошта, нигарист ва инак, марде дар ру ба ру у истодааст, ва шамшери барахна дар дасти вай аст; ва Ехушаъ назди вай омада ба вай гуфт: "Оё ту аз мо хасти ё аз душманони мо?" (Ехушаъ ибни Нун 5:13).

Агар мусофире ки бо Ехушаъ ибни Нун вохурд, одам мебуд, вай метавонист факат чавоб дихад: "Ман бо шумо хастам" ё "Ман бо душманони шумо" ё дар холати дигар "Ман бетараф хастам". Чунин хастанд се имконияти чавоби одами ба ин савол. Вале мусофире ки бо Ехушаъ вохурд, аз олами дигар буд ва барои хамин ба савол: "Бо Исроил ё мукобили он?" — у чавоби басе ногахони ва нофахмо дод: "Не".

Ин "не" чй маъно дошт? У аз оламе буд, ки дар он чо тарафдор ё муқобили ягон кас будан мумкин нест ва ба ҳама чиз бо дилсузй ва бо ғамхорй, бо муҳаббат ва фаҳмиш нигоҳ карда мешавад.

Чихати одамй хаст ва агар коммунизмро аз ин чихат бинем, бо он муборизаи шадид бурдан даркор аст ва на факат бо он, балки бо касоне ки ин идеологияи берахм ва бемаъниро дастгирй мекунанд.

Аммо масехихо аз одамони одди бештаранд. Онхо — фарзандони Худо, алокадорони мохияти Худо хастанд. Ана барои чи шиканчахо дар зиндонхои коммунистй маро ба мукобили коммунистон сангдил накарданд. Онхо хам офариниши Худо хастанд. Чй тавр ман метавонам ба онхо нафрат кунам? Ва ба хар хол ман наметавонам рафики онхо бошам. Дустй — як дил дар ду сина аст, вале ман бо коммунистон як дил надорам. Онхо ба Худо нафрат доранд, ман бошам Уро дуст медорам.

Агар маро мепурсиданд: "Ту тарафдори коммунистон ҳастӣ ё мукобили онҳо?", чавоби ман басе мураккаб мебуд. Коммунизм хатари даҳшатноке барои тамоми одамият аст ва ман ба он муқобил ҳастам ва тайёр ҳастам, ки то он вақте ки он сарнагун нашудааст, бо он мубориза барам, вале бо яроқи Офаридгор, бо Каломи Худо.

Барои ҳамин ман ба худ мақсад гузоштам, ки ба коммунистон Инчилро мавъиза кунам, то ба онҳо имконият диҳам, ки Хабари Хушро дар бораи зиндагии абадӣ шунаванд.

Исои Масех, Худованди ман, коммунистонро хам дуст медорад ва Худаш гуфт, ки барои як гусфанди гумшуда тайёр аст 99 гусфанди порсоро тарк кунад. Хаввориёни У ва хамаи устодони бузурги масехият ба номи Масех ин мухаббатро ёд медоданд.

Макарийи муқаддас гуфта буд: "Агар одам хамаро бо шавқ д \bar{y} ст дорад, вале г \bar{y} яд, ки факат як касро тоқат кардан наметавонад, \bar{y} аллакай масех \bar{u} нест, чунки мухаббати \bar{y} дигар хамачониба нест".

Августини мукаддас таълим медод: "Агар тамоми одамият пархезгор ва факат як одам гунахкор мебуд, Масех аз барои ин як нафар меомад ва азобхои салибро аз сар мегузаронд, чунки $\mathcal Y$ хар яки моро алохида д $\bar y$ ст медорад".

Таълимоти Масех маълум аст. Коммунистон одамон хастанд ва Масех одамонро дуст медорад. Хар касе ки хиссиёти Масехро дорад, чунин рафтор мекунад. Гарчанде ки мо гуноххоро бад мебинем, гунохкоронро дуст медорем.

Ман дар зиндон имондорони хабсшударо вохурдам, ки онхо дар пойхо то 50 фунт занчир доштанд, онхоро бо охани тафсондашуда азоб медоданд, ба дахони онхо бо кошук намак андохта, муддати дароз об ва хурок намедоданд, онхоро мезаданд, дар хунуки нигох медоштанд, вале онхо бо эхтимом барои коммунистон дуо мекарданд. Аз нуктаи назари одамият ин номафхум аст! Вале инро мухаббати Масех кард, ки онро Рухи Мукаддас дар дилхои онхо фаровон чори кардааст.

Баъзе вактхо коммунистоне ки моро азоб медоданд, худашон ба зиндон меафтоданд. Азобдида ва азобдиханда дар як хучра меафтоданд ва он вакте ки беимонон нафрати худро ба азобдихандахои худ нишон медоданд ва онхоро мезаданд, имондорон онхоро мухофизат карда, хатар доштанд, ки худашон азоб кашанд ё дар шарикй бо коммунистон айбдор шаванд. Ман дидам, ки чи хел имондорон поран охирини нон (он вакт барои мо хафтае факат як порча медоданд) ва доруро медоданд, ки метавонистанд зиндагии онхоро начот диханд. Онхо инро ба коммунистон медоданд, ки акнун хамсояи онхо дар хучраи махбас буданд.

Собик президенти Румыния Иулиу Маниу пеш аз марги худ дар зиндон гуфт: "Агар коммунистонро дар давлати мо сарнагун кунанд, имондорон бояд мухофизати онхоро аз газаби хакикии халк, ки ба он ситам мекарданд, вазифаи мукаддаси худ хисоб кунанд".

Дар рузхои аввали баъди ру овардан ман фикр мекардам, ки дигар зиндаги карда наметавонам, чунки дар куча рафта, барои хар як одами аз пеши ман гузаранда дарди чисмониро хис мекардам. Мисли корди тез дар дили ман савол дар бораи начоти одамони аз пеш гузаранда меистод. Агар аъзои чамоати ман гунох мекард, ман гиря мекардам. Шукр ба Худо, ки хохиши начот додани чонхои хамагон то холо дар ман зинда аст.

Дар махбаси танхо мо мисли пештара дуо карда наметавонистем. Мо бисёр мехостем, ки бихурем ва вояхои сахти нашъа моро девона мекарданд. Мо қамқувват ва мисли скелет лоғар будем. Дуои "Падари Мо" барои мо басе дароз менамуд. Мо кувваи худро чунон чамъ кардан наметавонистем, ки онро хама такрор кунем. Мо факат аз нав ва боз такрор мекардем: "Исо, ман Туро дуст медорам!"

Ногахон, дар як рузи зебо ман аз Исо чавоб гирифтам: "Ту Маро дуст медори? Акнун ман нишон медихам, ки Ман туро чи хел дуст медорам". Худи хамон дам ман сузишеро дар дил хис кардам, ки ба

сузиш аз шуои офтоб монанд буд.

Шогирдон дар рохи Аммоус мегуфтанд, ки дилхои онхо аланга мезаданд, вакте ки Исо ба назди онхо омада гап зад. Бо ман хам чунин буд.

Ман мухаббати Он Касро дидаам, ки чони Худро дар руйи салиб барон хаман мо дод. Ин хел мухаббат коммунистонро чи кадаре ки

гунохкор набошанд, рад карда наметавонад.

Коммунистон чиноятхои вазнинро содир кардаанд ва акнун хам карда истодааст, вале "мухаббат мисли марг сахт, мисли рашки чаханнам пуррагбат аст... обхои калон наметавонанд мухаббатро хомуш кунанд ва дарёхо онро пур карда наметавонанд".

Чунон ки қабр хамаро: сарватмандон ва камбағалон, пиронсолон ва чавонон, одамони хамаи нажодхо, халкиятхо ва акидахои сиёсй, поксириштон ва чинояткоронро ба худ талаб мекунад, мухаббат хамаро фаро мегирад. Масех, ки Мухаббати тачассумшуда аст, то он даме ки коммунистонро ба даст наоварад, ором намешавад.

Боре ба хучраи ман башоратдихандае дар холати ниммурда афтод. Хун аз руй ва тани у мерехт. Уро сахт зарбу лат карда буданд. Мо чи кадаре ки тавонистем, уро шустем ва баъзе зиндониён коммунистонро лаънат мекарданд. Мавъизачи бо нола овоз баровард: "Онхоро лаънат нахонед! Хомуш шавед! Ман мехохам барои онхо дуо кунам!"

Чй тавр мо дар зиндон ҳам хурсандй мекардем

Ба 14 соли зиндон нигох накарда, ман мебинам, ки баъзе вактхо мо дар холати басе хурсандиовар карор доштем. Махбусони дигар ва посбонони зиндон хар гох хайрон мемонданд, ки чй тавр имондорон метавонанд дар чунин шароити вазнин хурсандй кунанд. Ба мо сурудхониро ичозат намедоданд ва барои сурудхонй мезаданд, вале мо мехондем. Ман фикр мекунам, ки хатто булбулон хам дар зери тахдиди марг мехонданд. Имондорон баъзе вактхо дар зиндон аз хурсандй ракс мекарданд. Чй тавр онхо метавонистанд дар чунин шароит ракс кунанд?

Ман хар гох дар бораи суханони Исо фикр мекардам, ки У ба шогирдони Худ гуфта буд: "Хушо чашмоне ки он чиро, ки шумо дида истодаед, мебинанд". Шогирдон нав аз сафари Фаластин баргашта буданд, ки дар он чо бисёр дахшатхоро диданд. Фаластин он вакт дар зери ситами Рум буд ва дар хама чо нишонахои бедодгарй ба назар мерасиданд. Шогирдон бо касалихо, гуруснагй ва бадбахтихо дучор мешуданд. Онхо дар хонахое буданд, ки дар онхо ватанпарастонро гирифта, ба зиндон андохта буданд ва танхо волидайн ё занхо бо ашкхо монда буданд. Ба ин олам нигох кардан дилпазир набуд ва ба хар хол Исо гуфт: "Хушо чашмоне ки он чиро, ки шумо дида истодаед, мебинанд".

У инро барои он гуфт, ки онхо на танхо азобхоро медиданд. Онхо инчунин Начотдихандаи хамаро, Кунандаи некии нихониро диданд, ки максади он бояд ба даст овардани тамоми одамият мебуд. Аввалин бор кирмхои баднамо, ки дар руйи дарахтон мехазанд, фахмиданд, ки баъди мавчудияти хакирона зебоии дигар — зиндагии шапалаки гуногунранг фаро мерасад, ки кобилияти аз як гул ба гули дигар париданро дорад!

Ана, мо хам хамин хурсандиро доштем!

Ман бо "Айюбхо" гирд шуда будам. Дар атрофи ман "Айюбхо" буданд, ки онхо дар баъзе чихатхо аз худи Айюб аз накли Китоби Мукаддас хам бисёртар ба балохо гирифтор буданд. Ман окибати вокеаи Айюбро медонистам, ки ў назар ба гумкарда ду баробар зиёдро ба даст овард. Ман одамонеро дидам, ки ба Лаъзор монанд

буданд. Онхо гурусна буданд ва тани онхо бо карахш пушонида шуда буд, вале ман фахмидам, ки фариштахо онхоро ба оғуши Иброхим мебаранд ва ман онхоро чунон медидам, ки онхо дар оянда чунин хоханд буд. Ман дар симои риёзаткаши ифлос, нотавон ва ночизе ки дар назди ман буд, шухрат ва точи муқаддаси ояндаро медидам.

Ба холати ояндаи одамон нигох карда, ман инчунин дар симои азобдихандахои худ, "Шоулхо аз Тарс", симои хаввориёни мукаддас, Павлусхои ояндаро медидам. Баъзехо аллакай монанди онхо шуданд. Баъзе офисерони полиси пинхонй, ки мо ба онхо дар бораи Масех шаходат медодем, худашон масехй шуданд ва бо чону дил тайёр буданд, ки дар зиндон азоб бинанд, барои он ки Масехи моро ёфтанд. Дар симои назоратчиёне ки моро мезаданд, мо посбони махбасро дар Филиппй медидем, ки пеш хавворй Павлусро мезад, вале баъд худаш хам масехй шуд. Мо орзуи онро мекардем, ки ба наздикй касе аз онхо мепурсад: "Чй бояд кард, то начот ёбем?"

Дар зиндон мо умеде пайдо кардем, ки коммунистоне ки моро азоб медоданд, метавонанд начот ёбанд. Дар он чо мо барои онхо хиссиёти масъулиятро вусъат медодем. Дар он вакте ки онхо моро азоб медоданд, мо дуст доштани онхоро омухтем.

Қисми зиёди оилаи ман кушта шуд, вале дар хонаи ман қотили онхо ба Худованд р \overline{y} овард. Ва ин чойи аз хама мувофик буд. Хамин тариқ дар зиндон ақида дар бораи миссияи масех \overline{u} барои коммунистон пайдо шуд.

Худо хама чизро на монанди мо мебинад, чуноне ки мо хама чизро на ба монанди мурчахо мебинем.

Аз нуктаи назари инсоният ба салиб баста шудан ва бо начосати одам молида будан хеле дахшатнок аст, вале ба ин нигох накарда, Китоби Мукаддас азобхои озордидагонро "сабук" меномад. Чордах сол дар зиндон барои мо мухлати дароз менамуд, вале Китоби Мукаддас инро "азобхои муваккатй" меномад, ки дар мукоиса бо он шухрате ки дар мо кушода мешавад, хеч аст.

Дар асоси ин мо хакки хулоса дорем, ки чиноятхои вазнини коммунистон, ки барои мо, одамон, авфнопазиранд ва мо бояд ба мукобили онхо то охир одилона мубориза барем, нисбат ба назари мо, дар назари Худо чунин бад наменамоянд.

Ситами онхо, ки аллакай ним аср давом дорад, барои У метавонад факат як лахзаи иштибох намояд, ки барои У як руз мисли хазор сол ва хазор сол мисли як руз аст. Онхо холо хам имконияти начот ёфтанро доранд. Ерусалими Осмонй — модари дустдошта аст. Дарвозахои осмон барои коммунистон пушида нашудаанд. Инчунин рушной барои

онхо хомуш нашудааст. Онхо метавонанд мисли одамони дигар тавба кунанд ва мо бояд онхоро ба тавба кардан даъват кунем.

Фақат муҳаббат метавонад коммунизмро дигар кунад, вале на он муҳаббате ки ба ҳамкорӣ бо онҳо меоварад ва бисёр роҳбарони калисоҳо онро амалӣ мекунанд. Не!

Нафрат нобино мешавад. Гитлер зидди коммунизм буд, вале бо нафрат амал мекард ва барои хамин, ба чои он ки галаба кунад, \bar{y} ба онхо ёр \bar{u} дод, ки дар Чанги дуюми чахон \bar{u} галаба кунанд.

Хануз дар зиндон буда, мо кори худро дар байни коммунистон бо мухаббати калон тайёр мекардем. Дар накшаи аввал мо хамаи хокимони коммунистиро мондем.

Ба ман чунин менамояд, ки баъзе рохбарони миссияхо таърихи калисоро бо диккат наомухтаанд. Норвегия масехиятро чй тавр кабул кард? Аввал подшох Олаф онро кабул кард. Русия дар бораи Инчил он вакт фахмид, ки княз Владимир онро кабул кард. Венгрия масехиятро факат баъди он кабул кард, ки подшох Стефани мукаддас онро кабул карда буд. Чунин ходиса бо Полша низ руй дод. Агар сардори кабила дар Африка Масехро кабул мекард, тамоми кабила аз руйи намунаи у амал мекард. Мо барои одамони оддй миссияхоро мекушоем ва умед дорем, ки онхо масехй мешаванд, вале доираи эътибори онхо басе махдуд аст, ва аз эхтимол дур аст, ки онхо мавкеи умумии чизхоро тагйир дода тавонанд. Ба даст овардани сардорон барои Масех зарур аст. Барои мо одамоне даркоранд, ки дар доирахои сиёсй, иктисодй ва артистй макоми баланд дошта бошанд. Онхо дар тарбияи чонхо ёрй медиханд. Онхоро ба даст оварда, мо одамонеро ба даст меорем, ки онхо ба бисёрихо таъсири калон доранд.

Аз нуқтаи назари миссионерй коммунизм як бартарй дорад, ки дигар системахои ичтимой онро надоранд: он мутамарказ аст. Агар президенти ИМА католик шавад, Амрико барои ин католик намешавад, вале агар Мао-Цзе-Дун масехй шавад (ё Брежнев ва Чаушеску), он гох бисёр касонро ба даст овардан мумкин аст. Эътибори рохбарон чунин бузург аст!

Вале оё метавонад рохбари коммунист \overline{u} ба Масех р \overline{y} оварад? Албатта! Аллакай барои он ки \overline{y} бадбахт аст ва вазъияти \overline{y} ноустувор аст, мисли вазъияти қурбонии \overline{y} .

Қариб ҳамаи роҳбарон дар Русия ба зиндон меафтоданд ё бо дасти рафикони худашон кушта мешуданд, Дар бораи Хитой ҳам чунин гуфтан мумкин аст. Ҳатто вазирони корҳои хоричӣ, ба монанди Ягода, Ежов ва Берия, ки гӯё ҳокимияти пурра доштанд, мисли аксулинқилобчиёни пасттарин ҳалок шуданд: тир дар пушти сар ва тамом!

БОБИ ЧОРУМ

45 FRANKE

Чй тавр ба коммунизм хучуми рухи кардан мумкин аст?

Коммунизм ба ягон кас хурсандй намеоварад, инчунин ба онхое низ, ки аз он фоида доранд. Онхо аз фикри он меларзанд, ки ягон шаб фойтуни полиси пинхонй омада, метавонад онхоро барад, чунки хати равиши хизб дигаргун шуд.

Ман бисёр рохбарони хизбро шахсан медонистам. Онхо одамони басе серташвиш хастанд. Танхо Исо метавонад онхоро ором кунад.

Рохбарони коммунистиро ба назди Масех овардан метавонад маънои начоти чахонро аз нестшавии атомй ва гуруснагй дошта бошад. Охир, кисми зиёди даромади давлатхои чахон барои мусаллахшавй меравад. Ба даст овардани рохбарони коммунизм метавонад маънои анчоми шиддати байналхалкй ва овардани хурсандии бузург барои Масех ва фариштахо дошта бошад. Ин метавонад ғалабаи Калисоро ифода кунад ва чунин чойхо ба монанди Гвенияи Нав ва Мадагаскар, ки дар он чо акнун миссионерон бо ғайрат кор мекунанд, худашон аз паси Масех мераванд, агар рохбарони коммунистй Уро қабул кунанд ва бо ҳамин ба масехият қувваи тамоман навро медиханд.

Ман бисёр коммунистонро шахсан медонистам, ки ба Масех ру оварданд, ва худам дар чавонй бенмони чангчуй будам ва медонам, ки коммунистони ба Масех руоварда Масехро бисёр дуст медоранд, чунки онхо бисёр гунох карданд, ва ба касе бисёр бахшида шудааст, у бисёр дуст медорад.

Дар кори миссионерй андешаи стратегй даркор аст. Аз нуктаи назари начот хамаи руххо баробаранд, вале аз нуктаи назари стратегияи миссионерй онхо хама баробар нестанд. Одами боэътиборро ба даст овардан заруртар аст, ки у метавонад хазорхоро ба даст оварад, нисбат ба он ки дар чангал бо одами вахшй гап зада, факат барои у начотро таълим додан.

Ана, барои чй Исо на дехаи дурдаст, балки Ерусалим — маркази динии чахонро чои анчоми хизмати Худ дар замин интихоб кард! Бо чунин сабаб хавворй Павлус ба Рум шитоб мекард.

Китоби Мукаддас мегуяд, ки "Насли зан морро аз сараш неш мезанад", вале мо шиками морро китик мекунем, то онро бихандонем. Сари мор такрибан дар байни Москва ва Пекин чойгир аст, на дар Тунис ва Мадагаскар. Чахони коммунисти бояд дар накшахои калисо, рохбарони миссияхо ва инчунин имондорони катори чои аввалро бигирад.

Мо бояд хизматгузории кухнаро тарк кунем. "Лаънат ба касе ки кори Худоро исрофкорона мекунад". Ин дахшатнок аст, вале Китоби Мукаддас чунин мегуяд.

АЗОБХО БАРОИ МАСЕХ

Фақат бо ёрии стратегияи ҳамла дар ҷангҳо ғалаба ба даст овардан мумкин аст, на бо муҳофизат.

Нисбати коммунизм Калисо то холо факат мавкеи мухофизатро гирифта буд ва мамлакатхоро яке аз паси дигаре аз даст дода, онхоро ба дасти коммунистон медод. Чунин вазъиятро фавран дар тамоми Калисохо тағйир додан даркор. Забур мегуяд, ки Худо бандхои оханинро дур мекунад. Пардаи оханин — барои у чизи майда аст.

Калисои аввалин пинхони ва гайриконуни кор мекард ва голиб шуд. Мо бояд бо чунин тарз кор карданро боз ёд гирем!

То хокимияти коммунисти ман намефахмидам, барои чи бисёр персонажхои Ахди Чадид аз лакабхо истифода мебурданд: Шимъўн, ки Петрус номида мешуд, Юханно, ки Маркус номида мешуд ва дигарон.

Mо хам дар замони худ дар чахони коммунист \overline{u} аз лақабхо истифода мебарем.

Ман пештар намефахмидам, барои чй Исо хонаро барои Шоми Махфй тайёр карда, гуфт: "Ба шахр равед ва хангоме ки одами дар даст кузаи об доштаро мебинед, аз қафои вай равон шавед". Акнун ин барои ман фахмо шуд. Мо хам дар кори Калисои Махфй аз чунин аломатхо истифода мебарем. Агар мо барои чунин усулхо баргаштан розй шавем, мо дар кори худ дар мамлакатхои коммунистй ба муваффакият сохиб мешавем.

Лекин вақте ки бо рохбарони Калисоҳои ғарбй вохурй кардам, ман дидам, ки ба чои ба коммунистон муҳаббат доштан, ки метавонад дар кори миссионерй дар байни онҳо комёбиҳо оварад, онҳо тарафдори коммунистон ҳастанд. Ман ҳамдардии сомарии накукорро ба руҳҳои роҳгумшудаи хонаи Карл Маркс надидам.

Одам на ба он бовар мекунад, ки \overline{y} факат дар рамзи имони худ такрор мекунад, балки ба он бовар мекунад, ки барои он тайёр аст бимирад.

Имондорони Калисои Махфй исбот карданд, ки онхо тайёр хастанд, то барои имони худ чон диханд. Ман акнун хам кореро мекунам, ки метавонам барои он ба зиндон дар давлати коммунистй биафтам ва боз шиканчахоро аз сар гузаронам ва ба чашмони марг нигох кунам...

Ман ба он чи менависам, боварй дорам. Ман ҳақ дорам, ки бипурсам: "Оё шубонони амрикой, ки бо коммунистон бозй мекунанд, тайёр ҳастанд, ки барои ақидаҳои ҳуд бимиранд?"

Оё бо суханон тасвир кардан мумкин аст, ки одаме ки \overline{y} ро бояд хозир ба оташдони натсист \overline{u} мепартофтанд, \overline{u} фикр мекард, \overline{y} \overline{u} хис мекард, вакте медид, ки дар пеши чашмони \overline{y} к \overline{y} дакашро ба он

чо партофтанд? Барои хамин, он чиро, ки имондорон дар зиндонхо аз сар гузаронданд ва то хол аз сар мегузаронанд, тасвир кардан бефоида аст. Ман чунин азобхоеро дидам, ки хамаи тасвиротхои дузах дар Китоби Мукаддас ва "Мазхакаи илохй"-и Данте дар пеши онхо хеч чизанд. На муаллифони Китоби Мукаддас, на Данте одамонеро ба худ тасвир кардан наметавонистанд, ки ба салиб баста шуда, дар руйи фарш барои он монда шудаанд, то ки рафикони онхо аз руйи бадбахтй дар зери шиканчахо тавонанд начосати худро дар руй ва тани онхо бимонанд. Вакте ки ин тамом мешуд, салибхоро боз амудй мегузоштанд ва зиндонбонон механдиданд ва фарёд мезаданд: "Ба Масехи худ нигох кунед! У чй хел зебо аст! Чй хел буйи хушро У аз осмон барои шумо меоварад!"

Оре, ин тавр буд!... Ман метавонам факат суханонро нависам, вале суханон хеч гох наметавонанд фочиаи як рухониро арз кунанд, ки кариб тамоман аз шиканчахо девона шуда, розй шуд, ки он чизеро, ки коммунистон "намози шайтон" меноманд, ичро кунад. У начосати одамиро баракат дода, чунин "табаррукй"-ро ба имондорон медод.

Ин дар зиндони румынй дар Питешти буд. Ман баъдтар ўро пурсидам: "барои чй ту маргро аз он чизе ки онхо ба ту мефармуданд, бехтар нашумурдй?" У чавоб дод: "Илтимос, маро мазаммат накун, ман аз Масех бисёртар азоб дидам!..."

Хамрохи ман як вакт дар зиндон Лукретиу Патраскану буд, одаме ки ба коммунизм барои ба сари хокимият омадан дар Румыния ёрй дод. Подоши рафикони ў ин буд, ки ўро ба зиндон андохтанд. Харчанд ў саломат буд, ўро ба беморхонаи касалихои рўхй чо дода, то девона шудани ў нигох медоштанд. Онхо бо Анна Паукер хам чунин карданд, ки собик котибаи давлатй буд. Бо имондорон хам бисёр вакт чунин рафтор мекунанд. Ба онхо садамаи электрикй медиханд ё куртахои дафъи чунун мепўшонанд.

Чахон аз он вокеахое ки дар кучахои Хитой руй медиханд, ба дахшат меояд. Дар пеши чашмони хамагон гвардиячии сурх курбонии худро бо берахмии сахт чазо медихад. Шумо ба худ тасаввур кардан метавонед, ки дар зиндонхо, ки он чо хеч кас нигох намекунад, чи ходиса руй медихад?

Аз хабархои охирин мо медонем, ки нависандаи машхури масехи ва дигар имондорон, ки аз имон гаштан нахостанд, ба зиндон партофта шуданд, ки дар он чо дастон ва забони онхоро буриданд ва чашмонашонро канданд.

Вале ин хам на он дахшати калонест, ки коммунистон бо он кобил хастанд. Онхо фикрхои одамонро то дигаргуншави сохтакори карда, зехни чавонон ва кудаконро захролуд мекунанд. Онхо одамони

худро дар мақомхои рохбарикунанда дар Калисохо монданд, то ки Калисохоро нест кунанд ё ба онхо инкишофи рухи надиханд.

Бо кадом суханон фочиаи азобдидагони масехиро арз кардан мумкин аст, ки дар вақти баргаштан ба хонахои худ нафрати фарзандони худро диданд, ки дар вақти набудани онҳо атеистони чанг \sqrt{y} й шуданд?

Ин китоб начандон бо сиёх \overline{u} навишта шудааст, ки бо хун ва ашк навишта шудааст. Ба монанди он ки Дониёл ва д \overline{y} стони \overline{y} дар даруни оташдон буда, хатто б \overline{y} йи дудро хам надоштанд, имондорони азобдида, ки дар зиндонхои коммунист \overline{u} буданд, ба мукобили азобдихандахои худ б \overline{y} йи хашмро надоранд.

Гуле ки бо пои шумо пахш мешавад, ба шумо буйи хушро медихад, ки шумо аз он фишурдед. Имондороне, ки коммунистон азоб медоданд, барои шиканчахо онхоро бо мухаббат подош медоданд. Мо диккати бисёр зиндонбононро ба Масех равона мекардем ва бисёрии онхо Уро дар дил кабул карданд. Дар мо факат як хохиш харакат мекард: ба онхое ки моро азоб медоданд, чизи бехтарини худ — начотро додан, ки онро мо аз Худованди худ Исои Масех дорем.

Ман мисли бисёр бародарони худ ба он мушарраф нашудам, ки барои Масех бо марги азобдида дар зиндон бимирам. Ман озод шудам ва хатто тавонистам аз Румыния ба Гарб равам. Дар ин чо ман чизи мукобили он ки имондорони Калисои Махфй хис мекунанд, ошкор кардам. Имондорони Гарбй ба коммунистон мухаббатро хис намекунанд ва исботи ин он аст, ки онхо ягон корро барои начоти одамон дар мамлакатхои коммунистй намекунанд. Онхо миссияхо барои яхудиён, мусулмонон, буддоиён ва хатто миссияхое доранд, ки онхо имондоронро аз як калисо ба калисои дигар гузаштан розй мекунонанд, вале онхо барои коммунистон миссия надоранд!

Онхо коммунистонро д \bar{y} ст намедоранд, вагарна кайхо боз чунин миссияро ташкил медоданд, чуноне ки Карей хиндуёнро ва Гудзон Тейлор хитойихоро д \bar{y} ст дошта, миссияхои мувофикро барпо карданд.

Вале ба замми он ки онхо коммунистонро дуст намедоранд ва ягон корро барои начоти онхо дар Масех намекунанд, онхо бо бепарвоги ва беэътиноии худ чун шарикони коммунистон шуданд ва баъзе калисохои ғарби хатто ба мустахкамшавии беэътиқодии коммунисти мусоидат мекунанд. Онхо ба коммунистон ёри медиханд, ки ба Калисохои ғарби дароянд ва мақомхои мақъулиятнокро дар Калисохо ва дар чахон бигиранд. Онхо ба имондорон хатари коммунизмро ошкор намекунанд.

БОБИ ЧОРУМ

Коммунистонро дуст надошта ва ягон корро барои начоти онхо дар Масех накарда, бо бахонаи он ки ин манъ аст, гуё ки масехиёни аввал аз Нерон ичозат мепурсиданд, ки оё пахн кардани Инчил мумкин аст? — онхо кавми худро хам дуст намедоранд. Охир, агар мо коммунистонро дуст надорем ва онхоро ба назди Масех наоварем, онхо Гарбро хам мутеъ мегардонанд ва Калисои масехиро дар ин чахон решакан мекунанд!

Оё ин чунин нест?

Ба дарсхои таърих диккат намедиханд

Дар асрхои аввал нашъунамои масехият дар Африкаи Шимолй буд, ки аз он чо мо Августини мукаддас, Киприяни мукаддас, Афанасий ва Тертуллиани мукаддасро гирифтем. Имондорони Африкаи Шимолй факат ба як масъулияти худ диккат намедоданд: овардани мусулмонон ба назди Масех. Дар натича мусулмонон ба Африкаи Шимолй даромада, масехиятро дар он чо ба якчанд садсолахо решакан карданд. Хатто акнун хам Африкаи Шимолй ба мусулмонон тааллук дорад ва масехихо онхоро "иттифоки ручувнакунанда" меноманд.

Пас биёед каме аз таърих ёд гирем!

Дар рузхои ислохот манфиатхои Гус, Лютер ва Калвин бо манфиатхои халкхои Европа дар он мувофикат мекарданд, ки хамаи онхо мехостанд аз зулми хокимияти папа дур шаванда, ки он вакт кувваи тазйиккунандаи сиёсй ва иктисоди буд.

Ба монанди ин дар рузхои мо манфиатхои Калисои Махфи бо манфиатхои хамаи халкхои озод бо он мувофикат мекунанд, ки хам инхо ва хам онхо озодиро мехоханд. Факат Калисои Махфи ба воситаи пахнкунии Хабари Инчил дар байни коммунистон ва

қурбонихои онхо инро ба даст меоварад.

Чунин кувваи сиёсие нест, ки коммунизмро сарнагун мекарда бошад. Коммунистон кувваи атомй доранд ва хучум ба онхо маънои саршавии чанги нави чахонй бо миллионхо курбонихо медошт. Ба гайр аз ин, бисёр рохбарони гарбй тозакунии магэхоро аз сар гузаронданд ва дар сарнагуншавии хокимияти коммунистй заруриятро намебинанд. Онхо доимо худашон инро такрор мекунанд. Онхо мехоханд, ки нашъамандй, горатгарй, саратон ва сил нест шаванд, вале на коммунизм, ки он нисбат ба хамаи бадбахтихо дар якчоягй курбонихои зиёдтар дорад.

Нависандаи шурави Иля Эренбург гуфт, ки агар Сталин дар зиндаги ба ғайр бо адад ҳисоб кардани қурбониҳои бегуноҳи ҳуд кори дигар намекард, зиндаги барои у ками мекард. Хрущев дар анчумани 50 бистуми хизб

бистуми хизби коммунисти гуфт: "Сталин хазорхо коммунистони ростқавл, бегунохро нест кард. Аз 139 номзади Кумитаи Маркази, ки дар анчумани 17-ум интихоб шуда буданд, 98 нафар, яъне 70 фоиз, баъдтар хабс шуда, парронда шуданд".

Шумо ба худ тасаввур карда метавонед, ки ин одам бо имондорон чй кор мекард?

Хрущев дар пеши хамаи халк Сталинро инкор кард, вале худи хамон корро давом медод. Аз соли 1959 ними калисохо, ки дар Русия кушода шуда буданд, пушида шуданд.

Дар Хитой афзоиши нави чохили мегузарад, ки нисбат ба давраи сталинизм дар Русия боз хам бадтар аст. Зиндагии кушодаи Калисо тамоман катъ шуд. Дар Русия ва Румыния афзоиши нави хабсхо сар шуд.

Бо террор ва фиреб ин мамлакатхо бо ахолии миллиард нафар дар фарзандони худ нисбати хамаи он чизе ки дар ғарб аст ва хусусан ба масехият нафратро тарбия мекунанд.

Бисёр вақтҳо роҳбарони маҳаллии партияро дидан мумкин аст, ки дар назди калисо бо хоҳиши дидани кудакон меистоданд ва агар ин ба онҳо муяссар шавад, онҳоро мезананд ва берун мепартоянд.

Вайронкунандагони ояндаи масехияти ғарбй бояд ба ин кор бо диккат тайёр бошанд! Фақат як қуввае аст, ки метавонад ба атеизм муқобилият кунад. Ин ҳамон қувваест, ки ба чои Империяи Руми бутпараст давлатҳои масеҳиро бунёд кард ва аз тевтонҳо ва викингҳо масеҳиҳоро соҳт ва ҳокимияти ҳунини Инкивизисияро сарнагун кард. Ин қувваи Инчил аст, ки бо Калисои Маҳфй дар тамоми мамлакатҳои паси Пардаи Оҳанин ифода ёфтааст!

Дастгирии ин Калисо ва ёрии модд \bar{u} барои он — на факат маънои якчояшав \bar{u} бо бародарони азобдидаро дорад, балки ин маънои зиндаг \bar{u} ё марги мамлакати худи шуморо ифода мекунад.

Дастгирии Калисои Махфи на :анхо ба манфиати масехияти озод аст, балки он бояд дастури ҳамаи ҳокимиятҳои озод бошад.

Калисои Махф \bar{u} аллакай баъзе рохбарони коммунистиро ба назди Масех овард. Собик нахуствазири Румыния Георгиу Деж ба Масех р \bar{y} оварда, гуноххои худ икрор шуд ва дар зиндон чун одами начотёфта мурд.

Дар мамлакатхои коммунисти коммунистони боломаком хастанд, ки пинхони Масехро мепарастанд. Онхо метавонанд бисёртар шаванд ва он гох метавонем дигаргунихои хакикиро дар сиёсати хукумат интизор бошем.

Мо акнун дар ин лахза имкониятхои хуб дорем! Коммунистон, ки аксар вакт дар акидахои худ мисли мо, масехихо, самими хастанд,

A 0

холо бухрони чиддиро аз сар мегузаронанд. Онхо хакикатан бовари доштанд, ки коммунизм дустии халкхоро ба вучуд меоварад ва акнун онхо мебинанд, ки давлатхои коммунисти байни худ мисли сагхо чанг мекунанд. Онхо хакикатан бовари доштанд, ки коммунизм бихиштро дар руйи замин ба вучуд меоваранд, ба мукобили он бихишти осмони, ки онро онхо фиреби хис хисоб мекарданд. Ва акнун онхо мебинанд, ки халки онхо гурусна аст ва гандумро аз мамлакатхои капиталисти овардан даркор аст. Коммунистон ба рохбарони худ бовари доштанд ва акнун онхо дар рузномахои худашон мехонанд, ки Сталин котили хамагон ва Хрущев ахмак буд. Чунин холат бо кахрамонони халки онхо Ракоши, Ана Паукер, Ранковичи ва дигарон низ руй дод. Коммунист ба дурусткории рохбарони худ бовар намекунад. Онхо мисли католикхои бе Папа шуданд. Дар дилхои онхо ковоки хаст, ки онро факат бо Масех пур кардан мумкин аст.

Дили инсоният табиатан Худоро мечуяд, дар он холигии рух хукмрон аст, ки онро факат Масех пур кардан метавонад. Ин инчунин ба коммунистон хам дахл дорад.

Инчил дар худ кувваи мухаббатро дорад, ки онхоро хам ба худ мекашад. Ман дидам, ки чй тавр имондорони зиндонй коммунистонро ба назди Масех меоварданд ва медонам, ки ин комилан мумкин аст. Имондороне ки онхоро коммунистон масхара мекарданд ва азоб медоданд, метавонистанд хар он чизеро, ки ба онхо ва оилахои онхо расонда шуд, бибахшанд ва фаромуш кунанд. Онхо ба коммунистон ёрй медиханд, то ки аз давраи мушкил гузаранд ва Масехро биёбанд. Дар ин кор ба онхо ёрии таъчилии мо даркор аст.

Ва на факат дар ин кор. Мухаббати масехи хамеша хаматарафа аст, имондорон руйбини намекунанд. Исо мегуфт, ки офтоби Худо ба некон ва бадон мебарояд ва чунин хам дар бораи мухаббати масехи гуфтан мумкин аст.

Дар Ғарб рохбарони калисоҳое ҳастанд, ки муносибатҳои дустонаи худро бо коммунистон пинҳон намедоранд, ва инро бо таълимоти Масеҳ дар бораи муҳаббат ба душманон сафед мекунанд, вале Исо ягон бор нагуфта буд, ки мо бояд бародарони худро фаромуш карда, фақат душманонро дуст дорем.

Коммунистонро бисёр рохбарони Калисохои гарби дуст медоранд ва ин мухаббат дар хушнуд кардани онхое аён мешавад, ки дастонашон олудаи хуни бародарони азобдида хастанд, на дар хабардихии Хабари Хуши начот. Касоне ки дар зери ситами коммунизм хастанд, фаромуш шудаанд ва онхоро дуст намедоранд.

Калисои Махфи бояд дар тамоми хизмати он дастгири дошта бошад. Калисои паси Пардаи Оханин пури мухаббат ва чидду чахд аст.

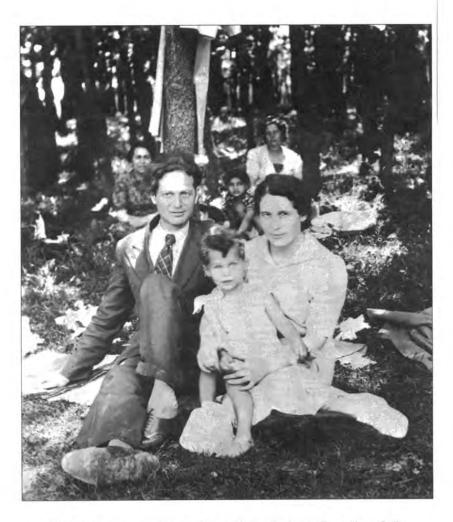
52

Дар Русия шумо имондорони ширгармро намеёбед. Дар он чо шумо метавонед факат имондори борашк ва пурхарорат бошед ё тамоман ягон хел набошед, чунки шогирдй барои тарафдорони Масех кимат меафтад. Имондорони паси Пардаи Оханин ончунон вактро сарф намекунанд, чунон ки онро имондорон дар Гарб барои гайбатхо дар бораи фаркиятхои догматикй байни деноминасияхо сарф мекунанд. Онхо бо худи мохияти масехият зиндагй мекунанд ва дар бораи он чизе ки ягон кас намедонад, бахс намекунанд. Аммо онхо олоти истехсолот ва ашёи мехнат надоранд. Онхо Китобхои Мукаддас, мачмуаи сурудхо, адабиёти динй ва воситахои харакат кам доранд. Онхо ба чизи аз хама зарурй барои хурандахои худ эхтиёч доранд, ки бе он наметавонанд худро комилан барои хизмат бибахшанд. Онхо ба дехконе монанд хастанд, ки дар сахрои барои дарав расида истодааст, вале ягон чиз барои чамъ кардани хосил надорад.

Масехиёни аввалин аз худ мепурсиданд: оё Калисо факат барои яхудиён бунёд шудааст, ё барои бутпарастон хам? Ин савол чавоби дуруст гирифт. Дар намуди дигар ин масъала боз дар асри бистум ба миён омад. Масехият на танхо барои Гарб бунёд шудааст. Масех на факат ба Амрико, Англия ва дигар давлатхои демократй тааллук дорад. Вакте ки У дар салиб овезон буд, як даст ба тарафи Гарб ва дигараш ба тарафи Шарк буд. У мехохад Подшохи на факат яхудиён, балки бутпарастон хам бошад, хам Подшохи коммунистон, хам Подшохи сокинони Гарб. Исо гуфт: "Ба тамоми олам биравед ва Инчилро ба хамаи махлукот башорат дихед". У барои хама хун рехт ва хама бояд имконият ёбанд, то ки дар бораи ин бифахманд. Масех коммунистонро дуст медорад ва мехохад онхоро аз гунох начот дихад.

Баъзе рохбарони Калисохои ғарби ба чои ин муносибати дурусти ягона ба коммунистон қарор доданд муносибатхои дигарро бисозанд: муносибати дустонаи халимона. Онхо гунохро маъқул медонанд ва ба коммунистон ва қурбонихои онхо барои начот ёфтан халал мерасонанд.

Вакте ки ман озод шудам ва занам маро дар бораи накшахои оянда пурсид, ман чавоб додам: "Ман гушанишинии рухиро мехостам". Занам чавоб дод, ки худаш хам дар бораи хамин орзу мекунад. Дар чавонй ман хеле боғайрат, чусту чолок ва зиндадил будам, вале солхои зиндон, хусусан хабси яккаса маро одами андешаманд ва ором карданд. Хамаи туфонхои дил ором шуданд. Ман ба коммунизм одат кардам ва дигар ба он диккат намедодам. Ман дар оғуши Домоди Осмонй будам ва барои азобдихандахои худ бо тамоми дил дуо мекардам. Ман барои озодшавй қариб умед надоштам, вале вақте ки

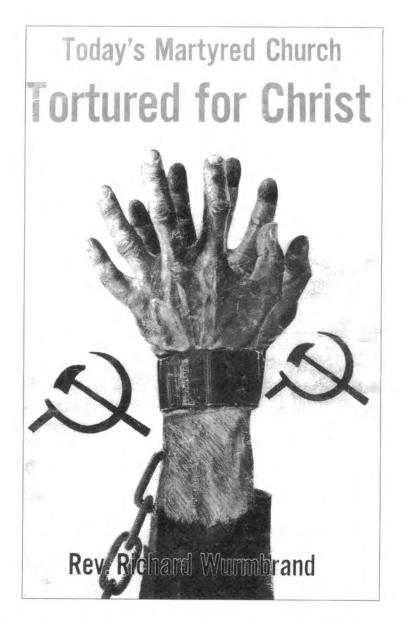
Сурати цавонии оилаи Ричард ва Сабина Вурмбранд бо писарашон Михай (Михаил). Вақте ки волидайн ҳар ду дар лагери меҳнатӣ буданд, Михай зинда монд, зеро ӯро масеҳиёни дигар чун "ятим" нигоҳубин карданд, вале дар мактаб хор шумурда мешуд ва таҳқир карда мешуд. Баъдтар Михай дар Америка нахустин директори Садои Риёзаткашон (Voice of Martyrs) шуд (октябр, 1967). Ин Мисссия дар он вақт "Исо барои цаҳони коммунистй" номида шуда буд.

Бо табассум озод шуданаш аз ҳабсхонаи коммунистй, Шубон Вурмбранд бисёр масеҳиёнро бо намоиш додани бахшиши бечуну чаро дар ҳайрат монд... коммунизмро бад дидан, вале коммунистонро дуст доштан.

Оилаи пурраи Сабина Вурмбранд (ки яхудиён буданд), дар лагери консентратсионии фашистон вафот кард. Сабина ва Ричард як нафар фашистро аз он лагер ба хонаи худашон даъват намуданд. Онхо ўро хўронданд, дўст доштанд ва ба назди Масех оварданд.

Нашри аввали "Азобхо барои Масех — Калисои маъқибшудаи имруза" соли 1960 нашр шуда буд. Масехиёни Гарби дар бораи азобхои оилаи худ дар Шарқ бисёр кам шунида буданд. Дар он вақт бисёр калисохо дар Гарб чоп кардани чунин ахборотхоро рад карданд.

Зиёда аз ним аср масехиён пинхонй дар парастишхои калисо дар тамоми Иттиходи Шўравй иштирок мекарданд. То имрўз хам масехиёни Осиё ва Шарқи Миёна пинхонй цамъ мешаванд.

Бо догхои шиканцахо дар гардан, дар пушт ва дар синаи худ, Шубон Вурмбранд азобхоеро, ки бисёр масехиёни Африко зери таъкибот кашида буданд, мефахмад. Миссияи Садои Риёзаткашон (VOM) аз соли 1960 барои Африко кумак фиристоданро сар кард.

Конферонс дар Швейтсария — Дар вақти "Пардаи Оҳанин" (Ҳукмронии коммунистони шўравии Аврупои Гарбй) Шубон Вурмбранд дар ҳазорҳо мачлисҳои калисо ва конференсияҳо суҳан меронд, ки онҳоро оилаи Миссияи Садои Риёзаткашон (VOM) ташкил мекарданд. Ҳозир ин миссия чун Ширкати Байналмиллалии Масеҳиён номида шудааст.

Дар давоми асри 20 масехиён Инцилхоро дар таххонахои дорои даромадгоххои пинхонй чоп мекарданд. Дар асри баъдина чунин корхо дар Шарқи Миёна, Осиё ва дигар цохо давом карда баданд. Павлуси махбус дар 2 Тимотиюс 2:9 навишта буд: "Ки барои он (барои инцил), мисли бадкоре, то ба дарацаи занцирхо уқубат мекашам, аммо Каломи Худо ба занцирхо банд нест".

Посбонони сархади Германияи шарқй барои кофтукови Китобхои Муқаддаси "гайрқонунй" деворхо ва дархои мошинхоро шикоф мекарданд.

Шубон Вурмбранд дар бисёр мацлисхои динй ва сиёсй гуфта буд, ки Гарб "ахли имон"-ро (Галотиён 6:10) фаромўш накунад. Пеши Конгресс вай куртаи худро кашида, догхои шиканцахоро нишон дод. Вай забонхои гуногунро медонист, ва аз газетахои русй дурўгхоеро, ки дар бораи калисо чоп шуда буданд, ба иқтибос меовард.

Шўъбаи Финляндиягии Садои Риёзаткашон (VOM) масехиёни дар банд бударо дар ёд дорад (Ибриён 13:3).

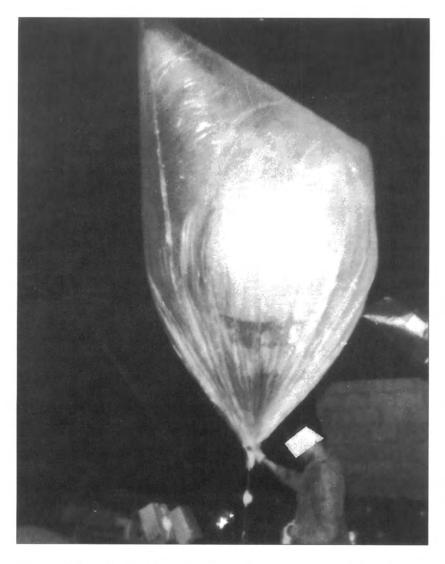
Дертар, солхои 70 — Том Уайт барои иштирок дар пахнкунии адабиёти масехій дар Куба ба муддати 24 сол аз озодій махрум шуда буд. Бисёр коргарони СР (VOM) зарбу лат дида, хабс, парронда ва кушта шуда буданд.

Дар с.1900 — Рафтан ба "Мактаби якшанбегй"-и дар цангалхои Иттиходи Шўравй. Мактаби якшанбегии пинхонй имрўзхо хам дар Виетьнам, Лаос, Хитой, Бутан, Гарби Миёна ва дигар территорияхо вомехўрад.

Дар суханронй ба калисохои пурфайзи Русия Ричард ва Сабина Вурмбранд дар давоми хаёти худ оиди фурў афтидан Пардаи Оханин шаходат медоданд.

1969 — Кураи хавой бо Инцилхо дар Кореяи Шимолй фуроварда шуд, коре ки 30 сол дертар давом кард.

Куба — Фидел Кастро 100.000 Китобхои Муқаддасро нест кард. Аввали солқои 70-ум хамкорони СР (VOM) Инчилхоро аз самолётхо ба бахр мепартофтанд ва ба воситаи куриерхо ворид менамуданд.

Агар хукумат чунин одам надорад, ки чунин ходиса қариб руй намедихад, он калисоро махкам мекунад. Қариб хамаи мавъизагарон ба полиси пинхонй маълумот медиханд ва факат бо он фаркият, ки баъзехо бо дили нохохам маълумот дода, кисми маълумотхоро пинхон мекунанд, вале дигарон чунон вичдони худро гум кардаанд, ки бе ягон шарм аъзоёни худро нобуд мекунанд.

Ман икроршавии баъзе фарзандони риёзаткашонро шунидам, ки онхо бояд аз оилахои худ хабаркаши мекарданд. Ба онхо бо махрумшави аз имконияти давом додани таълим тахдид мекарданд.

Ман дар Конгресси баптистон будам, ки дар зери байрақи шурави ташкил шуда буд ва коммунистон қарор мекарданд, ки мақомҳои роҳбарикунанда ба кй тааллуқ дошта бошанд. Ман баъди ин фаҳмидам, ки ҳамаи роҳбарони калисоҳои расмиро ҳизби коммунистй таъин мекард. Ман фаҳмидам, ки дар чои Муҳаддас, ки Исо дар бораи он гуфта буд, ҳаробиро мебинам.

Дар хар замон шубонони нек ва бад хастанд, вале акнун аввалин бор дар таърихи Калисо Кумитаи Марказии хизби бедиёнат, ки максади решакан кардани динро дошт, қарор дод, ки калисоро рохбарй кунад. Бо кадом максад онро рохбарй кунад? Барои он ки суръати решакан кардани онро тез кунад!

Ленин навишта буд: "Хар як акидаи динй, ҳар як фикри Худо ва ҳатто хушомадгуй бо он бадии аз ҳама ҳатарноки тасвирнашаванда, марази ҳеле даҳшатнок аст. Миллионҳо иллатҳо, зуровари ва марази чисмони нисбат ба ақидаи дини дар бораи Худо басе камҳатаранд".

Хизбхои коммунистии ҳамаи давлатҳои шуравй — тарафдорони Ленин, шогирдони у ҳастанд. Дар фаҳмиши онҳо дин нисбат ба саратон, сил ва сифилис бадтар аст. Ва онҳо ҳал мекунанд, ки калисоҳоро бояд кй роҳбарй кунад. Инро бо онҳо роҳбарони калисоҳо дар якчоягй мекунанд, ки ба қадри зиёд ё кам бо вичдони худ созиш мекунанд.

Ман лексияхои ёрдамчии ускуфи Калисои Лютерӣ Раппро шунида будам, ки гуфта буд, ки Худо се ваҳйро додааст: Мусо, Исо ва Карл Маркс!

Ман медидам, ки чй хел шуури кудакон ва чавонон бо атеизм захролуд мешуданд ва калисохои расми кувват надоштанд, ки ин бадиро боздоранд. Дар ягон калисои пойтахти мо Бухарест шумо мактаби якшанбегиро барои кудакон ва чамъомади чавононро намеёбед. Кудакони имондоронро дар мактабхои нафрат тарбия мекарданд. Ба хамаи ин нигох карда, ман коммунизмро нисбат ба давраи дар зиндон буданам бештар меомухтам. Ман онро на барои он бад медидам, ки шахсан барои ман карда буд, балки барои он бадие

A CO

ки он ба шухрати Худо, ба номи Масех ва миллионхо чонхое ки дар зери хокимияти он зиндаги мекарданд, меовард.

Дехконон аз тамоми вилоятхо ба назди ман меомаданд ва дар бораи чорй шудани коллективизатсия ба ман накл мекарданд. Онхо акнун дар киштизорхо ва токзорхои худашон гуломони гурусна буданд. Онхо нон надоштанд, кудакон шир ва мева надоштанд ва хамаи ин дар мамлакати пури бойигарихои табий.

Бародарони имондор ба ман икрор шуданд, ки хукумати нав аз онхо дуздон ва фиребгаронро сохтаанд. Аз гуруснагй онхо мачбур мешуданд, ки аз киштизорхои худашон бидузданд, ки дигар на ба онхо, балки ба тамоми коллектив тааллук доштанд. Баъди дуздй дуруг гуфтан даркор буд, то ки чинояти худро пинхон кунанд. Коргарон ба ман дар бораи террор дар заводхо ва фабрикахо ва дар бораи чунин истисмори кувваи коргарй гап мезаданд, ки онро капиталистон дар хоб хам надидаанд. Коргарон аз хукуки корпартой махрум буданд. Зиёиён мачбур буданд, ки мукобили вичдон бедиёнатиро таргиб кунанд. Тамоми зиндагии сеяки кисми чахон вайрон ва бад шуда буд.

Духтарон ба назди ман омада, аз он шикоят мекарданд, ки онхоро ба комсомол мекашанд ва баъд дар он айбдор мекунанд, ки онхо бо бачагони имондор вомехуранд ва ба онхо бачахоеро пешниход мекарданд, ки бо онхо вохурдан мумкин буд. Хамаи ин хеле

гайрихакикй ва маслукона буд.

Баъди хамаи ин ман бо муборизони Калисои Махфй, рафикони дераинаи худ вохурдам, ки онхо холо муборизаро давом медоданд. Барои баъзехо муяссар шуд, ки дар озодй бимонанд, дигаронро боз ба зиндон андохтанд, барои он ки хизмати худро катъ кардан намехостанд. Онхо маро ба мубориза даъват мекарданд, то ки бо онхо дар мукобилият ба куввахои зулмот ёрй дихам. Ман ба мачлисхои пинхонии онхо рафтанро сар кардам, ки дар он чо онхо аз мачмуаи сурудхои дастнавис суруд мехонданд.

Ба хотирам Антониюси муқаддас омад, ки 30 солро дар биёбон гузаронд. У дунёро комилан тарк намуд ва зиндагии худро дар руза ва дуо гузаронд. Вакте ки у дар бораи низои байни Анастасий ва Арий оиди илохияти Масех шунид, зиндагии ба дуо ва руза чалбшударо монда, ба Александрия омад, то ки ба ғалаба кардани ҳақиқат ёри дихад.

Ман қарор додам, ки чунон рафтор мекунам, ки то ман ҳаман масеҳиён мекарданд: аз руйи намунаи Масеҳ, ҳавворӣ Павлус ва муқаддасони бузург рафтор кунам ва фикр дар бораи аз кор рафтанро гузошта, боз ба мубориза бо ҳизмат баромадам!

Ин мубориза чй хел буд? Имондорон дар зиндон хама вакт барои душманони худ дуо мекарданд ва аз Худованд хохиш мекарданд, то ки барои шохид будан барои онхо ёрй дихад. Ман аз самими дил хохиш мекардам, ки душманони мо начот ёбанд ва вакте яке аз онхо Масехро қабул мекард, хурсандии мо ҳадду канор надошт.

Вале ман фалокатовар ва риёкорона будани идеологияи коммунисти ва тамоми тартиботи онхоро дидам ва барои хамин мехостам Калисои Махфиро мустахкам гардонам, чунки факат он метавонад бо кувваи Инчил табаддулотро ба амал оварад. Ман танхо дар бораи Румыния фикр намекардам.

Дар Гарб ман дар мавриди ин масъала бо бепарвоии калон дучор шудам. Нависандагони тамоми чахон ба мукобили хабси Синявский ва Дониёл исён мебардоштанд, ки рафикони худашон онхоро ба зиндон андохта буданд, вале дар ягон калисо ба мукобили хабси оммавии имондорон эътироз баён нашуд. Ба бародар Кужик касе чй кор дорад, ки барои пахн кардани адабиёти "захрноки амрикой", ба монанди кисмхои Навиштахои Мукаддас ба зиндон афтод? Дар бораи бародар Прокофиев кй шунидааст, ки мавъизаи дар варакхо чопшударо таксим мекард? Масехии яхудй Грюнвалдро кй медонад, ки барои чунин "чиноят" ба зиндон афтод ва писарчаи хурдакакашро аз ў абадан чудо карданд? Ман медонам, ки ман чиро хис мекардам, вакте ки Михайи хурдсолро аз ман гирифтанд! Барои хамин ман ба бародар Грюнвалд хамдардй мекунам.

Иваненко, модаркалон Шевчук, Таисия Ткаченко, Екатерина Веказина, Георгий Веказин, ҳамсарон Пилат дар Латвия ва бисёр номҳои дигари азобдидагони асри бист!

Ман хам мешавам, то ки занчирхои онхоро бибусам, чй тавре ки масехиён аввалин занчирхои бародарони худро мебусиданд, ки барои он тайёр карда буданд, то ки онхоро ба пеши хайвонхои вахшй барои хурдан бипартоянд. Баъзе рохбарони ғарбй ба ин муқаддасхо бепарвоёна муносибат мекунанд ва номхои азобдидагон ба руйхате, ки онхо барояшон дуо мекунанд, дароварда нашудаанд. Дар худи хамон вақте ин одамон азоб медиданд, ки рохбарони расмии калисохои баптистй ва православй дар конференсияхои дар Ню Дели ва Женева боэхтиромона кабул мешуданд. Онхо хамаи хозиршудагонро бо он бовар мекунонданд, ки дар Русия озодии пурраи динй хукмронй мекунад! Яке аз рохбарони Шурои Умумичахонии Калисохо дар назди хамагон ускуфи шуравй Никодимро буса кард, баъд аз он ки у гуфт, ки дар Русия озодии пурраи динй хаст. Баъд онхо якчоя тантана мекарданд, дар вакте ки имондорони азобдида барои номи Масех дар зиндон рудахои тозанокардаро мехурданд.

57

Ин хамин тавр давом ёфта наметавонист, ва барои хамин Калисои Махфй карор дод, ки маро бо имконияти аввалин ба Гарб фиристонад, то дар бораи он чизе ки ин чо руй медихад, ба шумо хабар дихам. Ман карор додам, ки коммунизмро рад кунам, гарчанде ки коммунистонро хам дуст медоштам. Ман коммунизмро рад накарда, Инчилро мавъиза кардан наметавонам!

Одамоне хастанд, ки ба ман мегуянд: "Инчили тозаро мавъиза

кун!"

Ман ба хотир овардам, ки полиси пинхони хам ба ман мегуфт, ки ман метавонам Масехро мавъиза кунам, вале дар бораи кори шайтон хеч гох гап назанам.

Наход онхое ки аз ман хохиш мекунанд, ки Инчили тозаро мавъиза кунам, бо он рухе илхомбахш шудаанд, ки полиси пинхонии

коммунисти бо он харакат мекунад?

Ман намедонам, ки "Инчили тоза" чист. Оё Инчили Яхёи Таъмиддиханда тоза буд? У на танхо гуфта буд "тавба кунед, ки Малакути Худо наздик шудааст", вале инчунин гуфт: "Хиродус, ту одами бад хастй!" У сари худро барои он аз даст дод, ки бо мавъизаи абстрактй махдуд намешуд. Исо на танхо "Мавъизаи тозаи болои кух"-ро мегуфт, балки У хамонро мегуфт, ки баъзе шубонони ин замон онро, эхтимол, мавъизаи манфй меномиданд: "Вой бар холи шумо, эй риёкорон, фарисиён..." Барои хамин насихати "нопок" У таслиб шуд.

Мавъизаи болои кух фарисиёнро ба хаячон намеовард ва ба дарачаи нихоят зиёд хашмгин намекард. Гунохро бо номи худаш

хондан даркор аст.

Коммунизм — гунохи аз хама дахшатнок дар замони мо мебошад! Хар як Инчиле ки таълимоти коммунистиро инкор намекунад, он Инчили тоза нест! Калисои Махфй бо хатар барои озодй ва зиндагй

коммунизмро рад мекунад.

Наход дар Гарб камтар кор кардан мумкин аст? Ман коммунизмро на ончунон рад мекунам, ки онро "зиддикоммунистон" рад мекунанд. Гитлер зиддикоммунист буд, вале ба ин нигох накарда, бедодгари ашадди буд. Мо аз гунох нафрат дорем, вале гунохкорро дуст медорем. Ман коммунистонро дуст дошта, коммунизмро бад мебинам. Чунин аст муносибати дурусти масехи нисбат ба коммунизм.

Мо бояд чонхоро ба назди Масех оварем, агар хатто ин руххои коммунистон бошанд. Мо бояд мухаббати амалиро зохир кунем ва аз он чизе ки ба мо карданд, ба изтироб наафтем. Имондороне ки аз тарафи коммунистон азоб дода шуданд, бо мухаббати начот ба онхо подош медиханд, ки онро дар Масех гирифтаанд.

Дар махбаси коммунисти зиндониён барои худ хонахо намесозанд. Онхо чое надоранд, ки сари худро ба он монанд. Барои чй онхо хонахо бисозанд? Худи хамон вакте ки онхо ба зиндон меафтанд, хонахоро аз онхо кашида мегиранд. Танхо хонаи худро доштани кас метавонад сабаби ҳабс шудани ӯ бошад, чунки мумкин ин хона ба коммунистон даркор бошад. Дар Калисои Махфй пеш аз он ки аз паси Масех равед, шумо падари худро дафн намекунед ё бо оилаи худ хайрухуш намегуед. Модар, хохар ва бародарони онхо кй аст? Дар ин муносибат онхо ба Масех монанд хастанд.

Модар, падар, бародар ва хохари онхо танхо он кас аст, ки хохиши Падари Осмониро ичро мекунад. Дар хусуси алокахои табий чй, оё метавонанд онхо ахамияти бисёре дошта бошанд, дар шароите ки фарзандон хар гох ба волидайни худ хиёнат мекунанд, арусхо домодро ва занхо шавхаронро рад мекунанд? Факат алокаи рухи мустахкам мемонад.

Калисои Махфи — бадбахти азобдида аст, чи хеле ки калисои аввалин ду хазор сол пеш буд.

Барои башоратдихандагон илохиёти васеъ шинос нест. Онхо гомилетикаро наомухтаанд, ба монанди он ки хаввори Петрус онро наомухта буд. Хар як проффесори илохиёт ба Петрус барои мавъизаи у дар Рузи Пантикост бахои бад мегузошт.

Оятхои Китоби Мукаддас дар мамлакатхои коммунистй кам маълум хастанд, чунки дар он чо Китоби Мукаддас кам аст, ба ғайр аз ин башоратдихандагон бисёр солхо дар зиндон буданд, ки дар он чо тамоман Китоби Мукаддас надоштанд. Вақте ки онхо мухаббатро ба Падар изхор мекунанд, аз паси ин изхорот бисёр чизхо нихон мебошанд, чунки онхо чизхои зиёдро аз сар гузарондаанд. Хангоми дар зиндон будан онхо аз Худо нонро талаб мекарданд ва шурбои аз карами пусида тайёршуда ва рудахои нотоза, пучоки картошкаро мегирифтанд. Ва ба ҳамаи ин нигоҳ накарда, онҳо Худоро Падари дустдошта хисоб мекунанд! Онҳо ба Айюб монанд ҳастанд, ки гуфта буд, ки Худоро дуст медорад ва ба У бовар мекунад, ҳатто агар У вайро кушад. Онҳо ба Исо монанд ҳастанд, ки ҳатто дар салиб ҳам Худоро Падар мехонд, вақте ки Вай Уро гуё тарк карда буд.

Хар касе ки бо зебоии рухии Калисои Махфи шинос шуда буд, наметавонад бо бемаъной ва хунукназарии баъзе Калисохои ғарби розй бошад.

Ман хар гох рухан азоб мекашам, чунки бо чашмони худам мебинам, ки чй тавр тамаддуни ғарбй мемирад. Освалд Шпенглер соли 1926-ум дар китоби худ "Таназзули ғарб" навишта буд: "Ту мурда истодай, ман дар ту ҳамаи аломатҳои вайроншавиро мебинам. Ман

БОБИ ЧОРУМ

метавонам ба ту исбот кунам, ки бойигарии бузурги ту ва қашшоқии беандозаат, капитализм ва сотсиализми ту, чангҳо ва инкилобҳои ту, бедиёнатии ту, ноумедй, таназзули маънавй, вайроншавии оилаҳо, талокдиҳй ва назорати зоиш, ҳамаи ин шираатро аз поён аз ту кашида мебарорад ва аз боло, аз сар мекушад. Ман ба ту исбот мекунам, ки ин ҳама аломатҳое ҳастанд, ки пеш аз таназзули тамаддуни бузурги Искандарияи қадим, Юнон ва Руми неврозй буданд".

Ин дар соли 1926-ум навишта шуда буд ва аз он вакт демократия ва тамаддун дар кисми Аврупо ва хатто дар Куба хам мурдаанд. Кисми бокимондаи Гарб хоб рафтааст. Факат як кувва дар Гарб хоб намеравад. Ин кувваи коммунизм аст. Он вакте ки дар шарк аз коммунизм ноумед шуданд, дар гарб хануз он куввахои зиндагии

худро гум накардааст.

Коммунистони гарби ба хикояхо дар бораи берахми, зиндагии вазнин ва таъкибкуни дар мамлакатхои коммунистии шарк бовар намекунанд. Онхо имони худро ва гайрати монданашавандаи худро дар хама чо пахн мекунанд: дар синфхои болоии чамъият, байни зиёиён, донишчуён, камбагалон ва аъзоёни калисо. Мо имондорон, бештар факат то нисф дар тарафи хакикат меистем, вале онхо бо тамоми дилу чон дар тарафи фиреб истодаанд. Илохиётшиносони гарби бошанд дар ин вакт бо мунозирахо дар бораи майда-чуйдахо ва саволхои дуюмдарача машгул хастанд.

Ин барои ман як вокеаро аз таърих ёдрас мекунанд. Вакте ки кушунхои Мухаммади Дуюм соли 1943 Константинополро мухосира карданд ва кисмати Балкан барои асрхо хал мешуд, ки онхо бояд масехи бошанд ё мусулмон, шурои калисои махалли бо халли чунин саволхо машгул буд: ранги чашмони Марями Бокира чи хел буд? Чинси фариштагон кадом аст? Агар магас ба оби мукаддас биафтад, чи мешавад? Магар магас табаррук мешавад ё об харом мешавад?

Мумкин ин ривояте бошад, ки ба он давра тааллук дорад, вале мачаллахои замонавии калисохоро аз назар гузаронед ва шумо меёбед, ки дар онхо бештар чунин масъалахо мухокима мешаванд. Хатари коммунизм ва азобхои Калисои Махфй кариб ягон бор ёдовар намешаванд. Шумо бахсхои беохирро дар бораи масъалахои илохиётшиносй, расму русум ва хар гуна корхои дуюмдарача меёбед.

Касе чунин савол дод: "Агар шумо дар киштии ғарқшуда будед ва ба шумо муяссар шуд, ки ба чазирае дар бахр бирасед, шумо кадом китобро аз китобхонаи киштй бо худ мегирифтед?" Баъзехо "Китоби Муқаддас" мегуфтанд, баъзехо "Шекспир", вале як нависанда чавоб дод, ки ў мехост чунин китоберо бигирад, ки он ба ў сохтани завракро

60 ёл мелола бошал, то ў

ёд медода бошад, то ў тавонад ба сохил бирасад ва дар он чо боз имконият дошта бошад, ки чизеро, ки маъкул аст, бихонад.

Озодии динро нигох доштан ва афсус хурдан барои гум кардани ин озоди бо сабаби таъкибхои коммунисти нисбат ба истодагари дар ягон мулохизаи илохиёт басе мухимтар аст.

"Хакикат озод мекунад" — мегуфт Масех, вале айнан хамин тавр озодй ва факат озодй хакикатро медихад. Мунозирахо дар бораи чизи дуюмдарача фоида намеоваранд, ва барои мо басе мухимтар он аст, ки ба мукобили хучуми атеизм дар як фронт чамъ шавем.

Ман барои он азоб мекашам, ки аз паси Пардаи Оҳанин Калисо азоб мекашад ва азоби он р \overline{y} з аз р \overline{y} з тоҳатнопазир мешавад. Чунин азобҳоро шахсан аз сар гузаронда, ман метавонам онҳоро ба худ тасаввур кунам.

Чанде пеш рузномахои шуравй "Известия" ва "Хаёти дехот" баптистони русро дар он айбдор карданд, ки онхо ба аъзоёни худ куштанро барои рахмдилй овардан барои гуноххо таълим медиханд. Ин айбдоркунии кухна оиди маросими куштор аллакай пеш дар хакки ибриён гуфта мешуд. Вале ман медонам ин чй маъно дорад, чунки соли 1959 дар зиндон, дар Румыния бо одаме бо насаби Лазарович мешиштам, ки уро дар куштани духтар айбдор мекарданд. У факат сисола буд, вале муйхои у дар як шаб аз азобхои дахшатнок сафед шуданд. У ба пири кухансол монанд буд. Дар дастони у нохун набуд. Онхоро канда, кушиш мекарданд уро махбур кунанд, то дар чинояти содирнакардааш икрор шавад. Баъди шиканчахо бегунохии у маълум шуд ва уро озод карданд, ки акнун ба у ягон чизро намедод. У одами ба таври доимй заифшуда буд.

Одамон метавонанд бихонанд ва бар сари айбдоркунихои дуруг биханданд, ки ба баптистон бор мекарданд, вале ман медонам, ки ба айбдоршавандагон чи ходиса руй медихад. Дар Гарб зиндаги кардан ва хама вакт дар пеши худ чунин манзарахои гузаштаро доштан хеле вазнин аст.

Кучоянд акнун архиускуф Ермоген аз Калуга ва хафт ускуфи дигар, ки ба кооператсияи беандоза бо режими Шурави, ки патриарх Алексей ва архиускуф Никодим ба сомон мерасонанд, зиддият нишон доданд.

Агар ман шохиди марги як ускуфи румынй намебудам, ман барои кисмати ин ускуфони пархезгор ташвиш намекашидам.

Кохинон Николай Эшлиман ва Глеб Якумин аз тарафи патриарх чазои қатъй гирифтанд, барои он ки озодиро барои Калисо талаб карданд. Дар бораи ин дар ғарб медонанд, вале ман бо падар Иоанн аз Владимирешти дар зиндон, дар Румыния будам ва медонам, ки \overline{y} хам

барои чунин "чиноят" хабс шуд. Зохиран ин чун боз як насихатдихй ба рухонии беитоат менамуд, вале рохбарони расмии Калисо даст ба даст бо полиси пинхонии коммунистй кор мекарданд ва онхо бародарони худро ба зиндон "бадарға" мекарданд. Баъди тафтишоти одди хамеша чорахои қатъй дида мешуданд: шиканчахо, азобхо, нашъа ва дигар "хубихо"-и зиндон.

Ман дар бораи азоби имондороне ки аз тарафи коммунистон таъкиб карда мешаванд, фикр карда, меларзам. Ман дар бораи кисмати абадии таъкибкунандагон ва азобдихандагон фикр карда, меларзам. Ман дар бораи имондорони озоди чахон, ки ба бародарони таъкибшудан худ ягон ёрй намедиханд, фикр карда, меларзам.

Дар қалби худ ман хохиши нигох доштани зебоии токзори шахсии худро дорам ва ба чунин муборизаи бузурги намоён хамрох нашавам. Ман мехостам дар ягон чои осуда ва ором карор дошта бошам, вале ин мумкин нест.

Ороми ва осудагие ки ман дар бораи онхо орзу мекардам, мебоист дур будан аз хакикат ва хатар барои чони ман мебуданд. Агарчи ин мубориза барои ман басе хатарнок аст, ман бояд онро давом дихам. Агар ман ногахон гайб занам, шумо метавонед бовари дошта бошед, ки маро коммунистон дуздиданд. Онхо маро соли 1948-ум дар куча дуздида, бо номи калбаки ба зиндон андохтанд. Анна Паукер, ки он вакт вазири корхои хоричии мамлакати мо буд, ба сафири шведи Петрик фон Ройтерсверде гуфтааст: "Вурмбранд акнун дар кучахои Копенгаген сайру гашт карда истодааст". Сафири шведи дар ин вакт номаи маро дар кисаи худ дошт, ки ба ман муяссар шуд онро аз зиндон бидихам. У гуфт, ки ба у дуруг мегуянд. Ин метавонад такрор шавад.

Агар маро мекушанд, шумо метавонед боварй дошта бошед, ки котилро коммунистон таъин карданд. Барои ягон каси дигар куштани ман даркор нест. Агар шумо овозаро дар бораи он мешунавед, ки ман одами рухан вайроншуда, дузд, бачабоз, зинокор ё субъекти аз чихати сиёсй беэътимод, дуруггуй ва ё ягон чизи дигар ба монанди инхо хастам, бифахмед, ки ин ичрошавии тахдиди полиси пинхони аст: "Мо туро рухан нест мекунем"...

Аз манбаъхои боэътимод ман фахмидам, ки коммунистони румыни баъди шаходатам дар назди Сенати амрикой карор доданд маро бикушанд. Онхо кушиш мекунанд маро бикушанд ё шухрати маро нест кунанд. Онхо тахдидро кор мефармоянд ва дустони маро дар Румыния террор мекунанд. Дар ихтиёри онхо воситахо ва имкониятхои калон хастанд.

Ва ба хар хол ман наметавонам хомуш бошам ва шумо бояд ба чизе ки ман мегуям, бо диккат гуш дихед. Хатто агар шумо фикр мекунед,

ки баъди хамаи он чизе ки аз сар гузарондаам, ман аз васвасаи таъкиб азоб мебинам, таваччух кунед, ки чй гуна кувваи бузургест ин коммунизм, ки кобил аст мардумро барои азоб дидан аз чунин комплекс мачбур кунад!? Ин чй гуна кувваест, ки немиси Германияи Шаркиро мачбур мекунад, ки кудакро гирифта, бо хатар барои худ ва оилаи худ бо булдозер садди симхордорро зада гузарад?!

Fарб хоб рафтааст ва онро бедор кардан даркор!

Одамони азобдида барои худ бомаки пастро мечуянд, ки вайро барои азобхои худ айбдор кардан мумкин бошад. Ёфтани чунин "бомак" вазъиятро нисбатан осон мекунад, вале барои ман гунохро ба касе бор кардан дуруст намебуд. Ман наметавонам Калисохои дар гарб бударо айбдор кунам, ки ба коммунистон гузашт мекунанд. Бадй аз онхо намебарояд. Он басе калонтар аст. Худи рохбарони Калисохо — курбонихои бадии кухна хастанд. Бесарусомониро дар Калисохо онхо насохтаанд. Онхо факат онро мерос гирифтанд.

Аз он вакте ки ба ғарб омадам, ман якчанд семинарияхои диниро дидан намудам. Ман лексияхои онхоро дар бораи таърихи зангулахо ва муночоти калисо, дар бораи конунхои динй, ки онхоро касе ичро намекунад ва дар бораи интизоми калисо, ки дер боз аз хотир хам рафтааст, гуш мекардам. Ман донишчуёни илохиётро дучор шудам, ки онхоро таълим медоданд, ки хикояи Китоби Мукаддас дар бораи офариниши олам мисли вокеа дар бораи Одам, туфон ва муъчизахои Мусо нодурустанд, гуё пешгуихо баъд аз оне ки онхо ичро шуданд, навишта шудаанд, гуё хомиладоршавии бокира — афсона аст, эхёшавии Исои Масех — гапи бофта, гуё устухонхои У дар кучое дар тобут мондаанд, номахои хаввориён нодурустанд, китоби Вахй — сафсатаи девона аст, вале дар бокимондааш Библия комилан Китоби Мукаддас аст!

Ана рохбарони замонавии калисохо чиро меомухтанд, вакте ки онхо донишчуёни семинария буданд! Ана хамон фазое ки онхо имруз дар он зиндаги мекунанд! Барои чи онхо ба Худованд, ки дар бораи У чунин чизхои бемаъни накл мекунанд, эътикоднок бошанд? Барои чи рохбарони калисохо садокат ба Калисоро нигох доранд, ки дар он таълим додан мумкин аст, ки Худо мурдааст.

Онхо рохбарони калисои расмиянд, на Ар \overline{y} си Масех. Онхо рохбарони калисохое хастанд, ки дар онхо бисёрихо кайхо боз ба Масех хиёнат кардаанд. Вакте ки онхо одами азобдидаро аз Калисои Махф \overline{y} дучор мешаванд, ба \overline{y} чун ба ягон чизи ачоиб нигох мекунанд.

Сониян, одамро бо як чихати ў бахо додан хуб нест. Чунин рафтор карда, мо ба фарисиён монанд мешудем, ки Масех ба онхо бад менамуд, чунки конунхои онхоро нисбати рўзи шанбе ичро

намекард. Ин чиз чашмонро аз он чи хатто мувофики фахмиши онхо

чолиб буд, тамоман пушонд.

Худи хамон рохбарони Калисохо, ки ба коммунизм муносибати нодуруст доранд, метавонанд дар муносибатхои дигар басе хакдор бошанд ва дар ақидахои худ самими бошанд.

Онхо метавонанд фикри худро оиди он чи хануз иштибох доранд,

дигар кунанд.

Як митрони православи дар Румыния ба коммунистон хизмат мекард ва "гусфандони" худро нобуд мекард. Ман дастони Уро ба дастони худ гирифта, масалро дар бораи писари нохалаф ба у накл кардам. Сухбати мо бегохирузи дар бог руй дод ва ман гуфтам: "Бинед, ки бо чи хел мухаббат Худо гунахкори ба назди У баргаштаро кабул мекунад. У бо дилу чон хатто ускуфро кабул мекунад, агар у ба гуноххояш икрор шавад".

Ман ба ў сурудхои масехй мехондам ва ў тавба кард.

Дар зиндон ман дар як хучра хамрохи як кохини православи мешиштам, ки ў бо умеди озодшавй лексияхои атейстиро менавишт. Ман бо ў гап задам ва ў хаман навиштахояшро даронд, агарчи хатари тамоман гум кардани имконияти озодшавиро дошт.

Барои ман касеро бомаки паст кардан ва хамин тавр бореро, ки

дар дили ман истода буд, сабук кардан нодуруст мебуд.

Ман боз як бадбахтии дигар дорам. Хатто дустони наздикам маро намефахманд. Онхо маро дар берахми ва муносибати бад нисбат ба коммунистон айбдор мекунанд, вале ман медонам, ки ин чунин нест. Нависанда Клавдий Монтефиоре гуфтааст, ки муносибати Исо ба фарисиён ва фарсиёнро фош кардани У ба таълимоти У дар бораи мухаббат ба душманон ва дуохои хайр ба онхое ки моро лаънат мекунанд, мукобил аст, кохин Маттэус, декани калисои чомеи Павлуси Мукаддас хулоса кард, ки ин номувофики ва номунтазами дар иродан Исо бо он бахшидашаванда аст, ки Исо одами баландмаърифат набуд! Чунин тасаввурот дар бораи Исо нодуруст аст. Исо фарисиёнро дуст медошт, гарчанде дар назди хамагон онхоро фош мекард. Ва ман хам коммунистон ва онхоеро, ки дар калисохо онхо истифода мебаранд, дуст медорам, гарчанде онхоро ошкоро сарзаниш мекунам.

Ба ман хамеша мегуянд: "Коммунистонро фаромуш кун! Факат бо

корхои рухони машгул шав!"

Ман имондореро вохурдам, ки аз дасти миллатчиён азоб дида буд ва у ба ман гуфт, ки то он вакте ки ман Масехро мавъиза мекунам, у комилан тарафдори ман аст, вале ба фикри у ман бояд дар бораи коммунистон гап назанам. Ман уро пурсидам, ки оё имондорон хато карданд, ки ба мукобили гитлеризм мубориза мебурданд ва оё бояд факат бо мавъиза аз Китоби Мукаддас махдуд мешуданд ва \overline{y} чавоб дод: "Вале охир Гитлер шаш миллион яхудиёнро нест кард! Дар бораи \overline{y} гуфтан даркор буд". Ман ба \overline{y} гуфтам, ки Сталин $c\overline{u}$ миллион одамро нобуд кард. Наход мо бояд факат хамон вакт ба ғазаб оем, вакте ки яхудиёнро мекушанд, на русхоро? \overline{y} дар чавоб ба ман гуфт: "Ин тамоман кори дигар аст".

Ва ман ягон шархеро нагирифтам.

Маро хам дар давраи Гитлер ва хам дар давраи коммунистон дар полис азоб медоданд ва ман ягон фаркиятро намедидам. Ман аз зарбу лати хам инхо ва хам онхо дардро хис мекардам.

Масехият бояд на факат ба мукобили коммунизм, балки ба мукобили бисёр намуди гуноххо мубориза барад. Мо на факат гирифтори хамин як мушкилот хастем.

Ба ман ичозат дихед як бори дигар такрор кунам: максади зиндагии одам — ба Масех монанд шудан аст.

Максади коммунизм — ба максад расидани масехиро пешгирй кардан аст. Коммунистон асосан зидди дин мебошанд. Онхо боварй доранд, ки одам баъд аз марг ба хамон моддахои кимиёвй табдил мешавад, ки дар зиндагй ба таркиби чисми ў дохил мешуданд. Онхо мехоханд, ки тамоми зиндагй дар хамвории материя гузаронда шавад. Онхо факат бо омма шинос хастанд. Ба монанди иблисони Ахди Чадид, онхо мегўянд, ки номи онхо "легион" аст. Фардият, ки хадяи бузургтарини Худо ба Одам аст, ба фикри онхо бояд нест шавад. Онхо одамеро барои он хабс карданд, ки аз ў китоби Макс Адлер бо номи "Психологияи индивидуалй"-ро ёфтанд. Офисери полиси пинхонй фарёд зад: "Ха! Фардият хама вакт фардият аст! Барои чй коллектив не?"

Исо мехохад, ки мо индивидуалй бошем, хусусиятхои шахсии худро дошта бошем ва барои хамин коммунизм ва масехият нуктаи бахамрасй надоранд. Коммунистон инро медонанд.

Мачаллаи "Илм ва дин" меназисад: "Дин бо коммунизм якчо намешаванд. Онхо яке ба дигаре душман мебошанд. Мундаричаи барномаи хизби коммунистй барои дин зарбаи халокатовар мерасонад. Барномаи хизби коммунистй барои сохтани чамъияти бедин равона карда шудааст, ки дар он одамон аз асирии дин абадан озод мешаванд".

Оё метавонад масехият бо коммунизм якчоя зиндаг \overline{u} кунад? Чавоби худи коммунистонро меоварам: "Коммунизм ба дин зарбаи халокатовар мерасонад!"

БОБИ ПАНЧУМ

Ман боз дар бораи калисои таъқибшуда гап мезанам.

Он дар шароити вазнини токатнопазир кор мекунад.

Атеизм дини давлати дар хамаи мамлакатхои коммунисти аст. Онхо андаке озодиро барои имони пиронсолон медиханд, вале кудакон ва чавонон бояд дар ягон холат имон наоваранд! Дар ин мамлакатхо хама ба решакан кардани дин равона шудааст: радио, телевизион, кино, театр, адабиёт...

Калисои Махфи барои мукобилият бо тартиботи тоталитари

имкониятхои кам дорад.

Пинхонкорони он дар Иттиходи Шурави ягон тайёрии илохиётшиносиро нагузаштаанд ва чунин одамоне хастанд, ки ягон бор тамоми Китоби Мукаддасро нахондаанд. Мо як кохини чавони рус, хизматгори пинхонии Калисои азобдидаи Православиро вохурдем ва пурсидем, ки уро ки таъин кардааст. У чавоб дод, ки ускуфи хакикиро наёфт, рохбарони расми бошанд бе ичозати хизби коммунисти ягон касро таъин намекунанд. Хамрохи дигарон у ба кабри ускуфи азобдида рафт. Ду нафар дастонро ба болои санги сари кабри у гузоштанд, дигарон истода дасти хамдигарро мегирифтанд ва хама якчоя бо дуо хохиш мекарданд, то ки Рухи Мукаддас онхоро ба хизмат бибахшад. Онхо бовари доштанд, ки дастони сурохшудаи Масех дастмониро ба амал оварданд.

Ман фикр мекунам, ки дастмонии ин одами чавон дар чашмони Худо дуруст аст. Чунин одамон бо чунин дастмони бе тайёрии махсус ва фахмиши Китоби Мукаддас кори бузурги Калисои Махфиро

мекунанд. Он ба Калисои аввалин монанд аст.

Он касоне ки барои Масех тамоми чахонро чаппа карданд, кадом семинарияхоро тамом кардаанд? Оё онхо метавонистанд хама чизро бихонанд? Онхо аз кучо метавонистанд Китобхои Мукаддасро дошта бошанд? Худо бо онхо гап мезад!

Дар Калисои Махфй ибодатхонахои чомеъ нестанд, вале кадом ибодатхонаи чомеъ метавонад бо зебоии осмон баробар шавад, ки ба суи он назари худро мебардоштем, вакте ки дар чангалхо пинхони чамъ мешудем? Чах-чахи паррандагон мусикии органро менамуд ва буйи гулхо ба чои бухур буд. Костюми кухнаи азобдидаи озодшуда

нисбат ба ридои рухонй чолибтар буд. Мох ва ситорагон барои мо чун шамъхо буданд ва фариштахо онхоро барои мо дармегиронданд. Ман наметавонам зебоии он Калисоро фаромуш кунам! Бисёр вакт, баъди мачлиси пинхонй имондоронро дастгир мекарданд ва ба зиндонхо меандохтанд ва онхо занчирхои худро бо хурсандй мепушиданд, чунон ки арус ороишхои тухфакардаи маъшуки худро мепушад.

Ман имондорони пирузмандро факат дар Китоби Мукаддас, дар Калисои Махфи ва дар зиндон ёфтам.

Калисои Махфи дар зери ситами зуровари азоб мебинад, вале инчунин бисёр дустон дорад... хатто дар байни аъзоёни полиси пинхони... ва аъзоёни хукумат. Дар баъзе мавридхо ин имондорони пинхони Калисои Махфиро мухофизат мекунанд.

Чанде пеш рузномахои шуравй аз зиёдшавии адади "беимонони зохирй" шикоят карданд ва шарх доданд, ки ин микдори бехисоби одамон аз тамоми сохахои кувваи коммунистй: бюрохои хукуматй, департаментхои таргибот ва дигарон мебошанд, ки зохиран худро чун коммунистон вонамуд мекунанд, вале дар хакикат имондорони пинхонй ва хатто аъзоёни Калисои Махфй хам хастанд. Матбуоти коммунистй дар бораи зане накл мекунад, ки дар департаменти таргибот кор мекард.Баъд аз кор вай ба хонаи худ мерафт, ки дар он чо шавхари аз кор омадаро пешвоз мегирифт ва баъд аз хуроки нисфирузй онхо дар хондаи худ чавононро аз хонахои дигар барои хондани Китоби Мукаддас ва дуохо чамъ мекарданд.

Ин як вокеаи танхо нест. Дар тамоми чахони коммунистй ин гуна бисёр руй медихад. Чунин "беимонони зохирй" даххо хазорон дар тамоми мамлакатхои коммунистй шудаанд. Онхо чунин мешуморанд, ки барои онхо дар калисохои расмй иштирок накардан бехтар аст, ки дар он чо онхоро таъкиб мекунанд ва Инчили омехтакардашударо пешкаш мекунанд. Онхо дар вазифахои масъулиятноки худ меистанд ва аз он чо эхтиёткорона, вале бо самар дар бораи Масех шаходат медиханд.

Калисои Махфй хазорхо нафар чунин аъзоёнро дорад, ки дар таххонахо, болои бомхо ва дар хонахо чамъ мешаванд. Дар Иттиходи Шуравй бахсу мунозирахо дар бораи фарзандтаъмидкунй ё дурусткории Папа кам хастанд. Дар он чо бахскунандахо дар бораи он нестанд, ки Подшохии Хазорсола аллакай фаро расидааст ё дертар фаро мерасад. Онхо наметавонанд пешгуйихоро тафсир диханд ва дар бораи онхо бахс намекунанд, вале ман хар гох аз он хайрон мемондам, ки онхо барои атеистон мавчудияти Худоро хеле хуб исбот кардан метавонистанд! Чавоби онхо ба атеистон басе осон аст: "Агар шуморо

ба зиёфат даъват мекарданд ва таомхои хархелаи бомазаро медоданд, наход шумо бовар мекардед, ки ягон кас онро тайёр накардааст? Охир, табиат зиёфати барои мо тайёркардашуда аст! Шумо помидор ва шафтолу, себ ва асал доред. Хамаи инро барои одам кй тайёр кардааст? Табиат нобино аст. Агар шумо ба Худо бовар намекунед, хамаи ин тайёрии хуби он чизхое ки барои одам зарур аст, чй тавр мефахмонед? Шумо хамин хел гуногунй ва фаровонии чизхои барои хаёти одам зарурро чй тавр мефахмонед?"

Онхо метавонанд вучуд доштани зиндагии баъд аз маргро исбот кунанд ва ман шунидам, чй тавр як имондор ба атеист исбот мекард: "Фарз мекунем, ки мо метавонистем бо чанин дар батни модар гап занем ва ба \overline{v} мегуфтем, ки хаёти \overline{y} на хамеша дар холати хозирааш мемонад ва баъди он холати дигари басе мукаммал фаро мерасад. У ба мо чи чавоб медод? У ба мо чунин чавоб медод, ки шумо, атеистон, ба мо чавоб медихед, ки зиндагии дигар нест ва зиндаги дар батни модар имконияти ягона аст ва хаман дигар хурофотхои дини аст. Вале агар чанин фикр кардан метавонист, у мегуфт: «Ана аз ман дастон меруянд, ки ба ман даркор нестанд ва хатто наметавонам онхоро рост кунам. Барои чй онхо аз ман меруянд? Шояд барои ягон давраи дигари мавчудияти ман, ки дар он ман метавонам онхоро истифода барам. Аз ман пойхо меруянд, вале ман онхоро ба чисми худ, кариб ба сина чафс карда, нигох медорам. Барои чй онхо меруянд? Шояд маро дар дигар олами калон зиндагие интизор аст, ки дар он ба ман рох гаштан даркор мешавад. Чашмони ман инкишоф меёбанд, агарчи ман бо торики фаро гирифта шудаам ва онхо тамоман ба ман даркор нестанд. Пас барои чй онхо инкишоф меёбанд? Шояд олам ва зиндагии наве ки маро интизор хастанд, рушной ва ранг дошта бошанд, ки онхоро бе чашмон дидан наметавонистам».

ки моро дар пеш аст. Мо худро барои зиндаги дар макоми баланд тайёр мекунем, барои зиндагие ки баъд аз марг меояд".

Таълимоти расмии коммунистон мегуяд, ки Масех ягон вакт вучуд надошт. Коркунони Калисои Махфй ба ин фикр чавоби содда медиханд: "Кадом рузномаро шумо дар киса доред? «Правда»-и имруза и дируза? Ба ман дихед, ки бинам. Ха! Чордахуми январи соли 1964 аз кадом давра. Аз он даврае ки дар замин Он Касе ки вучуд надошт, зиндагй мекард ва дар таърих ягон ахамият надошт? Шумо мегуед, ки У ягон вакт вучуд надошт, вале солхоро аз рузи таваллуди У хисоб мекунед. Ва замона то У хам буд, вале инак У омад ва ба одамият чунин менамуд, ки чизе ки то У буд, бефоида буд, ва замони хакикй акнун сар мешавад. Худи рузномахои коммунистии шумо тасдик мекунанд, ки Исо афсона нест".

Дар Ғарб чунин мавъиза мекунанд, гуё онхо бовари доранд, ки шунавандагони онхо ба ҳақиқатҳое, ки мешунаванд, бовари доранд. Вале ин чунин нест ва бисёриҳо қатъиян намедонанд ба чи бовар мекунанд ва ҳуди ҳамин тавр мавъизаро, ки ҳақиқати имони моро исбот мекунад, кам шунидан мумкин аст. Аммо дар паси Пардаи Оҳанин, ки мавъизагарон бисёр вақтҳо тайёрии ҳақиқи надоранд, ба навимоновардагон асоси имони чидди ва чуқур дода мешавад.

Калисои Махф $\overline{\mathbf{u}}$ рукн ва исботи масехият дар паси Пардаи Оханин аст.

Байни Калисохои расмӣ ва пинхонӣ худуди назаррас нест. Онхо бо хам печида хастанд. Бисёр шубонони Калисои расмӣ дар канор корхои пинхонӣ карда, аз махдудиятхое ки коммунистон мондаанд, дур мераванд.

Калисои расми бо сиёсати хиёнаткоронаи он таърихи дуру дароз дорад. Он якбора баъди инкилоби сосиалистии рус сар мешавад, вакте ки "Калисои Зинда"-ро ускуф бо номи Сергей рохбари мекард, ки максади у на аз нав сохтани Калисо, балки онро тамоман дур кардан, динро нест кардан буд ва у бо фармони коммунистон инро бо чидду чахд ичро мекард.

Дар хар мамлакат чунин "Сергейхо" буданд. Дар Венгрия дар байни католикон чунин рохбар падар Балог буд, ки бо ёрии баъзе протестантон барои пурра забт шудани мамлакати у аз тарафи коммунистон мусоидат мекард. Дар Румыния коммунистон бо ёрии кохини православи Бурдучей ба сари хокимият омаданд, ки у барои ислох кардани гузаштаи на он кадар хуби худ кушиш карда, нисбат ба рохбарони худ сурхтар шуд. Ин кохин дар назди Вышинский меистод, ки собик вазири корхои хоричи буд ва тасдикомез табассум мекард, вакте ки у гуфт: "Хукумат бихишти заминиро месозад ва барои шумо осмони даркор намешавад".

Архиускуфи Русия Никодим бошад чосус ва хабаркаши давлати аст. Майор Дерябин, ки директори полиси пинхонии руси аст, худаш дар бораи он шаходат дод, ки Никодимхо — чосусхои онхо хастанд.

Қариб дар хамаи динхо чунин холат аст. Рохбарияти хозираи Калисон баптистии Румыния бо зури ба вай бор карда шудааст.

Он масехиёни хакикиро рад мекунад. Дар Иттиходи Шурави

рохбарони Калисои расми айнан чунин рафтор мекунанд.

Президенти адвентистони Румыния худаш ба ман икрор шуд, ки аз рузи аввали хокимияти коммунистон хабаркаши онхо буд. Дар худи Калисохо бошад, дар байни аъзоён имодорони хакикии содики масехиро ёфтан мумкин аст, агарчи рохбарияти онхо хоинон хастанд. Ва ман фикр мекунам, ки дар Гарб хам чунин хаст. Чамоатхо на бо туфайли рохбарони худ, балки ба онхо нигох накарда, ба Масех босадокат мемонанд.

Ибодати нимрузии православхо бетагйир монд ва он мисли пештара, ба андозае чонхои омадагонро мепарварад, хатто он вакте ки мавъизахо коммунистонро таъриф мекунанд. Лютеранхо, пресвитерианхо ва дигар протестантхо мадхияхои кухнаи худро мехонанд ва хатто мавъизахои хабаркашон хам бояд ягон чизро аз Навиштахои Мукаддас дар бар дошта бошанд. Мардум дар зери таъсири одамоне ба Масех ру меоваранд, ки дар бораи онхо пешаки хамчун дар бораи хоинон медонистанд ва мефахманд, ки онхо ба полиси пинхони хабаркаши мекунанд. Онхо мачбур мешаванд имони худро аз онхое пинхон кунанд, ки онхоро бо мавъизахои вайрони худ ба назди он оварданд.

Ин муъчизаи бузурги Худо аст, ки дар бораи он китоби Ибодат бо забони рамзй менависад: "Ва агар аз лошаи онхо (хайвонот) бар тухмии коштанй афтад, он пок хохад буд". Аз руйи шариати Мусо мурдаи хайвонот ё одам харом хисоб мешуд ва касоне ки ба онхо даст

мерасонанд, харом мешуданд. Вале тухми он пок мемонд.

Хакикат моро водор мекунад, то икрор шавем, ки НА ХАМА рохбарони Калисои расмй хоин ва хабаркаш хастанд. Он касоне ки дар як вакт дар Калисои Махфй хам кор мекунанд, барои он гамхорй мекунанд, ки масехият бегайрат ва омехташуда набошад, балки бочасорат ва мубориз бошад. Вакте ки полиси пинхонй барои махкам кардани дайр дар Владимирешти дар Румыния ва дар бисёр чойхои Иттиходи Шуравй омад, ин кор барои вай осон набуд. Баъзе коммунистон барои кушиши нест кардани дин чони худро аз даст доданд. Вале Калисохои расмй боз хам кам шуда истодаанд ва ман фикр намекунам, ки дар тамоми Иттиходи Шуравй онхо аз панч ё шаш хазор зиёдтар бошанд (ИМА барои чунин адад ахолй 300 000

калисохо дорад). Ин калисохо дар СССР бештар дар як бинои хурд ва баъзе вактхо факат дар як хучра чой мегиранд.

Харчанд бештар коммунизм дар мамлакат инкишоф ёбад, хамон

кадар Калисо мачбур мешавад ба пинхонкори гузарад.

Дар чойи Калисохои расмии пушидашуда марказхои тарғиботи зиддидини кушода мешаванд.

Чй тавр калисои махфй аз адабиёти атеистй "истифода" мебарад?

Калисои Махфй аз ин марказхо низ истифода бурдан метавонад. Пеш аз хама он аз адабиёти атеистй истифода мебарад, чй тавре ки Илёс нонеро мехўрд, ки зогон барои ў меоварданд. Атеистон бисёр кувва ва кўшишхоро барои таҳкири оятҳои Китоби Муқаддас ба кор мебаранд. Барои ҳамин онҳо мачбур мешаванд, аз оятҳо ва бобҳои пурраи Китоби Муқаддас иктибосҳо оваранд. Онҳо китобҳоро бо номи "Китоби Муқаддаси шавқангез" ё "Китоби Муқаддас барои имондорон ва беимонон" чоп мекунанд. Барои нишон додани чй кадар бемаънй будани Китоби Муқаддас кўшиш карда, онҳо оятҳо ва бобҳоро аз он меоваранд. Чй хел мо аз ин хурсанд мешудем!

Танкид чунин бемаънй буд, ки хеч кас ба он ахамияти чиддй намедод, вале китобхо миллионхо нусха чоп мешуданд ва аз иктибосхои Китоби Мукаддас пур буданд, ки таъсири хеле хуби тасвирнопазир мемонданд, агарчи атеистон кушиш мекарданд онхоро масхара кунанд.

Ба монанди "бидъаткорон", ки онхоро дар вакти Инквизитсия ба гулханхо мебурданд, бо либосхои масхараомез ва тасвирхои алангаи дузах пушонда шуда, онхо бояд дар назди издихоми бисёрнафара аз кучахои шахр мегузаштанд, вале пок, мукаддас ва босадокат мемонданд, оятхои Китоби Мукаддас хам хакики мемонанд, хатто он вакте ки онхоро иблис иктибос мекунад.

Нашриёти коммунистй хурсандй мекард, вакте ки барои нашри нави такрории китобхои атеистй, ки дар онхо Китоби Мукаддас бисёр иктибос шудааст, хохишномахо мегирифт. Онхо гумон намекарданд, ки ин хохишномахоро аъзоёни Калисои Махфй менавиштанд, ки онхо имконияти дигари гирифтани ин кадар бисёр иктибосхои Китоби Мукаддасро надоштанд. Коммунистон намедонистанд, ки Калисои Махфй китобхои онхоро харид мекард ва ба масхарахо диккат надода, факат аз оятхои Навиштахо истифода мебурд. Мо инчунин медонем, ки аз мачлисхои атеистй чй тавр истифода бурдан даркор!

Як профессор дар мачлиси атеистй ба таври равшан нишон дод, ки Исо на ягон каси дигар, балки факат найрангбоз буд. Дар назди у графини обдор буд. У ба он хока партофт ва об ранги сурх гирифт. "Ана хамаи муъчиза" — гуфт ў; — "дар дасти Исо чунин хока буд ва У намуд кард, ки обро бо тарзи муъчизавй ба шароб табдил дод. Ман бошам аз он чизе ки Исо карда буд, метавонам бисёртар кунам, ман метавонам, баръакс, шаробро боз ба об табдил дихам". У ба графин хокаи дигар партофт ва об боз шаффоф шуд. У инро якчанд бор такрор кард. Имондори гушкунанда хест ва пурсид: "Шумо, профессор, ба муъчизахои худ моро дар хайрат гузоштед ва мо ягон гапи дигар надорем, факат аз шумо хохиш мекунем, ки аз шароби худатон каме бинушед". Профессор чавоб дод: "Ман ин корро кардан наметавонам". Хока захрнок буд. Он гох имондор гуфт: "Ана дар хамин хам байни шумо ва Исо фарк аст. У бо шароби Худ ба мо хурсандиро дод, шумо бо шароби худ моро захролуд мекунед".

Имондорро ба зиндон бурданд, вале хабар дар бораи ин дар бисёр чойхо пахн шуд ва имони бисёрихоро устувор кард.

Мо Довудони хурд ва камкувват хастем, вале мо аз Чолиёти бедини пурзуртар хастем, чунки Худо тарафдори мо аст. Хакикат ба мо тааллук дорад!

Боре лексияхони коммунист дар боран атеизм лексия мехонд. Хамаи коркунони завод бояд иштирок мекарданд ва дар байни онхо бисёр имондорон буданд. Онхо оромона менишастанд ва далелхои ўро ба мукобили мавчудияти Худо гўш мекарданд. У исбот мекард, ки олами рўхй хеч нест, Худо нест, Масех нест ва зиндагии баъди марг хам нест. У мегуфт, ки одам моддй аст ва рўх надорад ва аз нав ва боз такрор мекард, ки факат материя вучуд дорад. Як имондор бихест ва сухан хост. Ба ў ичозат доданд, ки гап занад. У курсиро гирифта ба рўйи фарш партофт, баъд онро гирифта дар чояш монд ва ба назди коммунист рафта, охиста ба рўйи ў зад. Вай, албатта, хеле хашмгин шуд. Чехраи ў аз газаб сурх шуд ва бо хакорат фарёд мезад ва милитсионерони худро чег мезад, то ки онхо имондори дагалро хабс кунанд. У ба имондор дод мезад: "Чй хел ту чуръат мекунй, ки ба ман даст бардорй? Ман чй кор кардам?"

Имондор чавоб дод: "Шумо нав исбот кардед, ки дуруг мегуед. Охир шумо гуфтед, ки хама модди аст, хамин тавр не? Ман курсиро ба руйи фарш партофтам ва он ба ман кахр накард, вале шумо тамоман дигар хел чавоб додед. Материя кахр намекунад ва намеранчад, вале шумо хашмгин шудед. Барои хамин ман бояд ба шумо бигуям, ки шумо хато мекунед! Одам на факат модди аст. У — мавчуди рухи аст!"

Вокеахо бехисоб хастанд, вакте ки имондорони Калисои Махфи далелхои коммунистонро дар мачлисхои атеисти рад мекарданд.

Вакте ки ман дар зиндон будам, рохбари сиёсии мо моро дагалона пурсид: "То кадом вакт ту дини бемаънии худро нигох медорй?" Ман ба ў чавоб додам: "Ман бисёр бединонро дидам, ки дар бистари марг афсўс мехўрданд, ки имондор набуданд ва Масехро даъват мекарданд. Шумо имондорро дар бистари марг ба худ тасвир карда метавонед, ки аз масехй будани худ афсўс мехўрад ва номи Маркс ва Ленинро мехонад, то ки онхо ўро аз имон ба Худо начот диханд?" У хандид: "Хуб чавоб додй". Ман чавоб додам: "Вакте ки мухандис кўпрукро месозад, ўро он конеъ намекунад, ки гурба аз кўпрук бехатар мегузарад. Барои ў он мухим аст, ки катора гузаштан тавонад ва нагалтад. Ин ки шумо бедин хастед, вакте ки хама ба хубй мегузарад, онро исбот намекунад, ки бединй хуб аст. Вале бединй озмоишхои чиддиро токат намекунад". Ман ба ў мисол овардам, ки хатто Ленин хам дар лахзахои душвор дуо мекард.

Мо ором хастем ва оромона ривочи вокеахоро интизор хастем, вале коммунистон ташвиш мекашанд ва муборизаи басе калонро бо дин вусъат медиханд. Бо хамин онхо хакикати суханхои Августини мукаддасро дастгирй мекунанд: "Дил ноором аст, то он даме ки дар Ту ором намешавад".

Бо ёрии шумо, имондорони озод, Калисои Махфй дилхои коммунистонро ба даст меоварад ва руйи тамоми заминро дигар мекунад. Калисои Махфй онхоро ба даст меоварад, чунки барои одам коммунист будан ғайритабиист. Ҳатто саг ҳам мехоҳад устухони шахсии худро дошта бошад.

Барои чй коммунистонро ҳам ба назди Масеҳ овардан мумкин аст

Дилхои коммунистон ба он накше ки ба бози кардани он мачбур мешаванд ва ба он сафсатахое, ки ба бовар кардани онхо мачбур хастанд, мукобилият мекунанд.

Вақте ки мо ба коммунистони алохида шаходат медихем, онхо хар гох мегуянд, ки Материя — хама чиз аст ва мо тудаи моддахои кимиёвй хастем, ки бо тартиби муайян чамъ шудаанд, то он вакте ки марг боз моро ба қисмҳои алоҳида тақсим мекунад. Он гоҳ онҳоро пурсидан бомаврид аст: "Пас барои чй коммунистон дар бисёр мамлакатҳо чонҳои худро барои идеалҳои худ доданд ва дода истодаанд. Наход тудаи минералҳо мақсадҳои худро дошта бошанд? Наход минералҳо метавонанд худро ҳамчун қурбонй барои манфиати наздикон бидиҳанд?"

Ба ин онхо чавоб надоранд.

Боз ба як чихати дигар диққат додан мухим аст: берахмй. Одамон берахм офарида нашудаанд ва барои бар дигарон зуриро беохир ба кор бурдан қобил нестанд. Мо инро дар вақти мурдани рохбарони миллатчиён дидем, ки баъзе аз онхо худкушй карданд ва дигарон ба гуноххои худ икрор мешуданд ва барои онхо афсус мехурданд.

Хатто мастигарии умуми хам дар мамлакатхои коммунисти чизи мусбат дорад. Дар он кушиш барои зиндагии басе кушодтар аст, ки коммунизм наметавонад онро ба одам дихад.

Одами оддии миёнаи рус табиатан мизочи чукур, сахй ва васеъ дорад. Коммунизм бошад чузъй ва сатхй аст ва барои хамин одами рус чукурии зиндагиро мечуяд, вале дар ягон чо наёфта, ба аракхурй ру меоварад. Дар майпарастии худ у дахшатеро ифода мекунад, ки ба он уро зиндагии берахми мунофиконае, ки у мачбур аст онро пеш барад, дучор кард. Бо муддати якчанд соат арак уро "озод" мекунад, чй тавре ки Хакикат метавонист уро абадан озод кунад, агар у онро медонист.

Дар давраи истилои рус, аз кучахои Бухарест гузошта ман майлу хаваси пурзуреро хис кардам, ки бо зани худ ба майхона дароям. Ба он чо даромада, ман офитсери шуравиро бо таппонча дар даст дидам, ки ба хама тахдид мекард ва бисёртар аракро талаб мекард. Ба у надоданд, чунки бе ин хам у бисёр маст буд. Одамон дар гирди у дар холати вохима карор доштанд. Ман ба назди пешдукон рафтам ва аз фурушанда хохиш кардам, ки ба ин одам боз арак дихад ва уро бовар кунондам, ки бо майзада мешинам ва уро ором мекунам. Ба мо яке аз паси дигаре шишахои арак медоданд. Дар руйи миз се истакон меистоданд. Офисер боадабонона хар се истоконро пур мекард ва худаш онхоро менушид. Ман бо занам наменушидам.

Агарчи ў тамоман маст буд, сари ў кор мекард. У ба арақнўшй одат карда буд. Ман дар бораи Масех ба ў наклро сар кардам ва ў бо диккати барои мо ғайричашмдошт гўш мекард. Дар охир ў гуфт: "Шумо дар бораи худ ба ман накл кардед, акнун ман ба шумо чизеро аз зиндагии худам накл мекунам. Ман кохини православй хастам. Вакте ки таъкиб аз тарафи Сталин сар шуд, ман дар катори авваллинхо будам, ки аз имон рў гардодам. Ман деха ба деха мегаштам ва дар бораи он лексия мехондам, ки Худо нест ва мегуфтам, ки хангоми кохин буданам мардумро фиреб медодам. Ман мегуфтам, ки худам фиребгар будам ва хамаи дигар мавъизагарон ва хизматгорони дин хам чунин хастанд. Маро барои саъю кўшиш кадр мекарданд ва ман офитсери полиси пинхонй шудам. Худо маро бо он чазо дод, ки ана бо хамин даст ман бояд имондоронро баъди шиканчахои дахшатнок мекуштам ва акнун менўшам, то ки фаромўш кунам, вале хеч наметавонам"...

Бисёр коммунистон худкушй мекунанд. Шоирони бузурги онхо Есенин ва Маяковский ва бисёр дигарон худкушй карданд. Нависанда Фадеев баъди тамом кардани романи "Хушбахтй", ки дар он хонандаро бо он бовар мекунонд, ки хушбахтй аз мехнати пуртокат барои пеш бурдани коммунизм иборат аст, худкушй кард.

 ${f y}$ аз ин чунон хушбахт буд, ки баъди тамом кардани роман ба чаккаи худ тир хол ${f u}$ кард. Дили ${f y}$ чунин бори гарони фиребро тоқат

накард.

Рохбарони бузурги коммунизм Жоффе ва Томкин, ки хан \overline{y} з дар замони подшох барои коммунизм мубориза мебурданд, ба хакикати

он тоқат накарда, худкушй карданд.

Коммунистон одамони бадбахт хастанд. Хукмфармоёни бузурги онхо бадбахтанд. Сталин ч \bar{u} тавр бадбахт буд! Қариб хамаи рафикони деринаи худро нест карда, \bar{y} дар хароси доим \bar{u} зиндаг \bar{u} мекард, ки касе \bar{y} ро мекушад, \bar{e} захр медихад. \bar{y} хашт хонаи хоб дошт, ки мисли чевонхои нас \bar{y} занда дар бонк махкам мешуданд ва хеч кас намедонист, ки дар кадом хона \bar{y} хоб мекард. \bar{y} намех \bar{y} рд, то он даме ки ошпаз дар пеши чашмони \bar{y} таъми х \bar{y} рокро намедид.

Коммунистон бадбахт хастанд. Ба онхо Масех даркор аст.

Калисои Махфӣ эҳтиёҷи калони халқҳои асиршударо пешниҳод мекунад.

Ба он ёрй дихед!

Дар Иттиходи Шурави вокеахое мешаванд, ки одамон варакчахои бо салибчаи сарисинагиро медиханд. Агар онхо чунин открыткаро пайдо мекарданд, тамоми деха барои тамошои он чамъ мешуд ва ягон муйсафед ба онхо мефахмонд, ки Исои кудак ва Марями бокира ки хастанд ва баъдан тамоми вокеаи Масех ва начотро накл мекард.

Аломати махсуси Калисои Махфй самимияти имони он аст. Як башоратдиханда, ки дар ин чо мо ўро бо лақабаш "Жорж" меномем, дар бораи як ходисае ки дар Венгрия руй дод, накл кард. Капитани руси армия ба назди мавъизагар омад, то ки бо ў якка ба якка гап занад. Вакте ки ў ба хучраи мавъизагар даромад ва дар руйи девор салибро дид, вай ба суй он бо сар ишора карда гуфт: "Шумо албатта медонед, ки ин хама дуруғ ва найранг аст, ки шумо, мавъизагарон аз он истифода мебаред, то ки мардуми бечораро фиреб дихед ва зиндагии сарватдоронро осон кунед. Акнун мо танхо хастем, икрор шавед, ки шумо бовар намекунед, ки Исои Масех писари Худо аст!" Мавъизагар бо табассум гуфт: "Одами чавони бечора, ман албатта ба ин бовар мекунам. Чунки ин хакиқат аст!"

"Ман худро ахмақ кадан намемонам!" — фарёд зад капитан, — "ман ба таври чиддй мегуям. Маро масхара накунед!"

У таппончаро бароварда, онро ба синаи мавъизагар монд. "Агар шумо икрор нашавед, ки ин хама дуруг аст, ман ба шумо тир холи мекунам!" "Ман инро карда наметавонам, чунки Худованди мо Исои Масех хакикатан писари Худо аст!" — чавоб дод мавъизагар.

Капитан таппончаро партофт ва мавъизагарро ба оғуш кашид. Аз чашмони у ашк мерехт. "Пас рост аст, рост аст! Ман худам ба ин бовар мекунам, вале комилан боварй надоштам, аммо акнун дидам, ки одамоне хастанд, ки тайёранд барои Масех бимиранд. Шумо инро амалан ба ман исбот кардед!"

Ман дигар чунин вокеахоро медонам. Вакте ки шўравихо Румынияро гирифтанд, ду аскари сурх ба Калисо бо таппончахо дар даст даромаданд ва гуфтанд: "Мо ба хамаи ин бовар намекунем ва касоне ки имони худро тарк намекунанд, дар чояшон кушта мешаванд! Касоне ки тайёранд аз имон рў гардонанд, ба тарафи рост гузаред! Баъзехо ба тарафи рост гузаштанд ва ба онхо фармон доданд, ки ба хонахояшон раванд. Онхо гурехтанд".

Вакте ки аскарони сурх бо онхое монданд, ки гурехтан намехостанд, онхо хамаро бо навбат ба оғуш мекашиданд ва мегуфтанд: "Мо хам имондор хастем, вале факат бо онхое муносибат доштан мехохем, ки тайёранд барои имони худ бимиранд".

Чунин одамон дар мамлакатхои мо барои Инчил мубориза мебаранд ва на факат барои Инчил, балки барои озоди хам.

Ба хонахои бисёр имондорони Ғарб хар гох соатхои дароз бо шунидани мусикии мардумй мегузаранд. Дар хонахои мо хам мусикии баландро шунидан мумкин буд, вале факат барои он навохта мешуд, то ки аз куча гапи моро дар бораи Инчил ва кори пинхонй нашунаванд ва хамсояхо гапи моро гуш карда натавонанд ва дар бораи мо ба полис хабаркашй накунанд.

Онхо ч \bar{u} хел хурсанд мешаванд, вақте ки имондори циддиро аз Гарб вомех \bar{y} ранд!

Нависандаи ин сатрхо медонад, ки ў одами беэътиборе аст, вале ў инчунин медонад, ки ў овози бесадоёне аст, ки дахони онхоро бастаанд ва Гарб хеч гох овози онхоро намешунавад. Аз номи онхо ман ба чиддияти бештар дар имон ва муносибати басе окилона ба масъалахои масехият даъват мекунам. Аз номи онхо ман барои Калисои Махфии босадокат, ки дар мамлакатхои коммунисти азоб мекашанд, дуо ва ёрии шуморо хохиш мекунам.

Мо аллакай барои он галаба мекунем, ки Худо тарафдори мо аст.

Дар навбати дуюм, барои он ки сухани мо ба эхтиёчоти бузурги дилхои коммунистон дахл дорад.

Коммунистоне ки дар вакти террори миллатчигй дар зиндон буданд, ба ман икрор шуданд, ки онхо дар лахзахои мушкил дуо мекарданд ва хатто медидам, ки чй тавр баъзе коммунистон бо номи Исо дар лабон мемурданд. Мо ғалаба мекунем, чунки тамоми ахолии бомаданияти чахон тарафдори мо аст. Хондани китобхои нависандагони муосирро манъ кардан мумкин аст, вале китобхои Достоевский ва Толстой хама вакт мемонанд ва дар онхо нурхои Инчилро меёбанд. Худи хамин ходиса бо Гёте дар Германия, бо Сенкевич дар Полша, бо Садовану дар Румыния аст. Коммунистон "Кисас-ул-авлиё"-ро бо номи "Ривоятхо дар бораи мукаддасхо" чоп карданд. Вале хатто бо ин ном хам зиндагии муқаддасхо ба одамон таъсири мусбат мекунад.

Онхо наметавонанд аз хазинаи суратхои чахони эчодиёти Микеланчело, Леонардо да Винчи ва дигар рассомони бузургро дур кунанд. Расмхои онхо дар бораи Исо накл мекунанд.

Вақте ки ман бо коммунист гап мезанам, эхтиёчи калон ва нихонии \overline{y} ёрдамч \overline{u} ва шарики ман мешавад. Барои \overline{y} тарафдор \overline{u} накардани далелхои ман хеле мушкил аст. Бо чидду чахд ва шиддати зиёд \overline{y} к \overline{y} шиш мекунад, ки садои вичдони худро пахш лунад, ки он хама вақт тарафдори ман аст.

Ман шахсан як устоди марксизмро медонистам, ки пеш аз лексияхои худ дуо мекард ва аз Худо хохиш мекард, ки ба ў лексияхои атеизмро дихад. Ман коммунистонеро медонистам, ки ба мачлисхои пинхонй ба ягон чои дур мерафтанд ва вакте ки онхоро ошкор мекарданд, онхо дурўг мегуфтанд, ки дар мачлисхои пинхонии инчилй набуданд ва баъд барои он гиря мекарданд, ки онхо мардонагй надоштанд, то икрор шаванд ва имонеро мухофизат кунанд, ки онхоро барои ба мачлисхои дуо рафтан водор кард. Онхо хам одамон хастанд.

Вакте ки одам хиссаи имонро мегирад, хатто хеле содда хам бошад, ин хиссаи хурд хатман дар дили \overline{y} калон мешавад.

Мо медонем, ки мо ғалаба мекунем, чунки дар Калисои Махфи мо боз ва аз нав ғалаба ва тантанаи имонро медидем.

Масех коммунистонро дуст медорад ва бинобар ин онхо ба Масех овардан мумкин ва зарур аст. Онхоро факат Калисои Хакикй дар паси Пардаи Оханин ба даст овардан метавонад. Хар касе ки мехохад хохиши дили Начотдихандаро дар бораи начоти тамоми одамият ичро кунад, бояд Калисои Хакикиро дастгирй кунад. Исо гуфт: "Тамоми халкхоро таълим дихед" ва хеч гох нагуфт, ки мо бояд дар пеши Пардаи Оханин бозистем ва дигар пеш наравем.

Садокат ба Худо ва ба Вазифаи бузург моро водор мекунад ба паси Парда равем, ки дар он чо хар одами сеюм дар асирии идеологияи атеисти аст.

боби шашум

Калисои Махфй — Калисои паси Пардан Оханин буда, барои Масех шаходат медихад ва чонхоро ба даст меоварад.

Рохбарияти баланди калисохои расми аз тарафи коммунистон гузошта шудааст. Итоати онхо дар навбати аввал ба рохбарият тааллук дорад, на ба Macex.

Ба чои он ки ҳамаи калисоҳоро маҳкам кунанд (гарчанде бисёр ҳазорон калисоҳо пушида шудаанд) коммунистон ҳила карда, якчанд калисоҳои бардурӯгро ба сифати тирезаҳо кушода мондаанд, то ки аз онҳо тавонанд имондоронро мушоҳида кунанд ва нест кардани масеҳиён ва масеҳиятро ба наҳша гиранд.

Онхо карор доданд, ки сохти калисоро нигох доштан бехтар аст ва онро ба олати коммунизм барои назорат аз болои имондорон ва фиреби зиёраткунандагон аз дигар давлатхо табдил доданд. Ба худи ман чунин калисоро пешниход карданд, ба шарте ки ман дар бораи аъзоёни чамоати худ хабаркашй кунам.

Ба ман чунин менамоянд, ки одамон дар гарб ба худ тасаввур карда наметавонанд, ки коммунистон "озоди"-и зохирии калисоро барои максадхои хилагаронаи худ истифода мебаранд.

Мисол, хамаи мехмонони Москва имконият пайдо мекунанд, ки калисон пуршудан баптистиро бинанд, вале ба сари онхо фикр дар бораи он намеояд, ки ин калисон ягонаи протестанти дар шахри бо хафт миллион нафар ахоли аст! Онхо ба хонахо омада дар бораи озодии дин дар Русия накл мекунанд! "Калисохо пур хастанд!" — бо вачд хитоб мекунанд онхо. Онхо фочианок будани вазъиятро хис намекунанд: як калисои протестанти барои хафт миллион одам!

Дар бештар мамлакатхои коммунисти дар назди калисохо мактабхои якшанбеги ва махфилхои чавонон нестанд. Хатто хамон калисохои якхонаги, ки онхоро хам калисо хисоб кардан даркор аст, ба нуктахои ахолинишин дар масофаи ба кадри кофи наздик чойгир нестанд ва 80% ахоли метавонанд факат бо ёрии кори пинхонии башоратдихии махфи ба даст оварда шаванд. Илочи дигар нест!

Ана дар чунин шароитхо Калисои Махфй шаходатдихандаи асосй, коргар оид ба даст овардани руххо барои Масех, сарчашмаи асосии башоратдихии мамлакатхои коммунисти мемонад.

Калисои Махфй ҳеҷ гоҳ розй намешавад, ки башоратдиҳии ҳақиқии самаранокро бо ягон ташкилоти бардуруғ ва фиребдиҳанда иваз кунад. Он ба "тамоми маҳлуқот", ки он ҷавононро ҳам дар бар мегирад, мавъиза доданро давом ҳоҳад дод.

Калисои Махфй аз се гурух иборат аст

Ба гурухи якум хазорхо шубонон ва мавъизагароне дохил мешаванд, ки аз ибодати калисохои худ барои он хорич шуданд, ки аз хакикати Инчил даст кашидан намехостанд. Қисми зиёди онхо бисёр солхо дар зиндон менишастанд, ки дар он чо барои имон азоб дода шуданд, ва баъд озод шуданд, вале боз ба кори пештараи худ сар карда, онро дар Калисои Махфй ичро мекунанд.

Агарчи коммунистон калисохои онхоро махкам карданд ё худи онхоро бо дигар хизматгорони басе эътимоднок иваз карданд, онхо корро нисбат ба пештара боз хам босамартар давом медиханд, гарчанде ки мачлисхои онхо дар таххонахо, анборхо ва чангалхо мегузаранд. Имондорон пинхонй чамъ мешаванд ва ин азобдидагони зиндадил, ки бо хатар барои зиндагй хизмати худро ба Масех давом медиханд, гурўхи якумро дар Калисои Махфй ташкил медиханд.

Кисми дуюми Калисои Махфиро "кушун"-и бешумори имондорони фидокори катори ташкил мекунад. Бояд гуфт, ки дар ин гурух масехиёни нимкора ва номинали нестанд. Шумо онхоро на дар Иттифоки Шурави ва на дар Хитой намеёбед. Кимати акидахое ки имондорон барои онхо азоб мебинанд, хеле гарон аст.

Инчунин ёдовар кардан мухим аст, ки таъкибхо хама вакт имондорони бехтаринро ба вучуд меоварданд: шаходатдихандагон ва ба даст оварандагони чонхо. Таъкиби коммунистй амали баръаксро ба вучуд овард ва ба чои он ки калисо ва динро тамоман нест кунад, он масехиёни кавиирода, чиддй, бахшидашударо ба вучуд овард, ки монанди онхоро дар Гарб намебинй. Ин имондорон ба худ тасввур намекунанд, ки чй тавр мумкин аст фарзанди Худо буда, барои хар рухи дучоромадаро барои Масех ба даст овардан кушиш накунанд.

Рузномаи армияи сурх "Ситораи Сурх" ба имондорон хучум оварда, менависад: "Тарафдорони Масех чангхои хариси худро ба хама дароз мекунанд".

Зиндагии ҳақиқии масеҳӣ ба имондорон ҳамсояҳои онҳоро чалб мекунад. Қариб дар ҳар қишлоқ ё дар шаҳр имондорон одамони аз ҳама дустдошта ва боэҳтироми ҳамагон ҳастанд. Агар дар ҳона модари касал бошад, ки фарзандро нигаҳбонӣ кардан наметавонад, ба назди у модари масеҳӣ мебиёяд ва дар корҳои ҳона кумак мекунад. Агар мард

касал бошад ва наметавонад дар назди хона кор кунад, бародарони имондор омада, ба кори у ёрй медиханд. Онхо зиндагии масех и доранд ва бинобар ин, вакте ки онхо дар бораи Масех шаходат медиханд, одамон омада, онхоро гуш мекунанд ва ба онхо бовар мекунанд. Онхо Масехро дар зиндагии онхо МЕДИДАНД!

Дар Калисохои расми факат бародарони аз тарафи хукумат таъиншуда ва санчидашуда хукуки мавъиза кардан доранд, вале миллионхо имондорони бахшидашуда дар тамоми гушахои чахони коммунсти, дар бозорхо ва майдонхо, дар назди чоххои дехахо шаходат дода, чонхоро ба даст меоваранд.

Рузномахои коммунистон худашон менависанд, ки кассобони имондор ба харидорон рисолахоро пинхонй медиханд ва хатто шахсони вазифадор дар матбаахои коммунисти шабона меоянд, то ки садхо китобчахои масехиро тез чоп карда, баробари тулуи офтоб дур шаванд. Коммунистон дар бораи он менависанд, ки бачахо Инчилхоро аз кадом-хел манбаъи номаълум мегиранд ва кисмхои онро дастнавис мекунанд. Онхо ин кисмхои дастнависи Инчилро дар хонаи либоскашии муаллимон, дар мактаб, ба кисахои муаллимони беимони худ меандохтанд.

Ин "кушун"-и имондорони қаторй дар ҳамаи мамлакатҳои коммунисти басе пурэур аст. Дар Куба Калисо аз имондорони қатори бармехезад, баъд аз он ки мавъизаи расми аз тарафи ҳукумати нав манъ карда шуд ва мавъизагарон ҳабс ё иваз мешуданд.

Ин миллионҳо қаториёни муқаддас, ҳақиқӣ ва бо имони боэътимол ба Калисо, ки бо оташи таъқиб тоза шудаанд, гуруҳи дуюмро дар Калисои Махфӣ ташкил медиҳанд.

Гурухи мухими сеюм дар Калисои Махфй — шубонон ва мавъизагарони Калисохои расмй хастанд, ки хомуш истодан намехоханд. Калисои Махфй аз Калисои расмй тамоман чудо нашудааст. Дар бисёр мамлакатхо, ба монанди Югославия, Полша ва Венгрия шубонони Калисохои расмй дар баробари ин дар Калисои Махфй хам кор мекунанд. Шубонони ин Калисохои расмй хак надоранд берун аз калисои якхонагии худ гап зананд. Ба онхо ичозат намедиханд, ки мактабхои якшанбегй барои бачахо ва мачлисхои чавонон дошта бошанд. Беимонон барои омадан метарсанд. Ба шубон мумкин нест, ки барои касал дар хона дуо кунад. Ин хизматгорон аз хар тараф бо конунхои коммунистй махдуд шуда, калисохои онхоро бекувват ва бефоида кардаанд.

Бисёр вакт ин шубонон ба истехзои коммунистон бар "озодии дин" нигох накарда, бо хатар барои зиндагй ба хизмати мувозй чуръат мекарданд, ки аз махдудиятхои расмй берун буд. Онхо ба кудакон ва

чавонон мавъиза мекунанд, ки ин қатъиян манъ буд. Онхо пинхонй дар хонахои имондорон ва таххонахо башорат медиханд. Онхо адабиётхои диниро пинхонй гирифта, ба дилхои мухточ медиханд. Онхо ба фармонхои коммунистон диккат надода, барои зиндаги ва озодии худ хатар оварда, ба одамон дар хама чо хизмат мекунанд. Бо намуди ором ва итоаткунанди худ онхо бо хатар ба зиндагии худ Каломи Худоро пахн мекунанд. Бисёрии онхоро дар Иттиходи Шурави ошкор ва хабс карданд. Онхоро солхои зиёди махбас интизор аст.

Онхо қисми зиндаи Калисои Махфи хастанд.

Як одам, ки тез-тез ба мамлакатхои коммунисти сафар мекунад ва дар он чо ба дин ахамият медихад, чанде пеш аз он чо баргашт ва ба мо навишт, ки дар ягон чо бо Калисои Махфи дучор нашуд. Ин ба он баробар аст, ки агар касе ба чангалхои вахшии африка мерафт ва сокинони махаллиро мепурсид, ки оё онхо бо наср гап мезананд ва онхо чавоб медоданд, ки не, гарчанде ки хамаи онхо худашон онро нафахмида, бо наср гап мезананд.

Масехиёни дахсолаи аввал намедонистанд, ки онхо масехи хастанд. Агар шумо онхоро дар бораи дин мепурсидед, онхо чавоб медоданд, ки онхо яхудиён, исроилиён, имондорон ба Исо — МАСЕХ, бародарон, фарзандони мукаддаси Худо хастанд. Номи "масехиён"-ро ба онхо баъдтар, одамони дигар дар Антиохия доданд. Тарафдорони Лютер намедонистанд, ки онхо лютеранхо хастанд ва худи Лютер ба ин лақаб муқобил буд.

Калисои Махфй — ин номро ба он коммунистон ва тадкикотчиёни ғарбии вазъияти дини Шарк доданд. Онҳо ташкилоти пинҳониро чунин номиданд, ки дар натичаи таъқиб дар мамлакатҳои коммунистй пайдо шуд. Аъзоёни Калисои Махфй онро чунин наменоманд. Онҳо худро масеҳиён, имондорон, фарзандони Худо меноманд, вале кори онҳо пинҳонй мегузарад. Онҳо Инчилро дар мачлисҳои пинҳонй, ки дар онҳо хоричиён иштирок намекунанд, паҳн мекунанд.

Шумо метавонед солхо дар Америка гашта, ягон бор шабакаи чосусии шуравиро дучор нашавед, вале бо вучуди ин он вучуд дорад, факат он чунон ахмак нест, ки худро ба сайёхони кунчков шинос кунад.

БОБИ ХАФТУМ

Ман дар боран тачрибан шахсин худамон дар пинхонй пахн кардани Инчил дар байни аскарони сурх ва коммунистони Румыния накл кардам. Ман шуморо ба мавънзан Масех барон коммунистон ва халкхон асир даъват кардам. Оё ин даъват амалишаванда ва ичрошаванда аст? Оё он дурандешона аст? Оё Калисон Махфй дар давран хозира дар Русия ва дигар мамлакатхо вучуд дорад? Ба ин саволхо мо метавонем бо маълумотхон басе мусбат чавоб дихем.

Коммунистон панчохсолагии хокимияти худро чашн гирифтанд, вале ин галаба дар хакикат маглубият аст. Масехият галаба кард, на коммунизм! Матбуоти шурави дар бораи вазъияти Калисои Махфи ахбороти пурра дорад. Аввалин бор, баъди бисёр солхо Калисои Махфи чунон пурзур шуд, ки ба кори нимкушод чуръат мекунад, ки коммунистонро бисёр ба вохима меандозад. Ахбороте, ки мо аз дигар манбаъхо дастрас мекунам, хабархои матбуоти шуравиро тасдик мекунанд.

Фаромуш накунед, ки Калисои Махфи ба пиряхи оби монанд аст! Кисми зиёди он дар фаъолияти махфи пинхон шудааст ва танхо кисми хурди онро чахон мебинад.

Дар ин боб мо талфифаи кутохи хабархои басе мухимро медихем.

Қуллаи пиряхи обй, ки аз берун намоён аст

Хафтуми ноябри соли 1966 дар Кавказ, Сухуми, Калисои Махфй мачлиси серодамро дар зери осмони кушод гузаронд. Бисёр имондорон аз дигар шахрхо омаданд. Баъди даъвати ба пеш баромадан ва худро ба Худованд додан, чилу хафт нафар одами чавон Масехро кабул карданд ва дар худи хамон чо дар Бахри Сиёх таъмид дода шуданд, чй тавре ки дар замонхои Китоби Мукаддас буд. Онхо тайёрии махсус надоштанд.

Баъди 50 соли диктатураи коммунистй, вакте Китоби Мукаддас ва дигар адабиётхои динй набуд ва дар семинарияхо тайёр кардани одамон барои ибодати калисо номумкин буд, оддй будани таъмид танхо библиявй будан метавонист. Охир Филиппус хам дар Аъмоли

Хаввориён дар мактаби махсус ба ибодат тайёр нашуда буд, вале хочасарое ки Филиппус танхо як соат имкон дошт бо у оиди Масех гап занад, гуфт: "Инак, об; ба таъмид гирифтанам чй чиз монеъ мешавад?" Филиппус чавоб дод: "Агар аз тахти дил имон оварда бошй, чоиз аст!"

Ва навимон дар хамон чо таъмид дод шуд.

Дар Бахри Сиёх об кифоя аст ва Калисои Махфі ба одатхои Китоби Мукаддас баргашт.

"Омузгори" аз 23-юми августи соли 1966 менависад, ки дар Ростови лаби Дон баптистоне ки ба қайд гирифта шудан намехоханд, намоиши эътирозиро ба муқобили қонунҳои бераҳми коммунистон ташкил карданд, ки ин қонунҳо ибодати ҳақиқии масеҳиро манъ мекарданд.

Исо муъчизахои Худро дар рузи шанбе ба амал меовард, то ба фарисиён нишон дихад, ки У Хучаини рузи шанбе хам аст. Мо дар Калисои Махфи намоишхои худро дар идхои калони коммунисти барпо мекардем, то ки эътирози худро ба мукобили конунхои бедодгаронаи онхо нишон дихем.

Хар гох якуми май коммунистон намоишхои худро доранд, ки дар онхо бояд хама иштирок кунанд. Дар ин руз ташкилоти пуркуввати дуюми Русия — Калисои Махфй хам дар куча пайдо шуд. Такрибан якуним хазор одам чамъ шуд, ки факат бо мухаббати Худо водор шуда буданд. Онхо медонистанд, ки барои озодии онхо хатар аст ва зиндон ва шиканчахо хамаи онхоро интизор буд.

Хамаи имондорон дар Русия бо "Манифести Махфй" шинос хастанд, ки дар Барнаул чоп шудааст. Дар он дар бораи хохар Хмара аз дехаи Кулунда ва дар бораи он ки чй тавр вай аз зиндон хабари марги шавхарашро гирифтааст, гуфта мешавад. Вай бо чор фарзанди хурдсол бева шуд. Вакте ки ба вай часади шавхари дар зиндон бо шиканчахо кушташударо оварданд, вай дар дастони ў нишонахои дастбандхоро дид. Ангуштон, кафи дастон ва панчаи пойхои ў нишонахои сухтаи калон ва кисми поёнии шиками ў захмхои корд доштанд. Пойи росташ бисёр варам буд ва хар ду пойхо нишонахои зарбу лат доштанд. Тамоми бадан захмдор буд.

Хамаи имондороне ки ба намоиш дар Ростови лаби Дон омаданд, медонистанд, ки мумкин онхоро низ чунин кисмат интизор аст, вале онхо аз омадан натарсиданд. Онхо мефахмиданд, ки азобдида, ки факат баъди се мохи ру овардан чони худро барои Масех дода буд, дар хузури бисёр имондорон дафн карда шуд, ки дар дастони онхо шиорхо бо чунин суханхо буданд: "Зеро зиндаги барои ман Масех аст ва марг дастовард аст". "Аз котилони тан натарсед, ки руххоро

куштан наметавонанд". "Ман дар зери тахт руххои барои Каломи Худо кушташударо дидам".

Намунаи ин азобдида ба имондорон дар Ростови лаби Дон илхом бахшид. Онхо дар куча, дар назди хонаи хурд чамъ шуданд. Мардуми бисёр чамъ шуда буд. Одамон дар болои бомхо ва дарахтон менишастанд, чи тавре ки як вактхо Заккай менишаст. Хаштод нафар одамон ба Масех ру оварданд ва бисёрии онхо одамони чавон, ва 23-тои онхо хатто комсомолон буданд.

Имондорон тамоми шахрро гашта, ба сохили Дон расиданд ва дар оби он навимондорон таъмидро кабул карданд. Полис бо якчанд мошинхо пайдо шуд ва имондоронро дар сохили дарё гирд кард. Он мехост факат ташаббускоронро хабс кунад (Чунки он наметавонист, хамаи якуним хазорро хабс кунад). Имондорон ба зону нишастанд ва аз Худо хохиш карданд, ки онхоро мухофизат кунад ва имконият дихад дар хамин руз мачлис гузаронанд.

Имондорон кифтхоро бо ҳам зада, бародарони мавъизакунандаро зич гирд карданд, то ба онҳо имконият диҳанд, ки маҷлисро гузаронанд. Вазъият басе чиддитар мешуд.

Баъдтар "Правда (Хакикат)" хабар дар бораи хабс шудани шаш нафар мавъизагарро чол кард, ки бо ин ходиса алокаманд буданд. Моро бошад он хурсанд мекунад, ки бисёр касон, аз он чумла комсомолон, дар ин руз Масехро кабул карданд!

"Рузномаи омузгор" дар он вакт менавишт, ки баптистони "бақайднагирифта" дар Ростов матбааи худро доранд (Номи "баптист" дар Иттиходи Шуравй пантикостихо ва масехиёни Инчилиро дар бар мегирифт). Рузнома хабар дод, ки дар ин матбаа варақахое чоп мешаванд, ки ба устувории имон даъват мекунанд. Дар як чунин китобчаи пинхонй маслихат барои волидайн дода шудааст, ки бо онхо ман розй нашудан наметавонам: "Фарзандони худро ба маросимхои дафнкунй бигиред, то ки онхо дар зиндагй барои гузаранда ва муваққатй ташвиш накашанд". Барои волидайн рухан маърифатнок кардани фарзандон маслихат дода шудааст, то ки онхо тавонанд ба тарбияи атеистй дар мактаб муқобилият кунанд.

"Рузномаи омузгор" маколаро бо чунин суханон ба охир мерасонад: "Барои чи муаллимон ба оилахо дахолат намекунанд, ки дар онхо фарзандон ба ахмакони дин табдил меёбанд?"

Дар худи хамин рузнома тафтишоти суди аз болои бародарон аз Калисои Махфи, ки одамонро пинхони таъмид медоданд, тасвир шудааст. "Шохидони чавон ба суди коммунисти бо нафрат муносибат мекарданд ва хашмгинона ва мутаассибона рафтор мекарданд. Занони

чавон — тамошобинон бо шавку завк ба гунохкорон ва бо норозиги ба мардуми бедиёнат нигох мекарданд".

Аъзоёни Калисои Махфӣ бо хатар барои зиндагӣ дар назди штаби хизби коммунистӣ бо хар хел талабномахо барои озодӣ мурочиат

мекарданд.

Мо хуччати махфи дорем, ки аз тарафи "Кумитаи калисохои Инчили-баптисти" пахн шудааст ва дар он ба мукобили назорати калисохо аз тарафи коммунистон эътироз баён шудааст ("Хаёти имрузаи Шурави" раками 6, с.1963).

Ин хуччат бо рохи пинхони ба Ғарб расонда шуд.

Дар он боз дар бораи як намоиши қахрамонона гуфта мешавад. Ин дар худи Москва вокеъ шуда буд.

Ман суханонро аз ин манифест меоварам:

"Бародарон ва хохарони гиромй. Дуои хайр ва осудагии Худованди мо Исои Масех бо шумо бошад. Мо шитоб дорем ба шумо хабар дихем, ки вакилони калисохои башоратдихандагони масехии баптисти ба микдори панчсад нафар, 16-уми майи соли 1966 ба Москва ба назди хукуматдорони асосй ба бинои Кумитаи Марказии Хизби Коммунистии Иттиходи Шуравй факат бо як хохиш мерафтанд: кабул ва шунида шаванд. Мо талабномаро ба номи котиби генерали Брежнев навиштем..."

Баъдтар дар ин манифест гуфта мешавад, ки ин панчсад нафар тамоми руз дар куча дар назди бино меистоданд. Ин аввалин намоиши умуми ба мукобили коммунистон дар Москва буд. Онро аъзоёни

Калисои Махфи ташкил карданд.

Дар охири р \overline{y} з онхо аризаи дуюмро ба номи Брежнев навиштанд, ки дар он гуфта мешуд, ки рафик Старганов ба расонидани аризаи

онхоро розй нашуд ва ба онхо тахдид кард.

Панчсад вакил тамоми шаб дар куча монданд. Аз назди онхо мошинхо мегузаштанд, одамон ба онхо ифлоси мепартофтанд ва бо хакорат фарёд мекарданд. Агарчи борон меборид ва онхоро беист тахкир мекарданд, онхо то субх дар назди бинои Кумитаи Марказии Хизби Коммунистии СССР меистоданд. Рузи дигар ба онхо пешниход карданд, ки ба дарун дароянд, то ки бо ким-кадом шахсони расмии гайримухим сухбат кунанд. Онхо якдилона рози нашуда, фахмиданд, ки бе шохидон метавонанд онхоро азоб диханд ё хабс кунанд ва карор доданд, ки то он даме дар куча мемонанд, ки худи Брежнев барои бо онхо гап задан мархамат кунад.

Он гох вокеаи ногузир руй дод. Соати 1:45 ба назди онхо 28 автобус омаданд ва чазодихи сар шуд. "Мо дар давра зич чамъ шуда, мадхияхоро мехондем ва полис моро аз як сар мезад. Онхо мардонро

85 а онхоро ба

чудо карда, ба сар ва руи онхо задан сар карданд ва онхоро ба асфалт тела медоданд. Аз сар ва муйхои баъзе бародарон гирифта, онхоро кашида ба автобус мебурданд. Касонеро, ки кушиши рафтан мекарданд, то бехудшави мезаданд. Имондоронро ба автобусхо бор карда ба тарафи номаълум бурданд. Сурудхонии онхо аз автобусхои полиси пинхони шунида мешуд. Хамаи ин дар пеши чашмони бисёрхо одамон руй медод".

Баъд аз он ки панчсад нафар ба зиндон бурда шуданд, ду бародари имондор Г. Винс ва Хорев (шубонони хакикии кавми худ) дар худ часорати зиёдро пайдо карданд, то ки ба худи хамон бинои Кумитаи Марказии хизб равон шаванд, чуноне ки баъди хабси Яхёи Таъмиддиханда. Исо ба худи хамон чое рафт, ки ў дар он чо мавъиза мекард ва бо хамон суханон ба халк мурочиат кард: "Тавба кунед, зеро Малакути Осмон наздик шудааст". Винс ва Хорев дар бораи чойи нигохдории вакилон пурсиданд ва озодкунии онхоро талаб карданд. Ин бародарони часур хамин тавр гайб заданд. Баъди чанд вакт маълум шуд, ки онхо ба зиндони Лефортово бурда шуданд.

Оё ин аъзоёни Калисои Махфй метарсиданд? Не! Дигарон аз паси онхо бо хатар барои зиндагй манифестхоро чоп карда, таксим мекарданд, ки ба дасти мо хам афтоданд ва бо суханони номаи Филиппиён (1:29) ба мо мегўянд: "Зеро ба шумо ба хотири Масех ато шудааст, ки ба ў на танхо имон оваред, балки барой У укубат хам кашел".

Онхо ба мо ва хамаи бародарон ёдовар мешаванд, то ки "хеч кас дар ин азобу укубатхо дудила нашавад, зеро худи шумо медонед, ки чунин аст насиби мо" (1 Тас. 3:3). Онхо инчунин номаи Ибриён 12:2-ро иктибос мекунанд "Ва ба сарвар ва комилкунандаи имони мо, яъне Исо, назар дузем, ки У ба чои шодие ки Уро дар пеш буд, ба хорй беэътиной намуда, ба салиб тоб овард ва ба ямини тахти Худо бинишаст".

Калисои Махфй ба муқобили захролуд кардани шуури чавонон бо захри атеизм ошкоро исён мекунад. Он дар Ростов, Москва ва дар тамоми Русия ба шур омад. Он бо захри коммунизм ва бо рохбарони хавфноки калисои расмй мубориза мебарад, ки дар бораи онхо дар як манифести пинхонии худ менависанд: "Дар замони мо шайтон амр мекунад ва калисо қарор мекунад, ки онхо бар хилофи аҳкомҳои Худо мераванд" (иқтибос аз "Хақиқати Украина").

"Хакикати Шарк" хабарро дар бораи суд шудани бародарон Алексей Неверов, Борис Гармашов ва Аксен Зубов, чоп кард. Ин бародарон гурухи одамонро ташкил карданд, ки хохишмандони гуш кардани барномахои радиои амрикой мебошанд. Онхо ин барномахои диниро

дар лентаи магнитафон сабт мекарданд ва лентахои тайёркардаро дар байни имондорон пахн мекарданд. Онхоро инчунин дар он айбдор карданд, ки онхо пинхони дар намуди "саёхатчиён... ва махфилхои бадей" чамъ мешаванд.

Хамин тавр, Калисои Махфи хамин тавре кор мекунад, ки калисои аввалин дар хонахои зеризаминии Рум кор мекард.

"Молдавияи советй" аз 15-уми сентябри соли 1966 хам аз он шикоят мекунад, ки Калисои Махфй варакахо ва китобчахоро тайёр мекунад, дар чойхои оммавй чамъ мешавад, агарчи аз тарафи конун манъ аст ва ин аъзоёни он аз як чо ба чои дигар гашта, дар бораи Масех шаходат медиханд.

Худи хамин рузнома менависад, ки се одами чавон дар катора мадхияхоро дар бораи чавонии Масех мехонданд. Хабарнигор ба мукобили он ба газаб меояд, ки ин одамон "дар кучахо, стансияхои рохи охан, дар каторахо, автобусхо ва хатто дар ташкилотхои давлати хам мавъиза мекунанд".

Боз мо намунаи кори Калисои Махфи дар Русияро дорем. Вакте ки яке аз бародарони рохбарикунанда Гладчевичхо дар назди суд меистод, бародарон бо рохбарии "мутаассиб" мадхияхоро бевосита дар бинои суд мехонданд!

Рузи якуми май имондорони ду деха Копсега ва Захаровка мачлиси пинхониро дар чангал ташкил карданд! Онхо инчунин дар хонахо дар намуди чашнгирии зодрузи ягон кас чамъ мешаванд (Бисёр оилахои имондор бо панч ё шаш аъзоёни оила дар як сол 35 "рузи зодруз" доранд, хамчун пардапушй дар назди полиси пинхонй). На азобхо ва на зиндон имондорони Калисои Махфиро ба харос намеоварад ва ба монанди Калисои аввал, таъкиб имон ва бахшидашавии онхоро факат мустахкам мекунад.

"Хақиқати Украина" аз 4-уми октябри соли 1966 дар бораи бародар Прокофиев, яке аз рохбарони Калисои Махфй менависад, ки ў аллакай се бор дар зиндон буд, вале худи хамон вакте ки ў ба озодй меафтад, боз ташкил кардани Мактабхои якшанбегиро сар мекунад. Акнун ў боз дар зиндон аст. У дар мактуби пинхонй менависад: "Итоат ба қоидахои қонунияти коммунистй Калисоро аз баракати Худо махрум кард".

Вақте ки шумо дар бораи бародарони дар Русия маҳкумшуда мешунавед, зиндони ғарбро ба худ тасаввур накунед, ки дар он чо гуруснаги, азобҳо ва тозакунии майнаҳо нест.

"Илм ва дин" раками 9, соли 1966 менависад, ки имондорон дар байни сахифахои "Шарора" — мачаллаи коммунисти, адабиёти диниро пахн мекунанд. Онхо дар зери муковаи "Анна Каренина"-и

Лев Толстой адабиётро таксим мекунанд. Дар дарун хонанда кисмхои Навиштахои Мукаддасро меёбад. Онхо сурудхоро бо оханги "Интернатсионал" мехонанд, вале шеърхо Масехро ситоиш мекунанд ("Хакикати Казокистон" июн 30, с.1966).

Калисон Махфин босадокат корро давом медихад!

Аруси Масех ба У хизматро давом медихад. Коммунистон худашон мегуянд, ки ман хак хастам, вакте мегуям, ки Калисон Махфи коммунистонро ба назди Масех меоварад. Онхоро ба даст овардан мумкин аст ("Коргари Боку", аз 27-уми апрели с. 1966) мактуби Таня Сигуноваро (аъзои комсомол) чоп кард, ки вай ба Масех ру оварда буд. Хукуматдорон номаи вайро ба холааш ба даст дароварданд: "Холаи азизам Надя, бо мухаббати Худованди мо Исои Масех туро салом мегуям!"

Надя-хола, чй хел У маро дўст медорад! Ман дар назди У хеч чиз нестам. Надя-хола, ман фикр мекунам, ки ту ин суханонро мефахмй: "Душманони худро дўст бидоред, барои лаънаткунандагони худ баракат бихохед, ба нафраткунандагони худ некй кунед ва барои озордихандагону таъкибкунандагони худ дуо гўед".

Вакте ки ин мактуб ба дасти хукуматдорон афтод, бародар Серебреников, ки Таня ва бисёр дигаронро ба назди Масех оварда буд, ба зиндон андохта шуд. Рузномаи коммунисти иктибосро аз мавъизаи у меоварад: "Мо бояд барои аз гунох начот додани одамон шитоб кунем ва хусусан чавонони моро".

Вақте ба \overline{y} гуфтанд, ки қонуни ш \overline{y} рав \overline{u} ба чавонон дар бораи Масех гап заданро манъ мекунад, \overline{y} гуфт: "Қонуни мо — Китоби Муқаддас аст".

Ин дар мамлакате ки атеизм мардумро идора мекунад, комилан чавоби мукаррарӣ аст.

Рузномаи дигари коммунисти манзараи "вахшиёна"-ро тасвир мекунад: "Чавонон сурудхои диниро мехонанд, таъмид мегиранд ва васияти «душманони худро дуст дор»-ро пайрави мекунанд".

"Коргари Боку" менависад, ки бисёр аъзоёни комсомол имондорони махфй хастанд ва маколаро бо чунин суханон анчом медихад: "Мактаби коммунистй бояд чй гуна бекувват бошад, чй гуна дилгиркунанда ва махруми равшанй, агар ба шубонон муяссар мешавад, ки чавононро аз зери худи бинии он кашида бигиранд!"

Худоро шукр!

"Хақиқати Қазоқистон" аз 30 июни соли 1966 аз он ба дахшат меафтад, вақте мефахмад, ки хонандаи бехтарин ва намунави дар мактаб масехи будааст.

"Хакикати Қирғизистон" аз 17-уми январи соли 1966 варақаи пинхонии масехиро, ки ба модарон мурочиат шудааст, иқтибос мекунад: "Тамоми кушишхо ва дуохои худро барои фарзандонамонро аз худи гахвора ба Худованд бахшидан истифода мебарем! Фарзандони худро аз таъсири чахон начот медихем!" Ин кушишхо бо муваффакият анчом ёфтанд! Дар бораи ин худи рузномахои шурави шаходат медиханд.

Масехият дар байни чавонон афзоиш меёбад!

Рузнома аз Челябинск дар бораи он менависад, ки чи тавр комсомолка Нина баъди иштирок дар мачлиси пинхонии масехи

худаш хам масехи шуд.

"Адлияи Шуравй", №9, соли 1966 чунин мачлисхои пинхониро тасвир мекунад: "Онхо дар ними шаб мегузаранд. Одамон пинхони ва аз сояи худ тарсида, аз хар тараф чамъ мешуданд. Бародарон хонаи торики бо шифти пастро пур мекарданд. Онхо чунон зиёд буданд, ки барои ба зону нишастан чой набуд. Аз норасоии оксиген чароги керосини хомуш мешуд. Аз руйхои хозирбудагон арак мечакид. Дар куча яке аз хизматгорони Худованд омадани милитсияро назорат мекард, то ки бародарони дар дарун бударо огох кунад". Нина бошад мегуяд, ки дар чунин мачлис вайро мехрубонона ва гамхорона кабул карданд. "Онхо хам, чй тавре ки ман акнун дорам, имони бузург ва равшан ба Худо доранд. Онхо барои мо гамхорй мекунанд. Бигзор комсомолони шинос аз назди ман гузашта, салом накунанд, бигзор бо нафрат ба ман нигох кунанд ва «баптист» номанд. Бигзор хамаи инро бикунанд! Онхо ба ман даркор нестанд!"

Бисёр одамон ба монанди вай қарор доданд, ки то охири умр ба

Масех хизмат кунанд.

"Хакиқати Қазоқистон" аз 18-уми январи соли 1966 менависад, ки вақте бар пантикостихои махкумшуда хукм мебароранд, онхо ба зону меафтанд ва мегуянд: "Мо худро ба дастони Худо медихем. Худовандо, Туро шукр мегуем, ки моро мушарраф гардонди, то барои Ту азоб кашем".

Имондорон хамон мадхияхоро мехонданд, ки барои хондани онхо

бародаронашон акнун ба зиндон мерафтанд.

Чавобхое ки имондорон дар доварихо медиханд, бо илхомбахши аз боло меоянд.

Як довар аз айбдоршаванда пурсид: "Барои чи ту одамонро ба фиркаи манъшудаи худ чалб мекуни?"

Хохари имондор чавоб дод: "Максади мо тамоми чахонро барои

Масех ба даст овардан аст!"

"Дини шумо ба илм мукобил аст!" — гуфт довар дар тафтишоти дигар, ва донишчуйи айбдоршаванда чунин чавоб дод: "Наход шумо бо илми Эйнштейн ва Нютон шинос нестед? Онхо одамони имондор буданд. Олами мо ба номи Эйнштейн аст. Ба ман дар мактаб таълим доданд, ки ин олам олами Эйнштейн номида мешавад. У бошад гуфтааст, ки масехият метавонад чахонро аз бадии ичтимой начот дихад ва вазифаи мукаддаси хар одам пахн кардани масехият аст. Физиологи бузург Павловро ёд доред? У масехй буд. Хатто Маркс дар «Капитал» мегуяд, ки масехият (хусусан протестанти) дини аз хама мувофик аст. Чй тавр шумо марксистон метавонед маро гунахкор кунед?"

Маълум аст, ки барои чй доварон одатан чавоб надоранд.

Ба айбдоркунй дар он ки дини ў ғайриилмй аст, як имондор дар доварй чунин чавоб дод: "Ман боварй дорам, чаноби судя, ки шумо на ба монанди Симпсон чунин олими бузург хастед, ки ў хлороформ ва бисёр дигар дорухоро ихтироъ кард. Вакте ўро пурсиданд, ки аз тамоми кашфиётхо ў кадомашро мухимтар мешуморад, ў чавоб дод: "Ба хар хол на хлороформ. Кашфиёти аз хама бузурги ман он аст, ки ман гунахкор хастам ва метавонам бо баракати Худо начот ёбам".

Зиндагй, худфидокунй ва хун, ки ин одамон тайёранд онро барои акидахои худ бирезанд, онро ифода мекунад, ки миссионери бузурги Африка Алберт Швайсер гуфт: "Иттиходи мукаддаси онхое ки мухри азоб доранд". Ба ин иттиход Худованди мо Исои Масех, марди андуххо хам тааллук дорад.

Калисои Махфй бо риштахои мухаббат ба Начотдихандаи худ сахт баста шудааст. Аъзоёни он байни худ бо ин риштахои абадии мукаддас баста шудаанд. Ягон чиз дар чахон онхоро маглуб кардан наметавонад. Дар мактуби чанде пеш аз Калисои Махфй овардашуда гуфта мешавад: "Мо барои он дуо мекунем, ки на факат масехиёни бехтарин шавем, балки айнан чунин бошем, ки Худо моро дидан мехохад: масехиёни ба Масех монанд, ки тайёр бошем, то барои чалоли Худо салибро бардошта барем".

"Хақиқати Шарқ" аз январи соли 1966 дар бораи он менависад, ки айбдоршаванда Мария Севчук ба савол дар бораи он ки ўро кй ба назди Масех овард, чавоб дод: "Худо моро дар яке аз мачлисхои фарзандони ў овард". Айбдоршавандаи дигарро пурсиданд: "Рохбари шумо кй аст?" Вай чавоб дод: "Дар байни одамон мо рохбар надорем". Бачахои имондорро пурсиданд: "Ба шумо кй маслихат дод, ки галстук ва ташкилоти пионериро тарк кунед?" Онхо чавоб доданд: "Мо инро бо ихтиёри худ кардем. Инро ба мо касе таълим надод".

Агарчи дар баъзе чойхо "куллаи пиряхи оби" намоён аст, дар дигар чойхо имондорон худтаъмидкунй мекунанд, то ки рохбарони худро ба хатар наандозанд. Баъзан дар вакти таъмид дар дарёхо ва кулхо, таъмиддиханда ва таъмидгиранда хар ду дар руйхо никобхо доранд, то ки онхоро дар суратхо фахмидан мумкин набошад.

"Рузномаи омузгор" аз январи соли 1964 дар бораи лексияи бедиёнат дар дехаи Воронино менависад. Худи хамон даме ки лектор сухани худро тамом кард, имондорон бо саволхо ба у хамла карданд, ки ў ба онхо чавоб надошт. Онхо мепурсиданд: "Коммунистон принсипхои маънавии худро аз кучо гирифтаанд, ба монанди «дуздй накун, катл накун ва дигарон»". Имондорон ба лектор нишон доданд, ки хамаи ин принсипхо асоси худро аз Китоби Мукаддас мегиранд, ки коммунистон бо он чунин сахт мубориза мебаранд.

Лектор тамоман ба изтироб омад ва лексия бо ғалабаи имондорон тамом шуд.

Таъқиби Калисои Махфй меафзояд

Имондорони Калисои Махфи дар замони мо нисбат ба ягон вакти пеш бисёртар азоб мебинанд.

Хамаи шаклхои дин дар Иттиходи Шуравй таъкиб мешаванд. Барои масехиён ба таъкиб карда шудани яхудиён дар мамлактхои коммунистй нигох кардан душвор аст, вале нишонаи асосии беимонон Калисои Махфй аст. Матбуоти шуравй дар бораи хабси умумй ва мухокимахои судй хабар медиханд.

Дар як чо 82 нафар имондор ба касалхона барои девонахо шинонда шуданд. Дар байни чанд руз 24 нафар аз "дуои зиёд" мурданд. Аз кадом вакт дуо имондоронро мекуштаги шуд? Шумо тасаввур кардан наметавонед, ки ин одамон чиро аз сар гузаронданд?

Цазои аз ҳама вазнинтарин кашида гирифтани фарзандон аз волидайн аст, барои он ки онҳо ба фарзандон динро таълим медоданд. Хукуки зиёрати фарзандон абадан гирифта мешавад!

Иттиходи Шурави изхороти Давлатхои Муттахидро имзо кард, ки дар он дар бораи махдудкуни дар сохаи маърифаткунони гуфта мешавад: "Волидайн бояд озоди ва имконияти тарбияи фарзандонро мувофики акидахои шахсии маънави ва динии худ дошта бошанд". Рохбарони Калисои расмии Баптистии СССР бовар мекунонанд, ки ин хукук дар мамлакати онхо барои хама волидайн таъмин шудааст ва одамоне хастанд, ки ба ин бовар мекунанд.

Боз ба якчанд иктибосхо аз матбуоти шурави диккат дихед.

"Русияи шурави" аз 4 июни соли 1963 дар бораи он менависад, ки чи тавр баптистка Маркинкова аз шаш фарзанди худ махрум шуд, барои он ки ба онхо масехиятро таълим медод ва бастани гарданбанди пионериро ичозат надод. Хукмро шунида, вай оромона гуфт: "Ман барои имон азоб мекашам".

Вай барои фарзандони кашида гирифтаи худ, ки онхоро акнун бо бединй захролуд мекунанд, бояд пул медод. Модарони имондор, дар

бораи ин зани азобдида фикр кунед!

"Рузномаи омузгор" менависад, ки айнан чунин вокеа бо Игнатий Мукин ва зани у руй дод. Судя аз онхо рад кардани имонро талаб кард: "Аз байни Худо ва духтари шумо интихоб кунед! Шумо Худоро интихоб мекунед?"

Чавоб содда буд: "Мо имони худро инкор намекунем".

Хавворй Павлус мегўяд: "Хама чиз ба манфиат ёрй мерасонад...." Ман фарзандони аз волидайни имондор гирифташударо дидам, ки ба мактабхои пўшидаи коммунистй афтода, на танхо бо атеизм захролуд нашуданд, балки имони дар хона гирифтаро дар байни хамсабакони худ пахн мекарданд.

Китоби Мукаддас мегуяд, ки хар касе ки фарзандони худро аз Худованд бештар дуст дорад, ба У сазовор нест. Ин суханон дар паси Пардаи Оханин маънои махсусро доранд. Як хафта бе фарзандони худ зиндаги кунед ва шумо азобхои бародарони моро дар Иттиходи Шурави мефахмед. Вале факат дар бораи пинхонкории протестанти

гап задан хам нодуруст мебуд.

Масехиёни православй дар Русия тамоман дигар шудаанд. Миллионхо аз байни онхо аз махбасхои зиндонй гузаштанд, ки дар он чо онхо на тасбех, на таслиб, на укнусхо, на бухурхо, на шамъхо доштанд. Имондорони каторй дар зиндон бе кохини дастмондашуда буданд. Рухониён кабо, нон ва шароб барои табаррукй, равган барои молидан, китоби дуо бо дуохои касе тайёркарда надоштанд. Онхо аз самими калб дуо мекарданд ва Худованд баракати Худро изхор мекард. Бедоршавии ҳақиқии рухй ба вучуд омад, ба монанди он ки дар ибтидои масехият ба вучуд омада буд!

Бедоршавии рухи калисои православии Иттиходи Шуравиро фаро гирифт. Пинхонкории православи вучуд дорад, ки онро хакикатан инчили, бунёди ва хеле наздик ба Худо номидан мумкин аст. Ин кори

пинхони хам азобдидагони худро дорад.

Ки гуфта метавонад, ки архиускуф Ермоген Калужский ва рухониён Эшлиман ва Якунин дар кучо хастанд? Онхо чуръат карданд, ки ба иттиходи байни патриарх ва хукумати коммунисти мукобилият кунанд. Онхо мардони имон ва мухаббати бо Рух пуршуда хастанд!

Панчох соли хокимияти коммунисти! Вале матбуоти Шурави бо хабархо дар бораи ғалабаи Калисои Махфи пур аст, ки аз озмоишхои тасвирнашаванда гузашта, ба Худо босадоқат монд.

Дар Румыния мо тухми каломи Худоро дар сафхои кушунхои Шурави коштем. Дигарон инро дар Иттиходи Шурави ва дигар мамлакатхо карданд ва тухмхо самара оварданро сар, мекунанд!

Чахони коммунистиро барои Масех ба даст овардан мумкин аст. Коммунистон ва инчунин халкхои асири онхо метавонанд масехи шаванд, агар мо дар ин кор ба онхо мадад расонем.

Ба одамони шурави нигох кардан рахмовар аст, ки хатто як сахифаи Китоби Мукаддасро талаб мекунанд. Онхо бо хамин руххои худро мепарваранд. Онхо тайёр хастанд гов ё бузи худро бо Навиштахо иваз кунанд.

Ман ба шумо дар бораи кори мо дар лагери коммунисти нақл кардам ва хохиши давом додани ин кор ва васеъ кардани онро ба шумо изхор кардам. Мазаи таом бо чашидани он маълум мешавад. Тасдики он ки ман ба шумо хакикатро гуфтам, дар он якин аст, ки Калисои Махфи хакикатан дар Иттиходи Шурави, дар Хитой ва дар хамаи дигар мамлакатхои Иттиходи коммунисти афзоиш меёбад.

Барои зохир кардани зебоии масехият дар бародарон ва хохарони мо дар шароитхои вазнине ки дар ин китоб тасвир кардам, ман якчанд мактубхоро аз Иттиходи Шурави меоварам. Онхо дар зиндон навишта шудаанд.

Чй тавр Варя Масехро ёфт?

Се мактуби аввал аз духтари имондор Мария аст, ки Варяро ба назди Масех овард.

Мактуби аввал

Ман дар ин чо зиндагиро давом медихам. Маро хама дуст медоранд ва хатто аъзои ячейкаи махаллй, комсомолка Варя хам. Чанде пеш вай ба ман гуфт: "Ман намефахмам, ки ту чй гуна одам хастй. Туро дар ин чо бисёр касон тахкир мекунанд ва озор медиханд, вале ту хамаро дуст медорй". Ман чавоб додам, ки Худо моро таълим медихад хамаро дуст дорем, на танхо дустонро, балки душманонро хам. Пештар ин духтар ба ман бисёр бадй мекард, вале барои вай бо ғамхории махсус дар дил дуо мекардам. Вақте вай пурсид, ки оё ман метавонам вайро хам дуст дорам, ман ўро ба оғуш кашидам ва мо хар ду гиря кардем, акнун бошад мо якчоя дуо мекунем. Илтимос, барои ў дуо кунед. Вакте мешунавй, ки одамон ошкоро Худоро инкор мекунанд, фикр

БОБИ ХАФТУМ

кардан мумкин аст, ки онхо инро чиддй мекунанд, вале амалан аён аст, ки бисёрии ин одамон Худоро бо дахон нафрат хонда, бо дил ба суи У рафтан мехоханд. Ман нолаи дили онхоро мешунавам. Онхо чизеро мечуянд ва рухафтодагии худро бо бедиёнати мепушонанд.

Хохари шумо дар Масех, Мария

Мактуби дуюм

Дар мактуби пеш ман ба шумо дар бораи шиноси атеисткаи худ, Варя навишта будам. Акнун азизони ман, шитоб мекунам, то ки ба шумо дар бораи хурсандии бузурги мо хабар дихам: Варя Масехро хамчун Начотдихандаи шахсии худ кабул кард ва акнун дар бораи ин ба дигарон ошкоро шаходат медихад. Вай акнун хичолат мекашад, чунки пеш ба муқобили Худо таргибот мекард. Вай кушиш мекунад гунохи худро ислох кунад. Мо якчоя ба мачлиси беимонон мерафтем ва гарчанде ман ба вай маслихат додам, ки худро ба даст гирад, вай маро гуш накард. Баъди хониши мукаррарии сурудхои коммунисти, ки дар он Варя иштирок намекард, вайро барои баромад кардан даъват карданд. Вай ба пеш баромада, далерона бо хиссиёти баланд ба чамъомадагон дар бораи Масех хамчун дар бораи Начотдихандаи худ шаходат дод ва аз дустони собики худ бахшиш пурсид, барои он ки рухан нобино буда, худаш ба халокат мерафт ва дигаронро аз паси худ мебурд.

Вай хамаро даъват мекард, ки рохи гунохро тарк карда, ба Масех ру оваранд. Хама хомуш меистоданд ва ягон кас сухани вайро набурид. Онро ба охир расонда, вай бо овози зебои худ тамоми мадхияро хонд: "Ман аз ситоиш намудани мурдани Масех, химояи амри У ва иктидори салиби У шарм намекунам!" Ва баъд... ва баъд Варяи моро бурданд. Имруз нухуми май аст ва мо дар бораи вай хеч чизро намедонем, аммо

Худо қодир аст, то вайро нигах дорад. Барои вай дуо кунед!

Марияи шумо

Мактуби сеюм

Дируз, дуюми август, ман дар зиндон бо Варяи шумо гап задам. Дар бораи ин вохури фикр карда, дили ман бо хун пур мешавад. Зеро вай холо кудак аст. Вай танхо 19-сола аст ва хамчун имондор ба Худованд, вай хам кудак дар У аст. Вале вай Худовандро аз самими қалб дуст медорад, гарчанде ки қадамгузории худро аз паси У бо чунин рохи мушкил сар кард. Вай гурусна аст, вале амонатхои мо на хама ба ў мерасанд. Дируз вай дар назди ман рангпарида, хароб, шаллокхурда меистод ва танхо чашмон бо рушноии оромонаи олами ботин ва хурсандии оли медурахшиданд.

Оре, азизони ман, касоне ки бо олами муъчизавии Масех шинос нестанд, намефахманд... вале чи тавр хушбахтанд онхое ки ин чахонро доро хастанд, ягон азобу укубат онхоро боздошта наметавонад.

Ман аз паси панчараи оханин пурсидам: "Варя, ту барои он коре ки кардй, афсус намехурй?" — "Не", — чавоб дод вай, — "агар маро озод кунанд, ман боз дар бораи мухаббати бузурги Масех гап мезанам. Гумон накун, ки ман азоб мекашам. Ман хурсандй мекунам, ки Худованд маро чунон дуст медорад, ки ба ман кувва медихад, то ки хамаи инро барои У аз сар гузаронам".

Ман аз шумо хохиш мекунам, ки барои вай дуо кунед, чунки фикр мекунам, ки вайро ба Сибир мефиристанд. Хамаи чизхои вайро кашида гирифтанд, ба ғайр аз он чи дар тани вай буд, дигар ягон чизро намонданд. Вай хешон надорад ва мо бояд барои вай чизхои заруриро чамъ кунем. Ман маблағи охирини пулро, ки шумо ба ман фиристодед, як су гирифта мондам ва агар Варяро мефиристанд, ман ин пулхоро ба вай медихам. Ман бовари дорам, ки Худо вайро устувор мекунад ва барои аз сар гузарондани оянда ба вай ёри медихад. Бигзор Худованд уро нигох дорад!

Марияи шумо

Мактуби чорум

Марияи мехрубон, нихоят ман метавонам ба ту бинависам. Мо ба лагер расидем... Он дах километр дуртар аз шахр чойгир аст. Ман наметавонам зиндагии худро тасвир кунам, ту медони барои чй. Ман фақат каме дар бораи худ менависам. Ман ба Худованд сипосгузорам, барои он ки У ба ман саломати додааст ва ман кор карда метавонам. Хамрохи хохар "Х" ман дар корхона, дар дастгох кор мекунам. Ин кори душвор аст ва хохар "Х" бо саломатии бади худ базур аз ухдаи он мебарояд. Ман бояд ба чои хар дуямон кор кунам. Ман кори худро тамом карда, ба вай ёри медихам. Мо дар як шабонаруз 12-14 соат кор мекунем. Хурок бад аст ва он кам аст, вале ман дар бораи ин ба ту навиштан намехостам. Дили ман бо миннатдорй ба Худо пур аст, барои он ки ба воситаи ту У ба ман рохи начотро нишон дод. Дар рохи нав хаёти ман максад ва равия гирифт. Ман медонам ба кучо меравам ва барои чӣ азоб мекашам. Ман мехохам дар хама чо ва ба хама дар бораи хурсандии озоди гап занам, ки бо он дили ман пур аст. Ки метавонад моро аз мухаббати Худо дар Масех чудо кунад? Хеч кас ва хеч чиз! Зиндон ва азобхо, ки аз тарафи Худо фиристода шудаанд, дар имон ба У моро факат мустахкамтар мекунанд.

Дили ман бо мухаббат чунон пур аст, ки он лабрез мешавад. Дар кор маро хакорат мекунанд ва бо кори иловаги чазо медиханд, вале ман наметавонам хомуш биистам ва ба хама дар бораи он ки Масех бо ман карда буд, накл мекунам. У аз ман одами навро сохт, махлуки навро, ба чои он ки ба халокат махкум буд. Чи тавр ман метавонам баъди ин хомуш бошам? Хеч гох! То он даме ки ман гап зада метавонам, ман дар бораи мухаббати бузурги У ба хама шаходат медихам.

Дар рох ба суи лагер ман бисёр бародарон ва хохарони дар Масех бударо вохурдам. Бо рух хис кардан чй тавр хуб аст, ки онхо фарзандони Худо, мисли ту, бародарон ва хохарони ту хастанд. Сухан даркор нест, аз нигохи аввал мефахмй, онхо кй хастанд. Дар як стансия зане ба мо хурок оварда, факат ду сухан гуфт: "Худо зинда аст".

Дар шаби аввали расидани мо ба лагер, моро ба баракхои зеризаминй бурданд. Мо ба хозирбудагони он чо бо суханони "Осудагй ба шумо!" салом додем ва боиси хаячон ва хурсандии мо аз хар тараф шунида мешуд: "Бо осудагй кабул мекунем!" Аз рузи аввал мо худро чун дар оилаи худй хис кардем. Бале, ин хакикатан чунин аст. Мо дар ин чо бисёр хастем, нисфи зиёди хабсшудагон имондорон ба Исои Масех хастанд. Дар ин чо сарояндагони хуб ва башоратдихандагони Инчил хастанд.

Чи хел хуб аст, вакте ки бегохирузхо мо баъди кори вазнин чамъ мешавем ва якчанд лахзаро дар дуо якчоя дар пеши пои Начотдиханда мегузаронем. Бо Масех мо дар хама чо озод хастем. Ман дар ин чо бисёр мадхияхои рухониро аз ёд кардам ва хар руз каме Каломи ачоиби Уро мегирам.

Нуздахсолагии худро ман аллакай хангоми имондор буданам кайд кардам. Ман хеч гох ин рузро фаромуш намекунам! Мо тамоми руз кор кардем, вале ба ин нигох накарда якчанд бародарон тавонистанд ба назди дарё раванд ва дар ягон чо яхро шикананд. Дар ин шикофии ях маро бо хафт одами дигар шабона таъмид доданд. Ман чй хел хушбахт хастам ва чй хел мехостам, ки ту, Мария, дар ин чо хамрохи ман бошй, то ки ман тавонам акаллан кадре он бадиро, ки хангоми беимон буданам ба ту карда будам, ислох кунам. Худо хар яки моро дар чои худаш мемонад ва мо бояд дар хамон чое бимонем, ки У моро дар он чо мондааст.

Ба тамоми оилаи бузурги фарзандони Худо салом расонед. Худо кори туро баракати зиёд медихад, чуноне ки кори маро хам дар ин чо баракат медихад. Номаи Ибриён 12:1-3-ро бихон.

Хамаи бародарон ва хохарони мо ба ту салом мегуянд ва хурсанди мекунанд, ки имони ту ба Худованд мустахкам мемонад ва ту бо

96 азобхои худ У

азобхои худ \overline{y} ро ш \overline{y} хратманд мекун \overline{u} . Агар ба дигарон менавис \overline{u} , аз номи хамаи мо хам салом расон.

Варяи ту

Мактуби панчум

Марияи мехрубон, нихоят боз имконияти барои ту навиштани чанд сатрро дорам. Бо мехрубонии Худо ман ва хоҳар "Х" саломат ҳастем. Моро ба... бурданд ва мо акнун дар ин чо ҳастем. Барои ғамҳории модарона дар ҳақҳи ман аз ту миннатдорам. Ҳамаи он чизеро, ки барои мо тайёр кардӣ, гирифтем, вале ҳусусан барои Китоби Муҳаддас аз ту миннатдорӣ баён мекунам. Ҳамаро сипосгузорӣ мекунам ва агар менависӣ, аз номи ман салом расон.

Аз он вакте ки Худованд барои ман сирри мухаббати бузурги Худро кушод, ман худро дар чахон аз хама хушбахттарин хис мекунам. Азобхоеро, ки ман акнун аз сар мегузаронам, баракати махсуси Худо хисоб мекунам ва хурсандй мекунам, ки аз рузи аввали Масехро пайравй кардани ман У маро мушарраф кард, ки барои У азоб кашам. Барои он дуо кун, то ки ман то охир босадокат бимонам. Бигзор Худованд хамаи шуморо нигох дорад ва дар ин муборизаи мукаддас мустахкам гардонад. Хохар "Х" ва ман туро буса мекунем... Вакте ки моро ба... мебаранд, мумкин боз имконияти навиштан барои ту мешавад. Дар бораи мо ташвиш накаш. Мо хушбахт хастем, чунки мукофоти мо дар осмонхо бузург аст (Матто 5:11,12).

Варяи ту

Ин мактуби охирини Варя, собик комсомолкаи ба Масех имоноварда аст, ки часурона дар бораи У ба хама шаходат медод. Вай барои шаходат дар бораи Худованд хабс шуда, ба Сибир бадарға карда шуд. Дигар мо дар бораи вай ягон чиз намедонем, вале мухаббати калони вай зебоии рухи азобдида, вале босадокати Калисои Махфиро дар сеяк хиссаи замин инъикос мекунад.

БОБИ ХАШТУМ

Атеистон — одамоне мебошанд, ки манбаъхои ноаёни зиндагии худро эътироф намекунанд. Онхо асрори нихониро намефахманд. Имондорон метавонанд пеш аз хама бо кадамгузории худ дар имон ба мо кумак кунанд ва бо намунаи мушоракати зинда бо Худои ноаён. Аз хама бехтар онхо метавонанд бо зиндагии мантики ва фидокории худ ва бо эътирози ошкоро, хар замоне ки онхо овозахоро дар бораи таъкиби имондорон мешунаванд, ба мо ёрдам кунанд.

Имондорони ғарб метавонанд бо дуохои худ барои начоти коммунистон ба мо ёрй диҳанд. Чунин дуо метавонад соддалавҳона намояд. Мо барои коммунистон дуо мекардем, онҳо бошанд рузи дигар нисбат ба пеш аз дуо моро зиёдтар азоб ва шиканча медоданд.

Аммо дуои Масех барои Ерусалим хам метавонад соддалавхона намояд. Зеро У баъди дуо Худ таслиб шуд. Баъди якчанд соат бошад, одамоне ки Уро таслиб карданд, ба синаи худ мезаданд ва баъд 5000 одам дар як руз ба Масех ру оварданд!

Дуо ягон вакт бехуда намешавад. Агар шумо дар бораи ягон кас дуо мекунед ва У онро кабул накунад, он бо баракати калон ба шумо бармегардад ва барои он касе ки шумо дуо кардед, лаънат мешавад.

Ба сухани Масех гуш карда, ман ва бисёр имондорони дигар барои Гитлер ва чаллодони у дуо кардем ва ман бовари дорам, ки дуохои мо барои торумор кардани у нисбат ба тири иттифокчиён камтар ёрдам накарданд.

Мо бояд наздикони худро мисли худ дуст дорем ва коммунистон — мисли дигар халкхои чахон наздикони мо хастанд. Коммунистон дар натичаи ичро накардани хукми Масех пайдо шудаанд: "Ман омадам, то ки зиндаги дошта бошанд ва фаровон дошта бошанд!" Имондорон хануз ин зиндагии бобаракатро барои хама дар чамъият дастрас накардаанд. Баъзе одамон дар мавкеи аз хама паст дар зиндаги монданд. Онхо шуриш барпо карда, коммунист шуданд. Дар бисёр мавридхо ин курбонихои нохакии ичтимой хастанд ва барои хамин онхо берахм ва дағал хастанд. Мо бояд бо онхо мубориза барем, вале имондорон, хатто бо душман мубориза бурда, уро мефахманд ва дуст медоранд.

Мо аз айби он ки коммунистон умуман вучуд доранд, озод нестем. Мо акаллан дар беэътиной ба вазифаи худ айбдор хастем. Мо бояд

инро бо мухаббати худ ба онхо ислох кунем (Д \overline{y} ст доштани онхоро маънои он надорад, ки онхо ба мо маъкул хастанд). Мо бояд барои онхо дуо кунем.

Ман чунон соддадил нестам, то бовар кунам, ки мухаббат барои он кифоя аст, то масъалаи коммунистиро хал кунад. Ман ба рохбарияти мамлакат маслихат намедодам,ки бо мушкилоти горатгарй факат бо мухаббат мубориза барад. Барои горатгарон бояд полис, судхо ва зиндон вучуд дошта бошад, на факат шубонон. Ман хеч гох иборахо дар бораи мухаббати масехиро маслихат намедодам, то ки ба муборизаи сиёсй, иктисодй ва маданй бар зидди коммунизм мукобилият кунад.

Fоратгарон ҳамёнҳоро медузданд, вале коммунистон тамоми мамлакатро ғорат мекунанд.

Ба шубонон ва имондорони қаторі бошад ман маслихат медихам, ки коммунистонро, ҳарчанд чинояткор ҳам бошанд, ва инчунин қурбониҳои бегуноҳи террори онҳоро ба назди Масеҳ оваранд. Шубони калисо бояд кушиш кунад онҳоро оқилона ва нармдилона бифаҳмад ва барои онҳо дуо кунад.

Фавран Китобхои Муқаддас, Инчилхо даркоранд

Ба мамлакатҳои коммунистӣ Китобҳои Муқаддас ва қисмҳои алоҳидаи онҳоро фиристода, мо метавонем дар кори начоти онҳо кӯмак кунем. Роҳҳо ва имкониятҳои бехатари бурдани адабиётҳои динӣ ба мамлакатҳои коммунистӣ вучуд доранд. Роҳҳо ҳастанд, вале дар бораи маблағҳо, шумо, имондорони озод, хоҳарон ва бародарони Калисои Махфӣ метавонед ғамҳорӣ кунед.

Хануз хангоми дар Румыния буданам ман худам Китобхои Мукаддасро, ки бо рохи нихонй ба мо оварда мешуданд, мегирифтам. Мо бо бурда расондан мушкилй надорем, барои мо факат маблағ ва адабиётхо даркоранд, ки ба онхо мо эхтиёчи калон дорем. Хазорхо имондорон дар Русия ва мамлакатхои иттифокй коммунистй дар муддати 20—50 сол Китобхои Мукаддас ва Инчилро надидаанд.

Ду дехкони хеле чиркин боре ба назди ман омаданд. Онхо тамоми зимистон кори вазнинро мекарданд, то ки ба қадри кофй барои Китоби Муқаддаси кухнаи фарсуда пул кор кунанд. Онхо тамоми зимистон замини яхкардаро меканданд, бо умеди он ки Китоби Муқаддасро харид кунанд ва ба дехаи худ баранд. Азбаски ман Китобхои Муқаддасро аз Амрико мегирифтам, ман тавонистам ба онхо ба чои кухнаи фарсуда Китоби Муқаддаси навро дихам. Онхо ба чашмони худ бовар намекарданд ва хохиш мекарданд пулхои дар зимистон

коркардаашро ба ман диханд, вале ман пулхои онхоро нагирифтам. Онхо ба дехаи худ бо Китоби Мукаддаси киматбахо мешитофтанд ва баъди якчанд руз ман номаи пур аз хурсанди ва шавку завки ошкоро, миннатдори ва сипосгузори барои Навиштахои Мукаддас гирифтам.

мекарданд. Як одам ангуштарини никохи худро ба Китоби Мукаддас иваз кард, дигарон буз ё гови ягонаи худро медоданд. Мо метавонем Китобхои Мукаддас ва дигар адабиёти диниро фиристонем ва ин ягона имконият барои шумо аст, то ки барои бародарони худ дар он чо ягон кор кунед.

Номаро си нафар хамдехагон имзо карданд, ки Китоби Мукаддасро эхтиёткорона ба си кисм бурида, кисмхои алохидаашро бо хам иваз

Баъд аз ин мо метавонем ва бояд адабиёти махсусро чоп кунем, ки ба захролудкунии атеизм, ки онро ба кудакон, чавонон ва одамони калонсол дар мамлакатхои коммунисти медиханд, зарба занад. Коммунистон "Васоити таълими барои атеист"-ро тайёр кардаанд, ки онро Китоби Мукаддаси атеист номидан мумкин аст. Нусхаи соддаи ин китобро ба кудакони боғчахои кудакон медиханд ва нусхаи басе мураккабтарро ба бачагони калонтар ва чавонон таълим медиханд. Хамин тарик "хуроки пархезй"-и бетанаффуси захрнок ба бачагони хамаи синну сол хуронда мешавад.

Чахони масехи хануз чавоби "Васоити таълимии атеист"-ро чоп накардааст ва ман фикр мекунам мо бояд ба ин таълимоти захрнок ва бедиёнат чавоб нависем. Мо бояд инро зудтар кунем, чунки Калисои Махфи адабиётхо надорад, ки метавонист онро ба чавонони бо "Васоити таълимии атентисти" захролудшуда бидихад. Дастони Калисои Махфи аз паси пушт баста хастанд ва онхо то он вакте баста мемонанд, ки он адабиётхоро ба якчанд забонхои мамлакатхои блоки коммунистй надошта бошад.

Чавонони захролудшудан мо бояд чавоби Худо, чавоби масехи дошта бошанд! Ва ин боз як кори дигаре аст, ки дар он шумо метавонед ба мо ёри дихед. Барои офаридани адабиёте ки ба "Васоити таълимии атеист" чавоб медихад ва дигар адабиётхои тасвирдор барои чавонон ба мо ёрдам кунед.

Ба мо инчунин Китобхои Мукаддас даркоранд. Мо бояд инчунин дастонро бо аъзоёни Калисои Махфи бо хам зада, ба онхо барои дар мамлакатхои худашон озодона харакат кардан ёрии маънавй дихем. Онхо Хабари Хушро дахон ба дахон, метавонанд ба дигарон баранд, агар онхо барои ин маблаг дошта бошанд. Холо бошад бисёрии онхо аз сабаби набудани ёрии модди ба чойхои худ банд шуда мондаанд. Онхо наметавонанд барои қатора, автобус ё дигар воситахои нақлиёт

барои худ чипта бихаранд ё барои хурок захира кунанд. Махз якчанд доллар метавонанд онхоро барои хизмати самаранок бо Каломи Худо озод кунанд.

Шубононе ки якчанд солхоро дар зиндон гузарондаанд, орзуи ба дигарон расонидани Инчил, ба руххои озурдашуда баён кардани мухаббати худро доранд, вале онхо маблағ надоранд, то ки шаходати худро ба дехахои дурдасти мамлакати худ баранд. Махз якчанд доллар метавонанд онхоро бо воситахои зарури таъмин кунанд.

Мо бояд ба имондорони қаторй ёрдам кунем, ки онҳо бисёр мехоҳанд ба дигарон шаҳодат диҳанд. Онҳо базӯр нӯг ба нӯг мерасонанд ва барои харидани чипта ба ҷойҳои дигари мамлакат ягон чиз намемонад. Маҳз якчанд доллар метавонанд барои онҳо ин муъчизаро биофаранд.

Шубонони Калисои расми, ки кушиш мекунанд ибодати мувозии аз фишори хукуматдорон озодро баранд, хам ба маблағ эхтиёч доранд. Музди ночизи онхо дар бисёр мавридхо барои нигох доштани оила нокифоя аст, вале онхо боз дар байни кудакон ва чавонон кори махфиро мебаранд ва барои ин маблағ даркор аст.

Шумо метавонед дар ин кор кумак кунед ва ман аз шумо хохиш мекунам, ин имконияти бобаракатро аз даст надихед.

Имконияти охирини хизматгузорй — барномахои радио аз стансияхои озоди чахон аст. Мо метавонем Калисои Махфиро рухан бо сухан аз эфир гизо дихем, ки хамчун нони зиндагй ба онхо даркор аст. Чуноне ки коммунистон радиоприёмникхои кутохмавч доранд, барои он ки таргиботи худро шунавонанд, миллионхо сокинон хам онхоро доранд ва метавонанд барномахои радиои моро гуш кунанд ва дар бораи онхо ба дигарон накл кунанд. Дархо барои мавъиза ба воситаи радио кушодаанд. Мо бояд ин корро васеътар кунем ва ин ба шумо боз имконият медихад, ки ба Калисои Махфй хизмат кунед.

Фочиаи оилахои масехиёни азобдида

Мо бояд ба оилахои имондорони хабсшуда ёрй дихем. Даххо хазор оилахои азобдидагон азоби тасвирнашаванда мебинанд. Вакте ки аъзои Калисои Махфиро хабс мекунанд, ба сари оилаи ў бадбахтии бенихоят меояд. Хукуматдорон ба чунин одамони азобдида ёрй доданро қатъиян манъ мекунанд ва ин тасодуфй набуда, балки аз тарафи коммунистон махсус ба нақша гирифта шудааст, то ки азоби худи хабсшаванда ва инчунин оилаи ўро дучанд зиёд кунанд.

Вақте ки имондор ба зиндон меафтад, азобхои оилаи у акнун сар мешаванд. Азобхои он охир надоранд ва ман бояд икрор

101 ман бо

шавам, ки агар ёрии бародарони цахони озод намебуд, ман бо оилаи худам хец гох зинда намемондам ва ба шумо дар бораи азобхои Калисои Махфй хабар овардан наметавонистам. Акнун ба мукобили имондорон дар Иттиходи Шўравй ва дигар мамлакатхои коммунистй боз афзоиши нави хабсхои умумй гузашта истодаанд. Азобдидагон боз хам зиёдтар мешаванд. Онхо ба кабрхо барои гирифтани мукофоти цовидонй мераванд ва оилахои онхо дар ин цо барои азоб мемонанд. Мо метавонем ва бояд ба оилахои азобдидагон ёрй дихем.

Албатта, мо бояд ба сокинони гуруснагикашандаи Африка ва Хиндустон кумак кунем, вале ки ба ғайр аз бародарон ва оилахои шахсони барои Масех дар зиндонхои коммунисти азобдида бештар сазовори кумаки имондорон аст?

Мо метавонем ба оилахои азобдидагон ёрдам кунем ва ба онхо нишон дихем, ки мо онхоро фаромуш накардаем.

Инро кардан даркор аст ва ёдоварии ман дар бораи ин аллакай дар ин рох ёрй дод. Ёрии бисёр аллакай ба мамлакатхон Иттиходи коммунисти фиристода мешавад, вале ин хама нисбат ба он ки боз хам кардан мумкин аст, хануз хеч чиз нест.

Хамчун аъзои Калисои Махфй, ки ба озодй баромадааст, ман сухане дорам, ки онро бояд ба шумо расонам.

Ман ба тарзи муъчизави озод шудам ва наметавонам хомуш бошам. Ман ба шумо дар бораи фавран ба Масех овардани коммунистон, дар бораи ёрии таъчили ба оилахои азобдидагон ёдовар шудам ва барои шумо роххо ва имкониятхои дар зиндаги амали кардани миссияхои пахнкунии Инчил ва дигар адабиётхоро пешниход кардам.

Вакте ки ба кафи пойхои ман мезаданд, забони ман дар дахон азоб мекашид ва гиря мекард. Барои чй он гиря мекард? Охир онро намезаданд. Он барои он гиря мекард, ки он хам аъзои хамон чисм аст ва шумо имондорон хам аъзои хамон чисми Масех хастед, ки онро акнун дар зиндонхои коммунистй азоб медиханд. Наход шумо дардро хис намекунед?

Калисо бо тамоми зебони мукаддасй ва фидокории худ дар кишвархои коммунисти зиндаги мекунад.

Вақте ки Исои Масех дар боғи Чатсамони дуо мекард, Петрус, Юханно ва Яъқуб дар масофаи на чандон дур аз У чойгир буданд, вале онхо ба ХОБИ САХТ рафта буданд.

Дар паси Пардаи Оханин боз фочнаи риёзаткашии Калисои Аввалин такрор мешавад, вале Калисои озод хоб рафтааст.

Бародарони мо дар он чо танхо ва нотавон хастанд. Онхо муборизан далерона ва аз хама бузурги асри бистро мебаранд ва ин кахрамон $\overline{\mathbf{u}}$

ва шучоати онхо ба онхое баробар аст, ки Калисои аввалин дошт.

Калисои озод бошад ба азобхои Калисои Махфи ахамият надода, хоб рафтааст, чи тавре ки Петрус, Юханно ва Яъкуб дар вакти азобхои рухии Начотдиханда хоб мекарданд.

Наход шумо ҳам хоб меравед, дар ҳоле ки Калисои Махфӣ азоб мекашад ва танҳо барои Инчил мубориза мебарад? Ба даъвати он гуш диҳед: "Моро фаромуш накунед! Ба мо ёрӣ диҳед! Моро тарк накунед!"

МУНДАРИЧА

БОБИ ЯКУМ	<i>1</i>					ę.				٠	٠					٠								6	
БОБИ ДУЮ	М.	 				,						·	•					Ċ						23	
БОБИ СЕЮ!	Μ.	 		•	÷						Ŷ	•												36	
БОБИ ЧОРУ	Μ.				•									7			•							39	
БОБИ ПАНЧ	ίλW							i						,										65	
БОБИ ШАШ	УМ	 							÷	į.					í									77	
БОБИ ХАФТ	УМ		٠	•										7				÷		 				81	
БОБИ ХАШТ	УМ																			 	 		J	97	

MACEX

Дар танҳой ҳабс шудан, солҳои шиканҷаву азоби ҷисмонии такрорй, азобу уқубати доимй бо гуруснагй ва хунукй, ғаму андӯҳи шустани мағз ва азоби фикрронй — ин таассуроти шубони румынягй мебошад, ки дар муддати 14 сол дар ҳабсхонаи коммунистй бандй буд.

Чинояти ў, монанди хазорхо одамони дигар, танхо имони гарм ба Исои Масех ва барои дар бораи имонаш дар пеши омма шаходат додан буд.

Вай дар хонахо, дар таххонахо, дар чангалхо — баъзан дар кунчи кучахо дар пеши омма мавъиза мекард — хамаи инро имондорони вафодор шаходат медоданд, гарчанде ки нархи окибати амалхояшонро медонистанд.

Ин таърихи онҳо – гузориши намунавии далерй, имони мустаҳкам ва сабри ғайриоддй аст. Ин таърихи калисои пинҳонй азоби давомноки калисоҳои зиёди ҳозираи ин ҷаҳонро ба хотирамон меорад.